

RIBNICA - Danes bo seja občinske skupščine, na kateri bodo razpravljali o izvajanju stabilizacijskih programov delovnih organizacij.

KOČEVJE - Jutri ob 19. uri bodo v Likovnem salonu odprli razstavo del kiparja-samouka Draga Koširja iz Jelovca pri Sotražici.

DELNICE - Proslave 30-letnice vstaje, ki je bila v nedeljo, so se udeležili tudi predstavniki sosednje kočevske občine.

BREŽICE - Sekcija za pomoč ostarelim pri izvršnem odboru SZDL v Brežicah se bo sestala jutri in pregledala, kako se urešnjuje skrb za stare in bolne občane v mestu, po vaseh in zaselkih, ter sprejela nove načrte.

KOČEVJE - Jutri bo seja občinske konference SZDL, na kateri bodo izvolili člana republiške konference in razpravljali o dopolnitvah republiške ustave.

METLIKA - Takega sejma, kot je bil v tork, že nekaj časa ni bilo. Sejmišče je bilo natrpano z živino, cene pa so bile občutno nižje kot prejšnje krat.

BREŽICE - V noči na tork so neznani vlomili v poslovilnico Ljudske potrošnje MODA v Brežicah. Odneli so okoli 20 plaščev, 100 do 130 volnenih in sintetičnih jopic, ure in druge predmete. V isti noči so vlomili tudi v trgovino v Dobovi.

METLIKA - Maro Šandor, 58-letno Metličanko, je v ponedeljek s cestnišča, po katerem je rinila samokolnico, zbil v jarek avtomobilist Nikola Žugeršič. Šandorjeva je bila laže poškočevana.

KRSKO - V poslovilnici novomeške NOVOTEHNE na Cesti 4. julija v Krškem so v noči na tork vlomili odnesli več brivnikov „ISKRA SIKSTANT“, 4 transistorje in okoli 1.000 din gotovine. Škodo se ocenjuje.

Komandant korpusa general podpolkovnik Radivoj Ljubičić je na slovesnosti v Cerkljah izročil komandantoma polkovniku Francu Jordanu in podpolkovniku Romanu Zupanu spominski plaketi SVOBODA 71, ki jih je njunima enotama za uspešno sodelovanje na manevrih Svoboda 71 podelil državni sekretariat za narodno obrambo. Komandanta sta zatem najzaslužnejšim vojakom in starešinam iz svojih enot izročila denarne in praktične nagrade. (Foto: M. Vesel)

POJAVIH, KI SO ŠE NADALJE ZAVITI V SKRIVNCST

»Leteči krožniki« nad Dolenjsko?

Neznani letéči predmet so v Sevnici opazovali kar 40 sekund

NLP, nezani letéči predmeti, ki jih v angleško govorečem svetu označujejo s kratico UFO, spet vznemirajo svet in burijo človeško domišljijo. »Leteči krožniki«, kakor je bolj domače ime za nezana telesa, ki plovejo po nebu, so se pojavili nad Puljem, nad Ljubljano, očitvidi pa trdijo, da tudi nad Dolenjsko, natančneje: nad Sevnico.

Pogovarjali smo se s Stanetom Kočevarjem, komunalnim

inšpektorjem pri občinski upravi v Sevnici, ki je potrdil, da je 7. oktobra ob 23. uri in sedem minut opazil skupaj z svojo ženo in prijateljem Emilom Jurčičem iz Opatije nezani letéči predmet, ki je bil viden 40 sekund.

»Ne bi želel videti zaradi tega dogodka neresen, saj je znano, da so bili očitvidci pojava izpostavljeni samo zasmehovanju in neprijetnim opazkam. Toda kar sem videl, sem videl. Naravnost smešne se mi zdijo pripombe,

da gre za privid. Kako drugo razlago bi sprejel, samo privida ne,« je dejal Stane, ki je nerad pristal na to, da njegovo ime omenjamo v časopisu.

(Nadaljevanje na 24. strani)

OB NEKATERIH ODPRTIH VPRAŠANJH POLITIČNO-INFORMATIVNEGA TISKA

V Dolenjskem listu še marsičesa ne bo!

Ali smemo govoriti o »pasivnem odnosu« politikov in delu v naši pokrajini? — Kje so vzroki za krčenje obsega Dolenjskega lista, ukinitve nekaterih rubrik in zmanjševanja števila poročil iz občin? — Sredi oktobra: še vedno neurejeni odnosi glede sofinanciranja za poslovno leto 1971! — Ali poslanci vedo za materialni položaj slovenskega pokrajinskega političnega tiska?

S področnega posvetovanja članov Kluba dolenjskih poslancev in predstavnikov družbeno-političnih organizacij, ki je bilo 7. oktobra v Novem mestu, Straži in Dol. Toplicah, je tovariš Franc Beg med drugim prejšnji četrtek poročal o oceni tega posveta glede odnosa sredstev javnega informiranja (dela RTV), v katerih je vse premalo informacij z območja Dolenjske. Zlasti poslanci niso bili zadovoljni z odnosom Dol. lista, ki »ne šteje za potrebno, da bi na taka posvetovanja pošiljal svoje zastopnike«.

Uredniški odbor Dolenjskega lista sprejema kritiko poslancev na račun njihove ocene, da je v sredstvih javnega obveščanja premalo vesti iz Dolenjske. Na pripombo glede pošiljanja »zastopnikov Dol. lista na taka (in druga) posvetovanja« pa je treba odgovoriti malo obširneje. To želimo narediti javno in še pred osebnim pogovorom, na katerem naj bi razčistili »vzroke za pasiven odnos do informiranja o dogajanjih na Dolenjskem oz. z območja, ki ga pokriva Klub dolenjskih poslancev«.

Najprej resen ugovor: tedev o »pasivnem odnosu« politikov in delu v naši pokrajini do obveščanja jav-

nosti o dogajanjih v pokrajini ne bo vzdržala resne kritike, ko bomo o tem govorili na napovedanem sestanku. Menda prav vsa javnost ve, kakšen je delež poklicnih časnikarjev v naši pokrajini, kar zadeva obveščanje. Če ga strnemo v najkrajši stavek: »Naredimo vse, kar zmoremo«, smo že povedali tudi resnico o našem odgovornem in napornem delu. Toda različni vzroki vplivajo na to, da dostikrat kljub najboljši volji ne moremo biti kos vsem nalogam.

lani je bilo v uredništvu Dol. lista 12 novinarjev, letos nas je samo še 9.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Kaj, če strah ni votel?

Atomski bavbav še prisoten med odborniki

Brežiški odborniki so 14. oktobra ponovno zahtevali, naj občinska skupščina izpolnjuje vsa zagotovila, da življenju prebivalcev in okolju ne preti nobena nevarnost po letu 1977, ko bo v Krškem začela obratovati jedrska elektrarna.

Odborniki so izrekli vrsto pomislekov. Zlasti dvomijo, da bodo investitorji naročili v tujini zares varno in solidno opremo, ker bodo gotovo iskali najcenejše ponudnike. Dvome o varnosti je povzročil tudi film ma televiziji, ki je pred kratkim prikazoval škodljive vplive jedrskih central v ZDA. Opozarjal je na motnje, ki jih atomske elektrarne povzročajo v naravnem ravnovesju okolja, in razgrinjal pred gledalci težave pri shranjevanju odpadnih snovi, hlajenju itd. Odborniki so še poudarili, da bo treba čimprej temeljito preučiti, če jedrska elektrarna ne bo škodovala ogromnim zalogam pitne vode v globinah na Krškem polju.

Dogovorili so se za skupen ogled v prisotnosti strokovnjakov oziroma investitorjev, ki bi jim dajali vsa potrebna dodatna pojasnila. Skupščina bo skušala v kratkem dobiti tudi mnenje republiškega Zavoda za zdravstveno zaščito prebivalstva. Skrbi in dvomi se torej še niso razblinili, zlasti ker so te stvari načeli tudi v hrvaških časnikih.

J. TEPPEY

DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA
ZLASTI V OKTOBRU
-MESECU
VARČEVANJA

Profesor Janko Jarc

Čestitamo!

Ob 150-letnici muzejstva na Slovenskem so pretekli teden v klubu poslancev v Ljubljani podelili 7 Valvasorjevih nagrad. Skupnost muzejev Slovenije je z njimi najzaslužnejšim muzejskim delavcem izrekla priznanja za posebne dosežke v dolgotrajni dejavnosti. Valvasorjevo nagrado je prejel tudi prof. Janko Jarc, ravnatelj Dolenjskega muzeja v Novem mestu. Podelili so mu jo za štiridesetletno znanstveno delo, ki ga je nagradenec posvetil predvsem Novemu mestu, njegovi bogati preteklosti in novejši slovenski zgodovini. — Nagradjeni so še dr. Jože Kastelic, Zoran Kržišnik, dr. Josip Mal, France Ostanek, Marija Rutar in Bogoj Teply.

Prof. Janku Jarcu, prizadevnemu in zaslužnemu muzejskemu delavcu, ki mu gredo zasluge za uspešno delo leta 1939 ustanovljenega Muzejskega društva v Novem mestu in ki je od 1. maja 1951 dalje ravnatelj Dolenjskega muzeja, ob novem javnem priznanju prisrčne čestitke številnih prijateljev, znancev, sodelavcev, tovarišev iz NOV in poklicnih kolegov!

ZAPOZNELA POMLAD - V vrtu Franca Jeniča iz Gotne vasi pri Novem mestu smo sredi prejšnjega tedna na mladi sadiki kanadke videli dva cveta. Tudi drugje so nas naši bralci opozorili na čudno igro narave. Na sliki: Franc Jenič in njegova razcvetela jablana. (Foto: S. Dokl)

EDEN NAJVEČJH PROCESOV ZADNJIH LET

V mreži dve veliki ribi in tri male

Potujoči vlomilski kvintet z medrepubliškimi slovesom obsojen — Glavna krivca Zlatko Anzulović in Ivan Kandija sta se šela za strokovnjaka, pa vendar sta pri 29 skupnih vlomih zagrešila nekaj napak — Prvi bo ponovno sedel 12, drugi 9 let v stregem zaporu

Za moški pedenj in dva debela palca je debel spis primera Anzulović in pajašev, ki ga je tri dni obravnavalo okrajno sodišče v Novem mestu, sodbo pa izreklo četrti dan. O vlomilski skupini, katerega vodjo so pozimi zasačili v Šmarjških Toplicah, ko je v

Štirje temnolasi moški in črnolasa dekleta z dolgimi lasmi v svetlem hlačnem kostimu v barvi jajčne lupine in modre safari, so 13. oktobra sedli pred senat novomeškega okrajnega sodišča, ki mu je predsedoval sodnik Janez Kramarič.

Prvi dan je trajala razprava z manjšim odmorom od zjutraj do poznopopolnjskih ur. Niko Bricej, namestnik okrajnega javnega tožilca, je bral obtožnico, v kateri je bremenil Zlatko Anzuloviča, Ivana Kandijo, Vinka Sandorja, Darka

družbi Vesne Sirovan hotel vlomiti v postjo in se mu je slučajno zalomila pila, smo takrat obsirno poročali. Organom UJV in milicnikom je padla v roke velika riba. Na procesu je pričalo 47 ljudi, sodni stroški brez odvetnikov pa znašajo blizu 10.000 dinarjev.

Skupina, ki se je spomladi znašla v novomeških zaporih: od leve Anzulović, Kandija, Sirovan; skrajni desni Mihunjač

(Nadalj. na 8. str.)

tedenski mozaik

Proslava 2500-letnice perzijskega cesarstva je sicer minila, toda spomin na nenavadne dogodke minulega tedna v starodavnem Persepolisu bo še dolgo prisoten.

Menda se v tem stoletju še ni zbralo na enem mestu toliko uglednih osebnosti in reporterji, ki so spremljali to slovesnost, so imeli kaj videti! Nekaj posebnosti iz reporterske beležnice:

Ugledni gostje so stanovali v šotorih, ki pa so bili to le po imenu, saj sta bili v slehernem „šotoru“ razen dveh spalnici tudi dve kopalnici, velika dnevna soba in še dva prostora: vse sobe so imele centralno kurjavo, brezhibno elektriko, air-condition in še kaj.

Seznam jedil za svečano večerjo so sestavljali nekaj mesecev, nato pa so se zedinili, da bo približno takle: za predjed kaviar v prepeličjih jajcih, nato solata iz sladkovodnih rakov, posebna vrsta jančka, polnjena z zelo redkimi perzijskimi gobami, solata iz mandljev, fige v vinu... vse to so zalivali (ampak ne samo to, kajti jedil je bilo še mnogo več!) s pristnimi francoskimi vini in šampanjcem, ki so ga pridelali posebej za to priložnost.

In kako je bilo z oblekami? Poročajo, da sta bili le dve izmed odličnih dam v povsem dolgih oblekah, menda pa je bila obleka perzijske cesarice (v olivno zeleni in zlati barvi) najlepša.

Kajpak so – seveda povsem neuradno – primerjali tudi šarni in lepoto zbranih predstavnic ženskega spola in tu je odnesla prvo mesto po splošni sodbi Gracia Monaska – nekdanja filmska igralka Grace Kelly.

Posebnost svoje vrste je bilo tudi dejstvo, da so se na slavnostno paradu pripeljali vsi skupaj v avtobusih – menda se je to zgodilo prvič, kajti doslej je veljalo, da se tako imenite in ugledne osebnosti vozijo vsaka v svojem avtomobilu.

Toda reporterji, ki so sicer izbrskali najrazličnejše podatke o veličastni proslavi 2500-letnice perzijskega cesarstva, niso in po vsej verjetnosti tudi zlepa ne bodo, mogli zvedeti koliko natančno je pravzaprav veljala ta prireditev... odgovor je še vedno skrit in bo, verjamemo, še tudi nekaj časa ostal...

Občine želijo pomagati

Predloge višjim organom podprimo z lastno podjetnostjo! — Družbeni dogovor o sodelovanju vseh, ki so kakorkoli povezani s kmetijstvom (kar velja tudi za nazaj!)

Na letošnjem posvetu predsednikov občinskih skupščin vse Slovenije, ki je bil pred kratkim – vsako leto imajo le enega podobnega – smo slišali o veliki pripravljenosti občinskih organov, da bi kmetovalcem kar najbolj pomagali. Vsi želijo, da bi se razmere v kmetijstvu izboljšale, tako da bi družba imela dovolj živih, kmetovalci pa ustrezne dohodke, ki bi zadržali na kmetijah tudi mladince in bi hkrati bilo poskrbljeno za ostarele ljudi.

Cilj je enosten, „recepti“ za dosego pa se razlikujejo. V nekaterih občinah dajejo prednost ukrepom višjih družbenih organov, v drugih pa hkrati, ko opozarjajo na slednje, iščejo možnosti tudi doma.

Pri ocenjevanju dosedanjih izkušenj v posameznih občinah so ugotavljali, da se možnosti sicer razlikujejo. Nekatere laže zberejo denar za pospeševanje kmetijstva kot drugod. Tam, kjer trdijo, da je pri njih najtežje, pa gotovo še niso naredili vsega, kar bi lahko. Ali brez pomoči širše družbene skupnosti ne upajo začeti ali menijo, da bi njihov trud rodil premajhne uspehe?

Res je, da vseh vprašanj ne bodo mogli rešiti v občinah, ne odpraviti vseh težav, ki tajejo kmetovalcem. Razmere v kmetijstvu so hudo neugodne. Pa ne po krivdi kmetovalcev! Razvijale so se tako, kakor jih je v minulemu obdobju usmerjala kmetijska politika. V zadnjem letu ali dveh, ko se je spreminila, pa se še ni moglo veliko izboljšati. Saj tudi naloge, ki so bile zapisane v resolucije in sklepe, še niso vse uresničene.

Predsedniki občinskih skupščin upravičeno opozarjajo na tiste naloge, ki naj bi jih uresničili višji organi. Sama ureditev trga s kmetijskimi pridelki, znižanje carin na uvožene kmetijs-

ske stroje, zagotovitev dovolj kreditov, gnotna pomoč pri zdravstvenem in starostnem varovanju kmetov in drugo, kar naj bi uredili višji organi, pa kmetovalcem ne bo dovolj pomagalo, če se ne bodo po-

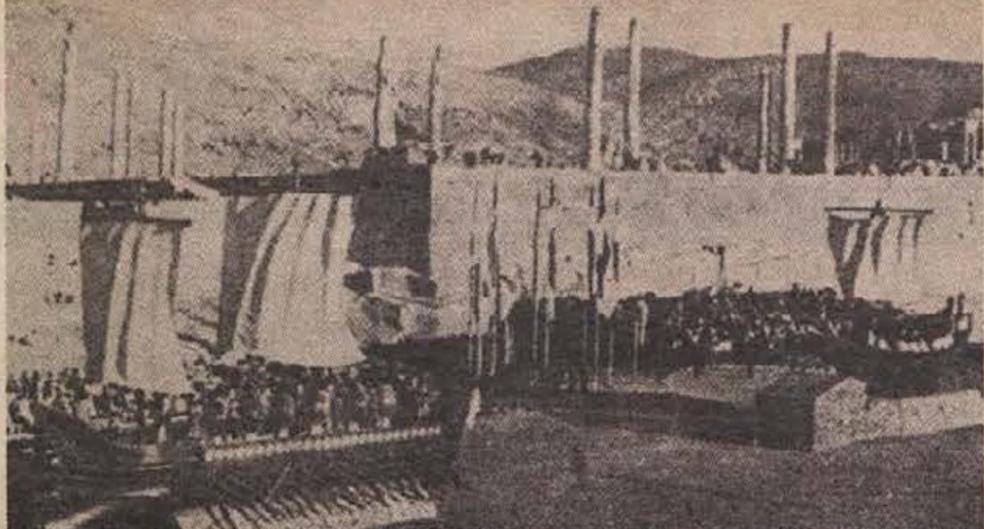
TELEGRAMI

TEHERAN – Iranski šah Reza Pahlavi je izjavil, da želi biti Iran neodvisen in da je vse tisto, kar so dosegli v minulih letih, rezultat lastnega znanja in lastnih prizadevanj. Želimo sodelovanje z vsemi, vendar na enakopravni osnovi, je dejal perzijski šah.

KAMPALA – Šef režima v Ugandi general Amini je izjavil, da je med njegovim obiskom julija letos v Veliki Britaniji in Izraelu poskušala garnizija v Morotu na severozhodu države izvesti prevrat in strmoglaviti njegovo vlado.

PRAGA – Občinsko sodišče v Pragi je obsodilo novinarka Arnošta Pešazaka na 10 let zapor zaradi vohunstva in kršenja deviznih predpisov. Dve leti je prenehal informacije vohunškega značaja ameriškega veleposlanstvu v Pragi in drugim zahodnim diplomatom.

KAIRO – Vojaško sodišče, ki sodi zornikom proti državi in nasprotnikom federacije, je prejšnje dni obravnavalo manjše primere, v soboto pa bo spet zasliševalo nekdanjega podpredsednika Ali Sabrija in bivšega ministra Sarafa. Za ta dva obtožena zahteva javni tožilec smrtno kazen.

Praznovanje 2500-letnice perzijskega cesarstva so v Persepolisu zaključili s slovesno paradu, na kateri je nastopilo nekaj tisoč pripadnikov iranske armade, vendar oblečenih v stare bojne uniforme nekdanjih vojsk. Tako so gledalci imeli priložnost videti spektakularen sprevid, v katerem so se vrstile zgodovinske scene iz stoletja iz stoletja. Parado je zaključil mimo hod enot sodobne iranske vojske. Na sliki: pred svečano tribuno so šle mimo tudi starodavne bojne ladje, seveda na kolesih. (Telefoto: UPI)

membnih stvari lotili tudi po občinah.

Veliko se je moči naučiti v občini Škofja Loka, kjer je tudi bil ta posvet. Začeli so pred štiri leti. Najprej so s sredstvi občinske skupščine okrepili kmetijsko pospeševalno službo. Kmetovalci ne potrebujejo le denarja, temveč tudi strokovno znanje, nasvete in izobrazbo. Gmotnih sredstev niso iskali le pri kmetijski zadrugi in gozdnem gospodarstvu, temveč pri vseh, katerih dejavnost je kakorkoli povezana s kmetijstvom. Ker ni nihče preveč radodaren, je vloga organizatorja prevzela občina. Zdaj pripravljajo družbeni dogovor med njimi, da bi kmetijstvu zagotovili trajno podporo, dokler si ne opomore dovolj. Tako mu vračajo, kar je včasih prispevalo za razvoj drugih dejavnosti, hkrati pa mu pomagajo na trdne noge.

Predsedniki občinskih skupščin, ki gotovo bolje poznajo razmere v kmetijstvu kot republiški organi, so tudi menili, da bi bilo potrebno enotno zdravstveno in pokojninsko zavarovanje. Enotno za vso Slovenijo, da ne bi imeli skladov po pokrajinah, in enotno za delavce in kmete. Slovenija je tako majhna, da sedanja razdelitev ni potrebna. Med delavci in kmeti pa v burnem gospodarskem razvoju skoraj ni mogoče potegniti natančne in hkrati pravične meje. Tako mnenje je gotovo težko ovreči.

JOŽE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Kot vse kaže, bo prišel Richard Nixon v zgodovino kot predsednik, ki je državljanje Združenih držav Amerike največkrat šokiral s kakšno izjavo ali nenavadno napovedjo. Komaj se je vsaj malce pognal hrup okoli njegove izjave, da bo do maja prihodnjega leta obiskal Peking, so pred dnevi hkrati v Moskvi in Washingtonu sporočili, da bo Nixon obiskal tudi Moskvo. Presenečenje je bilo kajpak popolno in kako tudi ne bi bilo! Kaj zdaj to pomeni, ali je obisk Moskve v kakršnemkoli smislu v zvezi z obiskom kitajske prestolnice? Bela hiša je takoj ponudila svojo verzijo razlage: med obiskoma ni nobene zveze, predsednik Nixon se bo v Pekingu in Moskvi sicer pogovarjal o rečeh, ki so si blizu ali celo o enakih in istih problemih – toda v nobenem primeru ne misli prenašati pobud iz ene prestolnice v drugo! Obiska bosta, zatrjujejo, povsem ločena, tako po vsebini kot po času! Svet je večinoma zelo ugodno reagiral na objavo novice o obisku glavnega mesta SZ. To lahko razumemo, zakaj vsak pogovor (pa četudi med ljudmi, ki sicer ne veljajo ravno za najboljše prijatelje) je boljši kot pa zgolj nima grožnja in mrko gledanje izpod oči. Združene države Amerike in Sovjetska zveza že dolgo vrsto let ohranjata zdaj bolj, zdaj manj pristranske odnose – odvisno pač od trenutnega razpoloženja in stanja miru na svetu sploh. V tem so si ameriško-sovjetski odnosi vseskozi precej bližji kot ameriško-kitajski, kjer z izjemno občasnimi varšavskih pogovorov na ravni veleposlanikov malone da ni bilo stikov omembe vrednega pomena. Sodimo, da lahko svetovni mir samo pridobi z Nixonovim prihodom v sovjetsko glavno mesto. Če nič drugega, bosta lahko partnerja vsaj doobara izpovedala vse tisto, kar jim leži na srcu glede njihovih odnosov – tega pa je precej. To pa je za navadne „smrtnike“ tega planeta pomembno tudi zato, ker se lahko sleherni nesporazum dveh velikanov kaj hitro sprevrže tudi v našo tragedijo. Če bosta samo v tem smislu Brežnjevi in Nixon kaj dosegla, bo uspeh sestanka že na dlani, če pa se bosta sporazumela še za kakšno izmed mnogih, sedaj vse prej kot mirnih, rešitev mnogih svetovnih problemov, bomo pa tega lahko še toliko bolj veseli.

Medtem pa se je v stekleni palači Združenih narodov ob newyorskem Vzhodni reki začela ena najbolj zanimivih in pomembnih razprav v zgodovini te svetovne organizacije: začela se je odločilna bitka za sprejem LR Kitajske v Združene narode. To pravzaprav ni bitka za sprejem, zakaj za sprejem sam sploh ni več ovir, sedaj gre le za to, kako bo prišla LR Kitajska v Združene narode. Ameriška delegacija je namreč ponudila načrt o „dveh Kitajskih“, kar pomeni, da zagovarjajo Američani sicer vključitev Pekinga v

Združene narode, da pa istočasno nočejo, da bi zato iz svetovne organizacije izključili Čangkajska. Točno to (torej izključitev Čangkajska in vključitev LR Kitajske) je predlagalo 18 dežel v svoji resoluciji. Svet pričakuje izid razprave z neverjetnim zanimanjem in to po pravici, saj bo menda prvič po dolgih letih v Generalni skupščini na dnevnem redu res odgovorno in pomembno vprašanje, mimo katerega ni bilo več moč kar tako.

Potem ko je obiskal Iran, kjer se je udeležil svečanosti ob

Nixonova presenečenja

praznovanju 2500-letnice perzijskega cesarstva (o obisku, ki sicer ni imel izrazito političnega obtežja, ne kanimo poročati obširneje, nekaj zanimivosti s sestanka uglednih osebnosti v Persepolisu pa objavljamo v naši redni rubriki na tej strani, v tedenskem mozaiku), je predsednik republike Tito s soprogom prišel na uradni obisk v Indijo. Pogovori z Indiro Gandhi in drugimi indijskimi voditelji bodo nedvomno koristni, saj bosta tako obe strani lahko odkrito izmenjali mnenja tudi o nekaterih rečeh, ki zadnje čase vsaj rahlo motijo naše skupne poglede na nekatere reči iz mednarodnega političnega življenja.

V zvezi s poročilom o avstrijskih volitvah v zadnji številki našega časnika smo dolžni še eno dopolnilo. Ker do izida lista minuli teden še nismo uspeli dobiti rezultatov o odločitvi tistih 100.000 Avstrijcev, ki so svoje glasovne lističe oddali po pošti, moramo storiti to danes: socialistična stranka je dobila manjkajoči mandat in tako dosegla s 93 mandati absolutno večino! Ta podatek bo, upamo, sedaj dal bolj zaokrogleno podobo našemu prikazu trenutne politične situacije v Avstriji, ki smo ga objavili pred tednom dni v tej rubriki.

TELEGRAM

HONOLULU – Politični svetovalec ameriškega predsednika Nixona Henry Kissinger je odpotoval večeraj iz Havajev v Peking. Tja bo dopotoval v sredo jutraj.

PARIZ – Večeraj je začelo stavekati približno 4000 pariških zdravnikov. Zahtevajo revizijo svojih pogojev z državo.

PANAMA – Ministra za industrijo republike Paname Hernana Porrasa so naši večeraj mrtvega v njegovi pisarni v ministertvu. Predstavniki ministertva je izjavil, da gre očitno za samomor.

KARACI – Pakistanska radijska postaja je poročala, da so iz zaporov v vzhodnem Pakistanu izpustili 35 oseb. Ni znano, ali so to politični ječniki, ali kriminalci.

BONN – Zahodnonemško gospodarsko ministertvo je večeraj zanikalo glasove o sporazumu med Bonnomo in Washingtonom, da za zahodnonemško blago ne veljajo dodatni uvožni davki v ZDA.

IZ ZADNJEGA PAVLIHE

— Kako si prišel do avtomobila?
— Zastaviti si moras visok cilj. Varčeval sem za stanovanje, prihranil tri milijone in ker je stalo stanovanje trideset milijonov, sem si kupil avto.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Bolj kot kdajkoli prej v zadnjem času je bilo obdobje pravkar minulega tedna dni, lahko rečemo, obeleženo z izredno pozornostjo za PROBLEMATIKO GOSPODARSKIH GIBANJ pri nas. Na vseh ravneh – tako v zveznem kot republiškem merilu – so analize trenutnega gospodarskega položaja zasenčile vso ostalo dejavnost (in ne brez vzroka, saj te analize opozarjajo na nič kaj rožnato stanje celotnega našega gospodarstva ter naravnost terjajo ustrezne ukrepe), pa ne samo analize, ampak vsaj delno tudi že razprave o tem, kaj vse bo nujno treba ukreiniti za ureditev in boljše perspektive našega nadaljnjega gospodarskega razvoja.

Zvezni izvršni svet je v minulemu tednu zasedal kar dvakrat (v sredo in v petek) in obakrat je obravnaval tekoča gospodarska gibanja v državi ter ugotavljal, koliko smo se držali DOGOVORJENIH OKVIROV za uresničevanje naše gospodarske politike v letošnjem letu. Slednjič je ZIS sprejel celovit dokument, v katerem povzema svoje ocene naše tekoče gospodarske problematike; ta dokument je izvršni svet posredoval zvezni skupščini. Ugotovitve ob tem so: neugodni pojavi (med drugim zlasti deficit v plačilni bilanci, nelikvidnost v gospodarstvu, naraščanje cen in življenjskih stroškov, visoka raven investicij in poraba nasploh), ki so pravzaprav že dediščina iz prejšnjih let, pa so se letos še zelo povečali, resno jemljejo vrednost uspehom našega naglega razvoja – ki ga kljub vsemu vendarle ni mogoče zanikati. Doseženi gospodarski razvoj in tekoče tendence gospodarskih gibanj se potemtakem precej oddaljujejo od TEŽENJ IN CILJEV dogovorjene družbene gospodarske politike v letošnjem letu.

V zvezi s tem je bilo v ZIS tudi že govora o predlogih ukrepov, ki jih bo treba sprejeti na področju PLACILNE BILANCE, pa na področju KREDITNOMONETARNE POLI-

TIKE in na področju LIKVIDNOSTI. Že v prihodnjih dneh bodo v pristojnih zveznih organih obravnavali osnutke desetih novih zakonov za vsa ta področja – zakonov, ki jih ZIS pripravlja v okviru tokratnega „paketa“ gospodarskih ukrepov. Ob tem ZIS opozarja (in to je še posebej poudarjeno v dokumentu, namenjenem zvezni skupščini za nadaljnjo obravnavo), da bodo razmere v prihodnjem letu terjale bolj učinkovite in usklajene ukrepe od letošnjih – in to bo naloga vseh naših predstavniških in samoupravnih organov.

V ospredju gospodarska gibanja

Posebno pozornost je tekočim gospodarskim gibanjem posvetila (ta torek) tudi republiška skupščina – katere republiški in gospodarski zbor sta obširno obravnavala rezultate našega gospodarstva v prvih devetih mesecih letošnjega leta. V ta namen je republiški sekretariat za gospodarstvo pripravil temeljito analizo, ki jo je obdelal tudi republiški izvršni svet. Če samo na kratko povzamemo ugotovitve te analize – iz gradiva izhajajo, da se tudi letos (in to stopnjevano) ponavlja v našem gospodarstvu NESKLADJE, ki je posledica PRETIRANE PORABE, presegajoče rezultate resnično ustvarjalnega dela. Republiški poslanci so ugotovili, da so odstopanja od zdrave poslovne aktivnosti in od predvidene usmeritve proizvodnje ter od obsega porabe (kar vse smo si začrtali v republiški resoluciji za to področje) resnično tolikšna, da je upravičeno treba postaviti ob tem VPRASANJE ODGOVORNOSTI tistih organov, ki bi morali skrbeti za dosledno uresničevanje sprejetih ukrepov. Na seji republiške skupščine so sestavili komisijo, ki

bo povezala – v posebnem dokumentu – poslansko razpravo ter najpoglavnejše ugotovitve iz analize našega gospodarskega položaja, nato pa bo te ugotovitve (še ta teden) posredovala ZVEZNI IN REPUBLIŠKIM ORGANOM, saj se bo v zvezni skupščini že prihodnji teden začela razprava o novih ukrepih v zvezi z našim gospodarskim stanjem.

Prejšnji teden (v torek) so se v Škofji Loki zbrali predsedniki občinskih skupščin iz vse Slovenije na posvetu o KMETIJSKI VPRASANJIH. Izrazili so pripravljenost, da občine podprejo razvoj kmetijstva – kot je predvideno v srednjeročnem programu za našo republiko – vendar naj bi pri tem pomagala (bolj kot doslej) tudi širša družbena skupnost.

Poglavitni problemi, nanašajoči se na kmetijstvo, so bili splošno znani na regionalnih posvetih: ne nazadnje je med temi zahteva, naj bi za INVESTICIJE NA MANJ RAZVITIH OBMOČJIH pristojni zagotovili ugodnejše kredite, naj bi ZEMLJIŠKEGA MAKSIMUMA ne določili z ustavo, marveč z zakonom, naj bi občinske skupščine pomagale uresničevati razvojni program kmetijstva tudi z USTREZNO DAVČNO POLITIKO in še in še.

In še konkreten dogovor, ki so ga sredi prejšnjega tedna (v sredo) sklenili na republiški gospodarski zbornici v zvezi z akcijo za skupen nakup koruze – pač za potrebe naše živinoreje. Na tem sestanku so se dogovorili (stabilizacijski sklad za živinorejo SRS je sklical sestanek s predstavniki delovnih organizacij, ki so se odločile za akcijo skupnega nakupa, da bodo do maja 1972 ORGANIZIRANO NABAVILI za potrebe živinoreje 80.000 ton koruze. Cena koruze sicer še ni dokončna – vendar so se na tem sestanku zavzeli za to, naj bi ne bila višja od 1,15 din za kilogram.

Delovni motiv iz proizvodnje v metliški tovarni BETI, ki bo prihodnji mesec praznovala šele 15-letnico obstoja, vendar je postala eden najbolj znanih in iskanih proizvajalcev trikotaže, diolen lofta in volne. (Foto: R. Bačer)

V krškem podjetju SOP, ki proizvaja posebno industrijsko opremo, so se v zadnjih letih precej uveljavili na našem tržišču. Kolektiv šteje 130 zaposlenih in ima poleg kovinarskega tudi druge obrate. Na sliki: delavca montirata del sušilnika za eno naših tovarn. (Foto: S. Dokl)

Tovarna pohištva iz Brežic je že začela proizvodnjo v novi 1620 kvadratnih metrov veliki hali. Celotna površina tovarne je sedaj 4000 kvadratnih metrov. V novi hali imajo oddelek za površinsko obdelavo in lakirnico, zgradili pa so tudi nova skladišča. (Foto: M. Vesel)

SKUPNOST ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA KMETOV PREDLAGA:

Svoj glas naj da vsak delavec in kmet

Na območju petih dolenjskih občin bodo kmetje in delavci na referendumu odločali, če bo vpeljano za vse enako zdravstveno varstvo — Kmetje upravičeno pričakujejo podporo družbe tudi pri uvedbi starostnih pokojnin

14. oktobra je v Novem mestu zasedala skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov ter obravnavala možnost za izenačitev kmečkih pravic v zdravstvenem varstvu z delavskimi. Poleg tega imajo več pripomb k predlogu za uvedbo starostnega zavarovanja za kmečko prebivalstvo.

Kot je bilo pričakovati, je skupščina z navdušenjem pozdravila zamisel, naj bi združili kmečki in delavski sklad zdravstvenega varstva, ki bi omogočil kmečkemu prebivalstvu enake pravice pri zdravniku in v le-

karni, kot jih ima delavec. V razpravi je bilo slišati naravnost ganljive izjave globoke hvalečnosti, saj je v tej akciji kmet prvič resnično začutil, da mu družba ponuja roko. Obveščal je predlog, sprejet že na zasedanju sveta dolenjskih občin, po katerem naj bi razliko v znesku nekaj nad 6,5 milijona dinarjev prevzelo nase deloma gospodarstvo, deloma pa občinski protačuni. Izenačenje pravic do zdravstvenega varstva je možno, če gospodarstvo pristane na povečanje prispevne stopnje iz osebnega dohodka zaposlenih za 0,60 odst., občinske skupščine pa na ustrezen delež glede na število prebivalcev.

Zavarovanci bodo ta predlog dobili v javno razpravo, nato bodo o njem odločali na referendumih, kmetje na terenu in delavci po podjetjih.

Teze za uvedbo starostnega zavarovanja kmetov je skupščina kritično ocenila, češ da premalo osvetljuje širšo problematiko kmetijstva in in se spuščajo samo v socialno plat. Razumljivo, da načelno zoper uvedbo starostnega zavarovanja ni pripomb, so pa resni pomisleki zaradi bremen, ki jih pokojnine prinašajo in jih kmetje na dolenjskem in belokranjskem območju nikakor ne bi zmogli.

Planinske postojanke bodo še nekaj časa odprte. Dolenjska turistična zveza namreč še ni dobila nobenega sporočila, da bi katerega od planinskih domov nameravali že zapreti. Po starih izkušnjah sodeč, bodo tudi letos nekatere domove zaprli takrat, ko bo padel sneg, nekateri pa bodo kajpak odprti vsi zimo.

Dom pri Gosposdični na Gorjancih bo brzkone letos tudi pozimi odprt. V načrtu je, naj bi na najbližjo košenico postavili prenosno smučarsko vlečnico. Potem bi se lahko zgodilo, da bo obisk pozimi večji, kot je bil poleti.

Tudi letos namreč številke prenočitve niso kaj dosti poskobile. Vse ugotovitve o lepoti prirode, o miru in umiku iz vsakdanjega hrupa poseka ena sama ugotovitev starega planinca: „Gorjance imam silno rad, in če le morem, jih obiščem, a zares ne bi rad doživel, da me doleti v njihovih gozdovih noč in da bi moral prespati v koči ...“

Turistični barometer

Dom pri Gosposdični na Gorjancih bo brzkone letos tudi pozimi odprt. V načrtu je, naj bi na najbližjo košenico postavili prenosno smučarsko vlečnico. Potem bi se lahko zgodilo, da bo obisk pozimi večji, kot je bil poleti.

»Dolenjski list« v vsako družino

Tudi letos namreč številke prenočitve niso kaj dosti poskobile. Vse ugotovitve o lepoti prirode, o miru in umiku iz vsakdanjega hrupa poseka ena sama ugotovitev starega planinca: „Gorjance imam silno rad, in če le morem, jih obiščem, a zares ne bi rad doživel, da me doleti v njihovih gozdovih noč in da bi moral prespati v koči ...“

RAZŠIRJENI SESTANEK OBRNTNIKOV DOLENJSKE

V obrti premalo zanesljivo

14. oktobra so se zbrali v Novem mestu obrtniki iz občin Novo mesto, Crnomelj, Trebnje in Metlika na razširjenem sestanku, ki ga je sklical strokovni odbor za obrt v Novem mestu. Poslušali so poročila predsednika Janeza Požarja o delu odbora in ugotovitvah analize o stanju v družbeni obrti.

Odbor se je v minulem letu ukvarjal največ s programskim usmerjanjem družbene in zasebne obrti in aktivno sodeloval pri ustvarjanju sistemskih rešitev, od katerih si obrtniki veliko obetajo. Na seji so poudarili, da so zelo zadovoljni s tem, da je zdaj ustanovljeno opredeljeno osebno delo z zasebnimi sredstvi tudi v slovenski ustavi in da si veliko obetajo od novih zakonitih predpisov in sprememb v davčni politiki. Sklenili so, da se bodo obrtniki kar najbolje vključili v razpravo o predlogu osnutka novega zakona o obrtništvu in v ta namen sklicali razgovore po vseh občinskih središčih. Ponovno so poudarjali — to velja za zasebne obrtnike — da si žele več trdnosti in trajnejših zakonskih rešitev, ki bi jim omogočile dolgoročno usmeritev.

Analiza o stanju v družbeni in zasebni obrti, ki je bila posredovana na sestanku, ugotavlja, povzeto zelo kratko, zlasti naslednje: v družbeni obrti je od 1969. leta manj delovnih organizacij, število zaposlenih je ostalo enako, družbena obrt pa je na Dolenjskem sorazmerno manj razvita, kot je v povprečju v Sloveniji.

Analiza ugotavlja, da banke nimajo najboljšega odnosa do družbeno-obrtnih podjetij. Nelikvidnost in zaloge so v družbeni obrti enak problem kot v vsem gospodarstvu, družbena obrt pa ima samo 2,5 odstotka kreditov na celotni dohodek (v gospodarstvu je teh kreditov za 22 odstotkov). Še slabše je s krediti za vlaganje v razširjeno reprodukcijo, ker kažejo banke zelo malo interesa za dodeljevanje takšnih kreditov družbeno-obrtnim podjetjem. Zanimivo je, da je podjetniška akumulacija v družbeni obrti večja, kot je v gospodarstvu, toda amortizacija je v njej precej manjša kot v ostalem gospodarstvu. Več in podrobneje bomo o zanimivih ugotovitvah s te seje poročali v prihodnjih številkah. M. JAKOPEC

Ob letošnjem dnevu varčevanja najbrž ni odevč pripomniti, da je Dolenjska banka in hranilnica Novo mesto končno prebila led še na enem področju varčevanja. Vse doslej je bilo namreč dostikrat povedano, kako lepo bi bilo, ko bi zaposleni vsaj del osebnih dohodkov dobivali na hranilne knjižice.

Na Dolenjskem, točneje povedano — na območju DBH, je prva tak korak storila novomeška tovarna zdravila „Krka“, ki da polovico osebnega dohodka zaposlenih na hranilne knjižice. Da to ni zgolj formalnost, kot so mnogi pričakovali, zgovorno potrjuje podatek, da so imeli zaposleni v začetku oktobra na hranilnih knjižicah skoraj 1,5 milijona dinarjev. Na banki so prepričani, da bi varčevali zaposleni iz „Krke“ v enakem obdobju znatno manj, ko jih ne bi spodbujal način izplačevanja osebnih dohodkov.

Prav ta prvi uspešni korak bi bil lahko poučen primer tudi za druge. Bančni podatki zgovorno dokazujejo: kdor vsaj del osebnega dohodka dobi izplačanega v obliki hranilne vloge, varčuje več kot drugi, ki ves denar prvega ali desetega dobe v izplačilni kuverti. Torej gre za primer, ki je vreden posnemanja!

Posnemajmo!

Ob letošnjem dnevu varčevanja najbrž ni odevč pripomniti, da je Dolenjska banka in hranilnica Novo mesto končno prebila led še na enem področju varčevanja. Vse doslej je bilo namreč dostikrat povedano, kako lepo bi bilo, ko bi zaposleni vsaj del osebnih dohodkov dobivali na hranilne knjižice.

Na Dolenjskem, točneje povedano — na območju DBH, je prva tak korak storila novomeška tovarna zdravila „Krka“, ki da polovico osebnega dohodka zaposlenih na hranilne knjižice. Da to ni zgolj formalnost, kot so mnogi pričakovali, zgovorno potrjuje podatek, da so imeli zaposleni v začetku oktobra na hranilnih knjižicah skoraj 1,5 milijona dinarjev. Na banki so prepričani, da bi varčevali zaposleni iz „Krke“ v enakem obdobju znatno manj, ko jih ne bi spodbujal način izplačevanja osebnih dohodkov.

Prav ta prvi uspešni korak bi bil lahko poučen primer tudi za druge. Bančni podatki zgovorno dokazujejo: kdor vsaj del osebnega dohodka dobi izplačanega v obliki hranilne vloge, varčuje več kot drugi, ki ves denar prvega ali desetega dobe v izplačilni kuverti. Torej gre za primer, ki je vreden posnemanja!

PESO VELIKANKO je pridelal na Vinjem vrhu Janez Kralj iz Dobruške vasi in jo dal za spomin Ivanu Brulcu iz Žabje vasi št. 18, delavcu v „Labodu“. „Kaj takega še nisem videl,“ je povedal Brulc: ko je dal peso na tehtnico, je pokazala 15,20 kg. Zares prava velikanka. Na sliki: Brulcu so se do skrajnosti napele mišice, ko je vzel peso v roke. (Foto: Ivan Zoran)

ljubljska banka Podružnica za kmetijstvo CELJE, Vrnčeva 1

Preko 30.000 kmetovalcev uporablja naše storitve naravnost ali preko hranilno-kreditnih služb delovnih organizacij.

PRIDRUŽITE SE!

Previdno je zapisati...

Podpredsednik zveznega izvršnega sveta dr. Jakob Strotkovič je pred dnevi napovedal nove ukrepe ZIS, kajti inflacije še vedno nismo zajezili in vse prevečkrat se še vedno spuščamo v nove posle brez kritja. Nelikvidnosti nam ni uspelo pregnati, to moramo priznati. Novi ukrepi, ki jih napoveduje zvezna vlada, bodo še bolj spodbujali izvoz, brzkone se naprej zamrznila cene; zagotove naj tako rast gospodarstva, kakršne so resnične možnosti zanjo.

Vse to so obeti. Današnji položaj pa kaže, da je v Jugoslaviji 300.000 delavcev, ki zaradi nelikvidnosti iz meseca v mesec ne vedo, ali bodo dobili osebne dohodke.

Uresničuje se prav gotovo tisto, kar je direktor nove meške podružnice Službe družbenega knjigovodstva Jože Padovan napovedal ob novem letu: ukrepi vedno udarjajo tistega konja, ki dobro vleče! V borbi z nelikvidnostjo bi zares morali ukrepati ostreje, predvsem pa prijati tiste, ki so k nelikvidnosti največ pripomogli.

In če se ozremo na Dolenjsko — moramo ugotoviti, da Dolenjska ni dosti prispevala, da se je naš primanjkljaj v devetih mesecih povečal za 42 odstotkov. Nasprotno, dolenjska podjetja skoraj brez izjem dobro gospodarijo. To navsezadnje kažejo tudi podatki, da je v mnogih podjetjih skupna višina terjatev nekajkrat večja kot pa višina dolgov.

Sejmišča

BREŽICE

Na sobotni sejem v Brežicah so prignali 714 mlajših in 41 starejših prašičev. Za mlajše — prodali so jih 567 — so zahtevali od 10,50 do 11 din za kg žive teže, za 23 prodanih starejših prašičev pa so kupci odšteli od 7,50 do 8 din za kg žive teže.

NOVO MESTO

Srednje živahen je bil promet na ponedeljkovem prašičjem sejmju v Novem mestu. Cene se niso bistveno spremenile, kupci so tokrat prišli tudi iz drugih občin. Pripeljali so 706 prašičev, od tega 32 starejših od tri mesece. Prodali so jih 430: za mlajše so zahtevali 150 do 210 din, za starejše 220 do 330 din.

VESELA GORA

V sredo, 27. oktobra, bo na Veseli gori pri Sentrupertu spet živinski in kramarski sejem. Organizatorji vabijo kupce in prodajalce, povabili pa so tudi odkupna podjetja.

Globoke korenine

Društva kmetijskih fantov in deklet na Dolenjskem so nastajala med prvimi v Sloveniji: prvo v Trebnjem, nato v Veliki Loki, Predgradu pri Črnomlju, 14. marca 1937 pa v Šentjanžu na Dolenjskem — Iz razredne in narodne zavesti pograne korenine so dale zlahni sad v usodnih letih osvobodilnega boja — Nekaj odlomkov iz nove knjige »NARODNA JUNAKA MILAN MAJČEN IN JANČI MEVŽELJ«

Po vsem navedenem lahko ugotovimo, da so DKFID s svojo Zvezo in s svojo neapredno usmeritvijo bila najmočnejša organizacija naprednega gibanja kmetijsko-delavske mladine na Slovenskem... Ni čudno, da je KPS štela DKFID za eno svojih najmočnejših in najbolj množičnih organizacij ter ob okupaciji upravičeno postavila vprašanje vključitve ZKFD v OF. Z resolucijo o „nujnosti narodne sloge“, ki jo je GO ZKFD sprejel 15. maja 1938, si je ZKFD s svojimi društvi to tudi zaslužila.

Na ustanovnem občnem zboru DKFID Velika Loka je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Ludvik Bukovec; predsednikov namestnik Avguštin Barle; tajnik Tone Gliha; blagajnica Marija Gnidovec; odborniki: Franc Omahen, Anton Zupančič, Franc Podpade, Frančiška Kovač, Marina Kek, Anton Raznožnik; namestniki: Pepa Kotar, Rezka Gliha, Janko Gnidovec in Alojzij Zlajpah.

Ustanovnega zbora Zveze društev kmetijskih fantov in deklet 14. decembra 1924 v Ljubljani so se udeležili „delegati vseh do sedaj ustanovljenih društev“, med njimi Ludvik Bukovec in Avgust Barle iz Velike Loke, Fran Kržič iz St. Ruperta na dol., ki so bili izvoljeni v prvi odbor ZKFD. Med prva društva, ustanovljena do konca 1924, pa sodijo tale dolenjska: Trebnje, Velika Loka, Sp. Golo, St. Rupert na Dol., Zelimlje in Zabcina.

Na izrednem občnem zboru ZKFD 25. IV. 1927 so v Glavnem odboru bili izvoljeni predstavniki tehle dolenjskih DKFID: Zelimlje — Ivan Kramar; Golo — Ivan Podlipce; Velika Loka — Fran Bizjak.

23. IX. 1928 je bil ustanovni občni zbor DKFID Pregrad pri Črnomlju. Prvi odbor: Stefan Fugina, predsednik; Rudolf Majerle, njegov namestnik; odborniki: Peter Rauh, Pavel Majerle, Jožef Smale, Peter Kraškovič, Ivan Sterk in Pavel Majerle; namestniki: Fanika Rauh, Angela Majerle, Lucija Rode in Marjeta Laurin. Društvo si je dadelo ime „Planinka“.

4. I. 1931 je bil občni zbor za ustanovitev pododbora ZKFD Novo mesto. Prisotni: dr. Janže Novak, Ivan Pucelj, dr. Riko Fux, Milan Mravlje. Istovrstno ustanovitev pododbora Kmetijske prosvete Novo mesto.

Člani pododbora ZKFD: France Šobar iz Toplice, predsednik; Anton Mišič iz Zaloga, namestnik; Cvetko Zorko iz Bele cerkve, podpredsednik; Lado Klinc iz Gor. Polja, tajnik; Stane Faleškin iz Dol. Straže, namestnik tajnika; Šurka iz Straže, blagajnik. Odborniki: Slavko Mirič, Vladimir Kovač, Dušan Može iz Dvora, Josip Matko iz Gotne vasi, Franc Mlinar iz Podhoste, Jože Pršina iz Toplice in Franc Golob iz Birčne vasi.

V ŠENTJANŽU NA DOLENJSKEM: „V JEZO NAŠIH NASPROTNIKOV...“

14. III. 1937 je bil ustanovni občni zbor DKFID St. Janž na Dolenjskem „v jezo naših nasprotnikov“. Prvi odbor: Milan Majcen, predsednik; Mirko Prijatelj in Alojzija Strnad, podpredsednika; tajnik Stanko Repčič; blagajnik Henrik Zdešar. Ustanovili so pevski in godbeni odtok.

Dne 26. II. 1939 je mirensko okrožno KFID priredilo prosvetno-organizatorični tečaj v Mokronogu. Udeležilo se ga je 38 tečajnikov. Tečaj je vodil tov. Milan Majcen.

V januarjski številki 1941 poroča „Gruda“ iz Gotne vasi med drugim: „Pripominjamo, da smo

že tri leta prikrajšani, ker nismo mogli prirediti večje prireditve... Teško se že premagujemo, ker se je v nas nabralo toliko moči. Bo pa prišel čas, ko bodo naši fantje in dekleta zopet lahko nabrusili kose in srpe in zamahnili med travo in žito, da bo naš duh preplaval vse tiste, ki danes še omahujejo... Naj nas vidijo, da je tu mlada kmetijska kri, ki noče nobenemu več tlacniti, ampak hoče biti to, kar ji pripada po naravi. Zato, tovariši in tovarišice šrom Slovenije, na plan, za boljše bodočnost naše vasi v bran! To vam kličejo mladi borci za našo idejo iz Dolenjske, ki že deseto leto orjejo celino s polnim uspehom!“

Pred odkritjem spomenika Milanu Majčnu in Jančetu Mevžlju, ki sta pred 30 leti padla kot prvoborca v Murnicah pri Šentjanžu

Šentjanž, značilno dolenjsko naselje z burmo preteklostjo v času narodnoosvobodilnega boja se „oblači“ v novo obleko. Nova so pročelja hiš, nova asfaltna cesta bo peljala skozi vas, samo še nekaj dni je do proslave, do 24. oktobra, ko se bo kraj in z njim vsa Slovenija poklonila dvema junakoma, katerih boj je postal legenda, ki je hkrati borce od začetka vstaje pa do zmage. Skupno se bomo poklonili Milanu Majčnu in Jančetu Mevžlju s proslavo, ki bo hkrati počastitev 30-letnice vstaje.

POKLON JUNAKOMA

Veliko besed je bilo že izrečenih in zapisanih o prvoborcih Majčnu in Mevžlju, o njunem delovanju v prvih mesecih vstaje in o njunem junaškem koncu 28. in 29. oktobra 1941.

Milan, eden izmed sedmerih članov Majcnove družine iz Šentjanža, ki so darovali življenje za domovino, je bil med prvimi borci.

Tja ga je pripeljala prepričanje, da se je treba z orožjem v roki boriti proti okupatorju, ki je hotel zaslužiti naše ljudi. Po italijanski ofenzivi je odšel na Dolenjsko spodbujati k upor.

Poseben vlak
Na proslavo v Šentjanžu bo iz Sevnice v nedeljo, 24. oktobra, vozil poseben vlak. Odhajal bo ob 9.30 iz Sevnice, s postaje v Krmelju pa bodo v Šentjanž vozili avtobusi. Povratek bo ob 18.14 s postaje v Trzišču, do koder bo prav tako zagotovljen prevoz. Vožnja bo stala za eno osebo 2,40 dinarjev v eno smer, povratna karta pa štiri dinarje. Upokojeenci bodo imeli polovični popust.

ureditev okolja), spomenik, ki bo simboliziral neenak boj partizanov z okupatorjem. Na slovesnosti, ki se bo začela ob 11. uri dopoldne, bo med drugim spregovoril tudi predsednik republiške konference SZDL Janez Vipotnik.

Za to priložnost so uredili tudi ruševine Vodenikove hiše. Med nizkimi zidovi, ki jih bo obraščal bršljan, boste na mestih, kjer sta padla oba junaka, stala stebra, na katerih bosta doprsna odlika Milana in Jančeta, delo domačina ak. kiparja prof. Julija Renka. Kipa obeh padlih partizanov bosta tudi ob vhodu v osnovno šolo v Šentjanžu in mlajše rodove spominjala na pogumna borca, po katerih nosi šentjanška šola ime. V šoli bo spominška soba z dokumentacijo, ki bi pričevala o boju teh dveh sinov dolenjske zemlje.

PREBIVALCI DOLENJSKE IN POSAVJA! V NEDELJO POČASTIMO Z OBISKOM SPOMIN OBH PADLIH JUNAKOV!

Vabilo borcem XII. SNOUB brigade!

Odbor borcev XII. SNOUB brigade vabi borke in borce brigade, da se udeležijo proslave 30 letnice vstaje in odkritja spomenika narodnim herojem Milanu Majčnu in Jančetu Mevžlju, ki bo v nedeljo, 24. oktobra ob 11. uri v Šentjanžu na Dolenjskem. Na proslavo in srečanje borcev vabi odbor

Bil je prvi komandant Mokronoške čete, prvoborec, ki je znal ogreti tudi druge ljudi za boj proti okupatorjem.

Ko so Nemci začeli preseljevati prebivalce iz Šentjanža, je šel s komaj 17-letnim Jančetom Mevžljem iz Mokronoga v okolico Šentjanža, da bi skupaj z drugimi zavednimi Slovenci ovrnil Nemce v njihovi raznarodovalni nameri. Milan in Janče sta bila izdana in v Vodenikovi hiši

v Murnicah se je tiste oktobrske dni odigral neenak boj, v katerem sta oba padla: prvi dan 17-letni Janče, drugi dan pa še 27-letni Milan. Borila sta se tako junaško, da so ju Nemci pokopali z vsemi vojaškimi častmi.

Po vojni so nekdanji borci in aktivisti, ki so poznali Milana in

njegovega bojnega tovariša, dolgo gojili željo, da bi na primeren način počastili ta veličasten boj. V nedeljo bo ta želja uresničena. Sredi Šentjanža bodo odkrili spomenik, štiri metre visoko bronasto plastiko, delo akademskega kiparja Stojana Batiča in arhitekta Borisa Kobeta (ki je prispeval zamisel za

SPORED PROSLAVE

1. Prihod gostov na tribuno — natanko ob 11. uri.
2. Prihod XII. brigade in teritorialnih enot pred tribuno in predaja raporta predsedniku občinske skupščine.
3. Pričetek proslave: godba LM zaigra slovensko himno.
4. Pozdravni govor predsednika občinske skupščine Sevnica Marjana Gabriča.
5. Slavnostni govor predsednika RK SZDL Janeza Vipotnika.
6. Odkritje spomenika.

7. Polaganje vencev pri spomeniku v Murnicah, pri šoli in na pokopališču.
8. Zborovska recitacija: Ilova gora.
9. Združeni pevski zbor zapoje: Pesem o svobodi.
10. Recitacija — Marjan Kralj.
11. Združeni pevski zbor zapoje dve pesmi.
12. Zborovska recitacija: osnovna šola Zvonka Runka iz Spodnje Šiške bo sodelovala s pesmijo „V spomin junaku Milanu Majčnu“.
13. Zaključek — Godba LM in združeni pevski zbori zaigrajo oziroma zapojejo jugoslovansko himno. Sledi kulturno-zabavni del s koncertom godbe Ljudske milice in nastopom pevskih zborov.

Pod gornjim naslovom bo pri založbi „BOREC“ v Ljubljani te dni izšla knjiga, ki sta jo na pobudo Pripravljalnega odbora za odkritje spomenika Milanu Majčnu in Jančetu Mevžlju ter NOB v Šentjanžu in Murnicah na Dolenjskem (odkritje bo 24. oktobra letos) napisala Milan Brezovar in Stefan Kuhar, spremno besedo pa Mara Rupena.

Pred izidom knjige smo enemu izmed avtorjev, Stefanu Kuharju, novinarju RTV Ljubljana, zastavili nekaj vprašanj z željo, da bi naše bralce vnaprej seznanili z njeno vsebino.

ZIVLJENJE IN DELO DVEH HEROJEV V NOVI KNJIGI ZALOŽBE »BOREC«

Narodna junaka Milan Majcen in Janči Mevželj

Brez napredne usmerjenosti kmečkih množic ne bi bilo Milana Majcna, Jančeta Mevžlja in tisočeri njih soborcev, brez vsega tega pa tudi ne bi imeli takšnega narodnoosvobodilnega boja, kakršnega poznamo iz zgodovine NOB na Dolenjskem — V nedeljo vas vabi Šentjanž!

D. LIST: Z Milanom Brezovarjem sta napisala monografijo o Milanu Majčnu in Jančetu Mevžlju. Kakšen je obseg knjige in kaj vsebuje?

KUHAR: Knjiga, o kateri je govor, ni monografija v pravem pomenu te besede. Že zato ne, ker je sestavljena iz dveh, vsebinsko različnih delov. Tudi zato ne, ker v prvem delu Milan Brezovar ločeno obravnava življenje in delo narodnih junakov Milana Majcna in Jančeta Mevžlja, čeprav to ločeno obrav-

navanje dobi svojo sintezo v prikazu skupnega boja in smrti obeh junakov. Drugi del („Kmetijsko mladinsko gibanje in Milan Majcen“), ki sem ga napisal jaz, pa je nekakšno dopolnilo tistega, kar je napisal tov. Brezovar. Organsko pa sodi v to knjigo (ki ni imela namena postati monografija) že zato, ker je Milan Majcen zrasel iz tega gibanja. Po mojem tudi zaradi tega, ker je iz tega dela razvidna napredna usmerjenost kmečkih množic na Dolenjskem, brez katere ne bi bilo

življenje dveh dolenjskih junakov in boj, ki sta ga dobojevala na Murnicah. To doživeto in zanimivo opisuje tov. Brezovar. Raje pa bom povedal kaj o tistem, kar sem sam pripravil za to knjigo.

Predvsem naj povem, da sem moral ustreči želji po nekoliko obširnejšem obravnavanju kmetijskega mladinskega gibanja, ne le zato, ker je v njem sodeloval Milan Majcen in ker so se društva kmetijskih fantov in deklet, kot osnovne celice tega naprednega predvojnega gibanja na Dolenjskem, začela ustanovljati že ob samem porajanju kmetijskega mladinskega gibanja, temveč tudi zaradi tega, ker žal o tem naprednem gibanju doslej ni bilo še ničesar obširnejšega objavljeno ali tiskano.

V Dolenjskem listu še marsičesa ne bo!

(Nadaljevanje s 1. strani)

— obseg domačega lista smo zaradi nerešenih vprašanj sofinanciranja stalnih komunističnih strani in podrazlihtev skrčili od prejšnjih povprečnih 24 oz. 28 strani na sedanjih 16 oz. 18 strani, ki se le včasih popnejo na 20 oz. 22 strani;

— kljub ponovnim ustnim in osebnim prošnjam, ki tečejo že od junija letos dalje, še sredi oktobra vedno ne vemo, koliko denarja bodo posamezne občine oz. Obk SZDL letos prispevale za obveščanje, se pravi za sofinanciranje svojih stalnih komunističnih strani. Zaradi tega ne moremo sestaviti rebalansa finančnega plana Dol. lista, od tega pa sta odvisna tako obseg tednika kot naša pravica in dolžnost, da poslujemo rentabilno;

— sofinanciranje pokrajinskega političnega glasila SZDL nima čvrstih temeljev: ustanovitelji lista kolektivno časnika ne priznajo pravice, da bi list zaračunaval vsaj 75% lanske dejanske cene (stroškov) za tisk komunističnih strani, temveč postavljajo sami za to delo znatno nižjo ceno, ki ni v skladu s tiskarskimi in drugimi stroški, ki zadnje čase samo še naraščajo;

— sistemskih rešitev za ustrežnejši finančni položaj pokrajinskih glasil SZDL kljub večletnim pripravam še vedno ni, kot tudi ni prave opredelitve do vloge in položaja tega dela našega političnega tiska;

— spričo odvisnosti lista od dohodka iz reklam, oglasov, naročenih reportaž, objav vseh vrst itd. smo v stalni zadregi za prostor, ki naj bi bil namenjen političnemu delu, obveščanju, samoupravljanju, kulturi, špor-

tu, vzgoji itd., itd. Prišlo je tako daleč, da ima vsak oglas absolutno prednost pred vsakim člankom! To je dejstvo, ki mu diktira življenjsko upravičenost potreba po dinarju in neresen materialni položaj pokrajinskega političnega tiska v Sloveniji.

— Prisiljeni smo pisati predvsem o stvareh, ki zanimajo ljudske množice; upamo, da tega ne zlorabljamo in da tega niti ne delamo preslabo, saj naklada domačega lista ne pada. Žal pa je prostora za številne posvete, za katere res nimamo prostora v listu, včasih le za kratko vest, pri kateri pa novinar ne more oz. ne sme izgubiti pol dneva ali ves dan. Hkrati in vseh koncih in krajih zahtevajo prav te naše novinarje, naj „pišejo o vsem na dolgo in široko!“ Obseg lista je odvisen od denarja, tega pa je premalo: lani je 9 občin prispevalo za izhajanje Dol. lista komaj še 10 odst. potrebnih sredstev (pred 6 leti pa 29 odst.).

Tako je razsežnost tega vprašanja, ki pa ga moramo danes omejiti samo na nekaj iztrganih podatkov, števil in trditve (pomanjkanje prostora!), precej širša od trditve o „pasivnem odnosu novinarjev“ do poročanja iz domače pokrajine. Zato se bomo k tej nerešeni zadevi v prihodnjih številkih še vrnili. Želimo namreč, da zlasti vsi naročniki, bralci in sodelavci lista spoznajo razmere ter pogoje, v kakršnih danes dela tudi naš list. Hkrati pa trdimo:

— odprta vprašanja na tem področju rešujemo preprosto, neučinkovito in zato v škodo boljšega političnega dela v pokrajini!

UREDNIŠKI ODBOR
DOL. LISTA

Na čigav račun razlike?

Tovariš urednik!

5. oktobra sem v D marketu v Bršljinu kupovala pralni prašek „Novi miksal“. Zelo sem se začudila, ker stane zavitek 4 kg 70,80 din, polkilogramski zavitek pa 7,45 din. Razlika med 4-kilogramskim in polkilogramskim zavitek (8 x 7,45) je torej 10,40 din. Ne vem, na kakšen način. Morda je to trgovinska „viša matematika“?

Povrhu vsega pa naj navedem še to: Pod Dolenjko spada tudi „Drogerija“ v Novem mestu. V „Drogeriji“ stane 4-litrovski zavitek „Novoga miksala“ 54,76 din, torej 16,04 din manj kot v D marketu v Bršljinu, polkilogramski zavitek pa 6,85 din oziroma 0,60 din manj kot v D marketu.

Upravičeno se sprašujem, zakaj takšna razlika v ceni, če spadata obe trgovini pod Dolenjsko? To ožema potrebo ljudi bi se lahko že nehalo. Če bi hoteli navesti vse druge razlike v cenah (konzerve, marmelada, kava in drugo), bi mi zmanjkalo papirja.

Prav zaradi tega kmetjsko mladinsko gibanje na Slovenskem obravnavam od njegovih začetkov po prvi svetovni vojni. Vsebinsko sem razdelil na sledeča poglavja: DKFID na Slovenskem, njihove zveze in mesto v agrarnih gibanjih po prvi svetovni vojni. — Zveza kmetijskih fantov in deklet in njena napredna usmeritev. — Diferenciacija političnih sil na platformi slovenske ljudske fronte in nadaljnja usmeritev ZKFID in kmetjskomladinskega gibanja. — ZKFID, AAK „Njiva“, „Brazda“ in KPS. — DKFID na Dolenjskem in v Beli krajini. — Milan Majcen — njegovo delo in vloga v DKFID in ZKFID.

D. LIST: Za Dolenjce bosta gotovo najbolj zanimivi zadnji dve poglavji.

KUHAR: Mislim, da bodo za Dolenjce, zlasti za tiste, ki so v Društvih kmetijskih fantov in deklet kakorkoli sodelovali, zanimiva vsa poglavja, saj v bistvu obravnavajo tudi njihovo politično zgodovino. Soglašam pa z

Naj torej kdo od pristojnih v „Dolenjski“ pojasni, zakaj tako in kako so možne take razlike in na čigav račun?

POTROŠNICA

Odločno: cviček bodi cviček!

Tovariš Ivo Pirkovič je v Dolenjskem listu z dne 23. 9. z zgodovinskimi dejstvi dokazal Jožetu Likurju, da je njegov predlog, naj bi cviček prekrstili v marvin, neumestno. Cviček ni sortno vino, kot so na primer rizling, silvanec, traminec in druga, ampak je mešanica več sort, ki morajo biti v pravem sorazmerju. Kakšno mora biti to razmerje, dobro vedo dolenjski vinogradniki, sicer ne bi pridelovali tako kvalitetnega evička, ki ga poznajo gostinci vse od Ljubljane do Kranjske gore, saj ga na Dolenjskem večino kupujejo tako imenovani „tovorniki“ z Gorenjskega. Vina z imenom marvin na Gorenjskem gotovo ne poznajo, vinska klet v Kostanjevici pa je pred leti začela izdelovati „gorjanško črnino“: grozdje

so kupovali v plešivških vinogradih na Hriškem in ta črnina v kvaliteti se zdelač ni dohajala evička.

Prav ima tov. B. M., ki v istem Dolenjskem listu pravi, naj bi bil eviček zaščiten. V Mariboru je v mnogih oknih gostinskih obratov napis, da točijo „cviček iz Gadove peči“. Ko sem jih nalašč vprašal, od katerega vinogradnika so cviček kupili, ker večino vinogradnikov s tega področja osebno poznam, so mi odgovorili, da so ga dobili „prek Ljubljane“. Zaščitenemu in stekleničnemu evičku se kaj takega ne bi moglo zgoditi. Prav brezvestni gostinci kvarijo sloves evička. Že pred 60 leti sem kot otrok slišal reči slovensko-goriške vinogradnike, kadar je bil pridelan bolj kisel, da je takšen

kot eviček. Vsi vemo, da je cviček ravno zato cenjen, ker vsebuje pravo sorazmerje med stopnjo alkohola in kisline, zato tudi ni škodljiv zdravju. Ni prav, da bi zato ker so Nemci nasilno vladali na Dolenjskem in jo imenovali „Windische Mark“, cviček zdaj prekrstili po marki v marvin. Tudi 1941 so priključeni spodnji Stajerski rekli „Ost Mark“. Toda vinogradnikom od Halož preko ormoških, ljutomerskih in radgonskih goric še na Trisul ni prišlo, da bi svoja vina imenovali: vino iz zahodne marke. Zato se pridružujem mnenju tov. Pirkoviča in tov. B. M. iz Krškega. Številnim ljubiteljem evička in dolenjskim vinogradnikom: ostanimo pri domačem evičku, ki je znan že preko meja naše domovine. J. Š., Podbočje

To stran ste napisali sami! — To stran ste napisali sami!

Še o članku »Konec zaradi spolnosti«

K članku „Konec zaradi spolnosti“ objavljenem na zadnji strani vašega lista št. 40. oziroma k vašemu odgovoru k temu članku pripominjam tole:

Kot je razbrati iz vašega odgovora, tovariš urednik, mojega dopisa niste povsem razumeli. Ne gre namreč za moje osebo, zaradi mene lahko objavlja tisk, radio, televizija, film karkoli. Prebratil in gledam vse, seveda kolikor je to možno na deželi, in razumem tudi to, da spolnost spada k življenju. Nisem starokopitni nazorov; živel sem v svetu med ljudmi vseh slojev, videl dobro in slabo in tudi to, da se človek, ki ima moralne vrednote, laže prebija skozi življenje. V mislih sem imel naše otroke, nato mladino, ki bo jutri prevzela od nas vse, dobro in slabo, in je zato važno, kako jo vzgajamo. Jasno je, da mora biti tudi mladina poučena o spolnosti, je pa dolžnost staršev, da poučijo svoje otroke, in to primerno času njihovega duševnega razvoja. Tudi osnovne šole višjih razredov naj bi imele sposobnega pedagoga, ki bi v času dozorevanja otroku znal pojasnjevati spolnost, pa tudi tisk bi lahko prispeval svoje. Tako pa doraščajoča mladina, ki duševno še ni zrela, da bi povsem razumela spolnost, tako

rekoč poizira, ko pride do takega čtiva, kot so vaš podlistek „Poko-pariš upi“ (zlasti vsebina na strani 5 v št. 34 in seks v sliki na str. 10 v št. 38 vašega lista), zagrebške reklame „Figur Veneris“ v nekaterih naših listih, revija Antena, ki v tem pogledu prednjači, itd., itd.

Tako čtivo povzroča v doraščajoči mladini pohotnost, nemoralnost in marsikateri mladoletnik in mladoletnica zaideta na kriva pota. To dokazujejo polni poboljševalni zavodi v Radečah, Višnji gori, Logatcu itd. Kot bomo, je tudi huli-ganstvo in porastu. Kje torej nabira mladina svoje huligansko „znanje in hrabrost“? — Tudi tako imenovana seksualna revolucija bi morala imeti svoje meje že zaradi mladine, ki je naša bodočnost, in to bi morala upoštevati vsa javna občila, sicer bomo predaleč zabredli. Če vsega tega družba ne bo upoštevala, bodo tudi starši pri vzgoji svojih otrok brez moči.

Prosim, da ta moj odgovor objavite v celoti, da bodo bralci razumeli smisel mojega prvega članka.

S tovariškim pozdravom
Jože Grandovec
Dol. Podbočje 7
p. Trebnje

NAŠI BRALCI SO OSREČILI INVALIDA Rudi bo spet srečen

Zaključek naše humane akcije: invalid Rudi je dobil svoj voziček, ki mu pomeni novo življenje — Zobovje mu bo uredil dr. Ivan Mrzlikar

V petek, 15. oktobra je bil deževen dan; sonca ni bilo na spregled. Žužemberk je bil zavit v jesensko meglo, ki je tiščala navzdol. Vendar je kljub temnemu dnevu zasijalo sonce vsaj v enem človeku — v sru invalida Rudiju Žljajpahu, ki se mu je uresničila tih želja. Dobil je invalidski voziček, ki mu bo pomagal, da se spet vrne med ljudi. — Verjetno se boste spomnili, da smo letošnjo spomlad prek našega tednika prosili bralce, da pomagajo Rudiju Žljajpahu do invalidskega vozička in zobovja. Naši bralci so, kot že večkrat prej, pokazali veliko mero humanosti. Denar se je stekal, tako da je na posebni knjižici ob koncu akcije bilo 10.065 dinarjev. Pred dnevi smo v Ljubljani kupili invalidski voziček, ki bo z vsemi pripomočki stal blizu 9000 dinarjev, preostali denar pa bo šel za popravilo zob. Kot kaže, tako je izjavil zobozdravnik Ivan Mrzlikar iz Žužemberka, bodo za ta denar lahko uredili zobovje.

V petek dopoldne so se na Rudijevem domu zbrali poleg zastopnika Dolenjskega lista še predsednik krajevne skupnosti Žužemberk Ivan Plut, tajnica krajevne konference SZDL Ljuba Senica in tajnica krajevne organizacije Rdečega križa Jožica Kocmur. Prišli so obiskat Rudija in mu v imenu naših bralcev izročili lep voziček, ki je solidno izdelan in primeren za take vrste invalide.

Rudij ni mogel skriti presenečenja. Besede se mu zatikale, v očeh so mu lesketale solze. Najprej je voziček otipaval, kot da ni verjel svojim očem. Še vedno je mislil, da so sanje. Ko se je zbral, je povedal, da je to njegov že drugi letošnji srečni doživljaj. Se vedno ne more pozabiti potovanja s „Sončnim vlakom“, ki je invalide popeljal celo iz naše domovine na prijeten izlet. Drugi, še lepši, se je zgodil v petek, ko mu je spet zasijal žarek upanja, da se bo vrnil med svet, ki ga tako pogreša.

Ob koncu našega obiska, ko smo si stisnili roke, je Rudi izrazil željo, da se zahvalimo vsem tistim dobrim ljudem, ki so pomagali, da je tudi njegov svet postal lepši.

Vozička nismo takoj pogrnali v tek. Prej ga je sicer preizkusil Žužemberčan Slavko Rotar, ki bu tudi te dni usposabljal Rudija na samostojno ravnanje z vozičkom.

SLAVKO DOKL

Prvi vtis: val pohvale

»Izkušnje in pamet starih so v sodelovanju s poletom in navdušenjem mladih na manevrih dali odlične rezultate,« izjavlja Ivan Zele

Ob koncu manevrov „Svoboda 71“ je Ivan Zele, predsednik izvršnega odbora občinske skupščine Metlika, povedal svojo oceno:

„Naši ljudje so vojaške vaje zelo resno vzeli. Odbori za splošni ljudski odpor so v vseh petih krajih občine pokazali dobro organizacijo. Vse prebivalstvo se je izredno zavzelo, sodelovalo pa je še enkrat več ljudi, kot smo pričakovali. Tako pri agitacijsko-propagandni službi, pri diverzantskih akcijah, pri vzdrževanju zvez, okrbi s hrano itd. Množično je sodelovala tudi mladina in pionirji. Več primerov izredne domiselnosti in požrtvovalnosti naših mladih ljudi sem omenil tudi tovariš Titu na obisku v Karljovcu. Bil je zelo zadovoljen.

V času manevrov se je pokazalo, da je današnja mladina

naša. Imeli smo jo za lahkotno, površno, a smo ji delali krivico. Pri organizaciji splošnega ljudskega odpora smo sicer opazili več pomanjkljivosti, vendar bomo napake zdaj razčlenili in jih odpravili. Pripravljen sem, da bo sistem SLO postal še boljši.

Za požrtvovalno sodelovanje na manevrih se lepo zahvaljujem vsemu prebivalstvu, od pionirjev do najstarejših občanov. Pokazali smo, kaj zmoremo in da je naša deželica brez na robu Slovenije kljub gospodarski zaostalosti in odrinjenosti še vedno partizanska.

Posebej se želim zahvaliti v svojem imenu in v imenu vseh družbeno političnih organizacij kolektivu Dolenjskega lista, ki je v času manevrov zelo požrtvovalno in učinkovito opravljaval glavno informativno propagandno službo na našem območju.“

vami, da bodo posebno pozornost Dolenjcev pritegnila tista poglavja ali odlomki v njih, kjer se Dolenjci ali Belokranjci ali njihova društva pojavljajo kot „akterji“.

Ceprav za tisti del, ki obravnava DKFID na Dolenjskem in v Beli krajini, lahko sprejem očitke, da je nekakšen „kaster“, pa menim, da bo ravno to za Dolenjce najbolj zanimivo.

D. LIST: Zakaj?

KUHAR: Zato, ker je v tem poglavju omenjena vsaka dolenjska vas, v kateri se je DKFID kdaj ustanovilo; kronološko je omenjeno delovanje teh društev, v večini primerov pa tudi imena odbornikov v DKFID, pododborih, okrožjih, imena funkcionarjev Dolenjcev v ZKFID itd. Po mojem torej knjiga ne bo zanimiva le za tiste Dolenjce, ki se hočejo podrobneje seznaniti z življenjem in bojem dveh dolenjskih junakov, temveč tudi za tiste, ki so delovali v DKFID, seveda če še živijo. Toda v primeru, da jih ni več, bo

knjiga zanimiva tudi za njihove svojce, še posebej za njihove naslednike oz. potomce.

D. LIST: Zanimivo bi bilo, če bi iz knjige lahko kaj objavili.

KUHAR: Svetujem zaključek iz splošnega dela, nato pa nekaj zanimivih odlomkov iz dela DKFID na Dolenjskem (glej: uokvirjeni stavček na tej strani!)

D. LIST: Potemtakem knjiga „Narodna junaka Milan Majcen in Janči Movželj“ ne obdeluje le organizacijske plati naprednih kmečkih množic Dolenjske v okviru DKFID, temveč tudi njihovo zavest, razredno in narodno, med dvema vojnama.

KUHAR: Na splošno lahko ugotovimo, da so se DKFID na Dolenjskem in v Beli krajini začela ustanovljati na samem začetku kmetjskega mladinskega gibanja. Zlasti po letu 1930 so se razmahnila ne le po številu društev, temveč tudi po številu članov in pestrosti delovanja. Tako so kljub takratnim

strankarskim razmeram in stopnjujoči se diktaturi dosegla največjo možno množičnost na liniji naprednega kmetjsko-delavskega mladinskega gibanja, ki se je vse bolj vraščalo v ljudsko frontno gibanje slovenskega naroda.

Ze takšen grobi prerez, kot ga je bilo mogoče podati v tej knjigi o delovanju DKFID, kaže izredno pestrost oblik in bogastvo prosvetno-kulturnega, družbeno-političnega, politično-vzgojnega in družabnega življenja na našem podežlju pred drugo svetovno vojno.

Inž. Jože Levstik je o tem po vojni takole menil: „Ko smo med NOB hodili po naših vaseh, smo takoj opazili razliko tam, kjer so delovala društva kmetijskih fantov in deklet. To pa je opaziti še danes!“

D. LIST: Menimo, da knjiga torej ne bo zanimiva le za tisto generacijo Dolenjcev, ki je živela v burnem predvojnem času, temveč tudi za družbeno-politične delavce sedanosti, zlasti pa še za današnje mlado generacijo. Hvala!

5. in 6. decembra referendumi

Skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev v Novem mestu je v torek pristala na predlog o združitvi kmečkega in delavskega sklada zdravstvenega zavarovanja, prav tako na povečano stopnjo prispevka iz osebnega dohodka za 0,60 odst., ki ga plačujejo delovne organizacije, da bi s tem omogočili kmetom enake pravice pri zdravljenju in v lekarni, kot jih imajo delavci.

Sklenjeno je bilo, da bodo kmetje in delavci o tem odločali sami, na referendumih, ki bodo 5. in 6. decembra v občinah Novo mesto, Trebnje, Metlika, Črnomelj in Krško.

kultura in izobraževanje

Janko Dolenc v trebanjski galeriji

Lepo število prijateljev likovne umetnosti se je zbralo v soboto, 16. oktobra proti večeru v novi trebanjski galeriji, ki je tokrat ponudila svoje prostore enemu izmed dolgoletnih sodelavcev tabora slovenskih likovnih samorastnikov: Janko Dolenc iz Vuzenice nam predstavlja na samostojni umetniški razstavi 18 plastik. Razstavo je odprl inž. Danjan Mlakar, o kiparju pa je govoril umetnostni kritik dr. Mirko Juteršek.

Srečavanja z Dolencevimi kipi in reliefi potrjujejo, kar smo v Trebnjem pa na njegovih samostojnih kot skupinskih razstavah na Koroskem, Gorenjskem in v Piranu lahko znova ugotovili: v lipi, hrastu, orihu in češpljevem lesu nam kipar kaže svoje trdo prehojeno pot, ki pa jo označuje „izdelan in kiparsko občuten likovni izraz“, kot je dejal o njem na razstavi dr. Juteršek. Pa naj ponovimo s kritikom:

„Mnoge njegove (Dolenceve) skulpture bi mogli mirno pripisati kakemu izsošanemu kiparju, saj so Dolenceve plastike v mnogočem

produkt tradicije z ekspresionističnimi prvimi, ki bi jim hitro našli sorodnosti... Vodilna misel o človeškem trpljenju je prevedena v trdno izoblikovan izrazni obrazec, katerega nespremenljivi in bistveni del se zdi, da je oblika glave... Dolenceva kiparska zamisli pa se tako vsebinsko kot oblikovno šele utrujejo, zato pričakujemo, da bo pričujoči izbor avtorju v spoznanje in pomoč, obiskovalcem pa v dragoceno in spodbudno podožvetje...“

Dolenceva kiparska razstava, ki bo odprta v Trebnjem do 31. oktobra, je zato vredna obiska. Seznanil nas bo z življenjsko modrostjo kiparja, ki stoji sredi svojega najplodovitejšega ustvarjanja.

TONJE GOŠNIK

Nikolaj Omersa v Krški galeriji

V petek, 22. oktobra ob 18. uri, bodo v krški galeriji odprli razstavo akademika slikarja Nikolaja Omersa, rojenega v Idrji 3. 12. 1911, ki živi v Ljubljani in je profesor na akademiji za likovno umetnost. Umetnik se bo krškemu občinstvu tokrat predstavil s 27 olji in pasteli, med katerimi bo razen obmorskih tudi nekaj dolencevskih motivov, portretov in tihostojnih. Slikar Omersa je iskren in prodoren umetnik, katerega dela so ljudem blizu, neposredna in razumljiva.

Na otvoritvi in obisk razstave vljudno vabi krška galerija.

Janko Dolenc: V OBJEMU

Ob jubileju Vilme Bukovčeve

Prvi »javni nastop« današnje prvakinja ljubljanske Opere: v šolskem letu 1932/33 v »KEKCU« v trebanjski osnovni šoli, spomladi 1933 pa v šolski uri v takratnem Radiu Ljubljana

Pred menoj je v moji spominski knjigi za šolsko leto 1932/33 majhna fotografija: na njej otroška šolska dramska družinica iz takratne osnovne šole v Trebnjem na Dolenskem, ki je v tistem letu igrala otroško igrice »Pehto«, sestavljeno po znani Vandotovi povesti o prebrisnem Kekcu. V tej šolski družinici je igrala glavno vlogo učenka trebanjske šole, današnja slavljena Vilma Bukovčeva, prvakinja ljubljanske Opere.

Z njo vred so takrat nastopili še: Kecek - Jože Suštar, Moja - Zvonka Slak, mati - Marija Cugej, škrt - Jožica Gašparič, med otroki pa še Franc Drenik, Zori Bukovec, Breda Rupret, Zdenka Serpan, Lida Soulayv ter Marija Cerk. Res je od takrat minilo že skoraj 40 let, a vendar se mi zdi, kot da je vse to bilo šele pred leti; mladi trebanjski igralci so takrat zaigrali tako živo, da so zbudili veliko zanimanje med starši. Prav zato se je tudi porodila misel, da bi z igrice gostovali v takratnem Radiu Ljubljana v šolski uri. Spomladi 1933 smo res odšli v ljubljanski radijski studio in tam nadvse živahno zaigrali Kekca. Vilma je takrat prvič javno nastopila v radiu kot igralka. Kot se spominjam, je bila naša otroška igrice tudi prva

izvedba Kekca v radiu. Se danes vidim trebanjske šolarje, kako pogumno so odigrali svoja besedila brez pripetovalcev in kako so tudi sami v veliki dvorani predvajali grom, ropot in razne druge šume, kar vse imajo danes radijski tehniki že lepo pripravljeno na trakovici.

Ker je te dni dolenska rojakinja Vilma Bukovčeva slavila svoj srebrni pevski jubilej, naj tudi te moje vrstice obude v Trebnjem spomin na njen prvi nastop doma in v Radiu Ljubljana. S tem se spominjam tudi vseh tistih nekdanjih trebanjskih šolarjev, ki so skoraj že pred 40 leti ponesli ime svoje šole in kraja med Slovence. Lepi spomini, ki ne bodo nikoli zbledeli.

Draga Vilma, hvala Tebi in vsem Tvojim vrstnikom izpred 40 let!

MARJAN TRATAR

MIRNA: SNEMAJO FILM

Podjetje »Zastava film« iz Beograda je minuli teden začelo snemati na Mirni filmu o pripravljenosti mišenske krajevne skupnosti za vse-ljudski odpor. Film bo dokončno posnet, kot so zagotovili, maja prihodnjega leta in ga bodo najprej prikazali v trebanjski občini, kasneje pa še v mnogih drugih krajih v Jugoslaviji. Zaradi tega bo imel za Mirno film tudi velik propagandni pomen.

POVIŠANE ŠTIPENDIJE?

Ker so posamezna podjetja glede na zvišanje življenjskih stroškov že povečala štipendije svojim študentom ali pa imajo povširanje pripravljeno (PIONIR, KRKA), bo tudi občinski sklad za štipendiranje povečal štipendije za srednje šole na 450 din, za visoke šole pa na 600 din. Za takšne nove zneske štipendij se namreč odločajo tudi v podjetjih, občinski sklad, ki naj bi imel povzročevalno vlogo pri štipendiranju v občini, pa sveda ne more zaostajati. Če ne bo na voljo denarja za takojšnje povečanje štipendij občinskim študentom, jim bodo za letošnje leto izplačali razliko za nazaj prihodnje leto.

Sevniški likovniki razstavljajo

V čast praznovanja v Sentanžu in sevniškega občinskega praznika bodo v sevniški otroški likovni galeriji v gradu jutri zvečer, 22. oktobra, ob 18. uri odprli razstavo sevniških likovnikov. Razstavljali bodo: Anton Zgonc, Aleš Fenos, Rudi Stopar, Berto Konec, Peter Venc, Janez Zorke, Janez Kranjc, Marjan Knez, Marinka Klakočar, Milena Balog, Zdravko Balog, Jana Kuzmas, Mira Brinjak, Mirko Bogovič in Jožica Kerhen. Razstava bo odprta do 19. novembra, več o njej bomo še poročali.

Pogovor o kulturi

Temeljna kulturna skupnost Kočevje je organizirala 15. oktobra zvečer pogovor o vprašanih kulturnega življenja v občini. Vodil ga je predsednik Miloš Humeč, v razgovoru pa so razen kulturnih in prostovoljnih delavcev sodelovali še poslanec Drago Benčina, predsednik občinskega sindikalnega sveta Tone Šeroc ter redki predstavniki podjetij in mladine. Razpravljali so predvsem o kulturnem življenju v podjetjih, mladinskih organizacijah in v Kočevju ter na podeželju. Več bomo o pogovoru še poročali.

Po sledih ostalih?

Republiški sindikalni svet objavlja v svojih informacijah, da doslej izdaja informativne biltene že 19 občinskih svetov, med drugim tudi Grosuplje, Ilirska Bistrica, Logatec in Mozirje ter še v nekaterih industrijsko razvitejših občinih. Hkrati se sprašuje, kako obveščajo in usklajujejo delo osnovnih sindikalnih podružnic v ostalih 35 občinskih sindikalnih svetih.

Prav bi bilo, da bi se tudi v Ribnici, ki ima 25 sindikalnih podružnic, odločili za tak ali podoben način medsebojnega obveščanja o delu sindikalnih organov. Tako bi lahko vsi, ki bi prejeli bilten, kritično spremljali delo občinskega sindikalnega sveta, ta pa bi usmerjal delo osnovnih sindikalnih organizacij.

podčrtano

Po novem predmetniku, ki ga pripravlja republiški Zavod za šolstvo, pouk glasbene vzgoje v sedmem in osmem razredu osnovne šole ne bi bil več obvezne, prav tako ne pouk likovne vzgoje. Učenci bi se lahko odločili za prvi ali drugi predmet.

Predvidena sprememba je razburila duhove v šolah, zlasti pa negodujejo učitelji glasbene in likovne vzgoje. Ne za to, ker bi se s tem zmanjšal njihov vsakdanji »kos kruha«, marveč zategadelj, ker čutijo, da se bo s tem porušilo dolgoletno prizadevanje, ki so ga vložili na področju glasbene in likovne vzgoje mladine.

Ceprav ni rečeno, da poslej v zadnjih dveh razredih osnovne šole glasbene in likovne vzgoje ne bodo upoštevali, bo ta pouk vendarle razvrednoten. Poslej naj bi učenci sami odločali, ali hočejo več te ali one vzgoje, in še to - prostovoljno. Spričo znanih razmer, ki ne morejo biti tuje niti šolam niti kulturno-prostovoljnimi organizacijam, je to še bolj zaskrbljivo. Vprašanje je namreč, ali se bo posrežilo dobiti dostojnega namestnika za pouk osnovnih pojmov v glasbenega in likovnega področja, ko je že zdaj znano, da se tovrstna vzgoja mladine malone konča v osnovni šoli.

Zaskrbljenost ob predvideni spremembi osnovnošolskega obveznega predmetnika je bilo čutiti tudi na nedavni prvi konferenci republiške Zveze kulturno-prostovoljnih organizacij v Celju. Poudarili so, da bi se moral Zavod za šolstvo vprašati, kakšne posledice bodo v šolah, preden bo dokončno prišel na svetlo z napovedano spremembo.

I. Z.

DARILI KNJIŽNICI

Dolenski rojakinja, znana mladinska pesnica in pisateljica Vera Albrehtova, je s testamento zapustila novomeški študijski knjižnici vse svoje rokopise. Nedavno pred tem je enako naredila tudi znana angleška publicistka, nekdanja lektorica angleškega jezika na ljubljanski univerzi Fanny Coppeland. Ki je tej novomeški ustanovi zapustila svojo knjižnico.

Občan naj tudi ustvarja kulturo!

V ribniški občini bo temeljna kulturna skupnost oživila kulturno delo na podeželju - Ljudje naj ustvarjajo kulturo in naj ne bodo le potrošniki kulture - Občani bodo pomagali zbirati narodno blago

Temeljna kulturna skupnost (TKS) Ribnica pripravlja izhodišča za izdelavo svojega delovnega programa za prihodnje leto. V njem bo glavni poudarek na prizadevanjih za ožvitev dela v pisarniških središčih določenegega območja občine. Ponekod so že oživili delo pevskih zborov, zdaj pa bodo še delo dramskih sekcij.

Posebno kulturno delo, h kateremu nameravajo pritegniti čimveč občanov, pa bo zbiranje etnografskega (narodopisnega) gradiva za ribniški muzej. To delo bodo spremljali sestanki z občani in posebna predavanja, na katerih bodo občani seznanjeni s pomenom narodopisnega blaga. Nekaj posebnega, edinstvenega je že ribniška suha roba, kar je ugotovil že prof. Janko Trošt. Zdaj pa naj bi z delom za hranitev te značilnosti, ki ga je začel on, nadaljevali.

Smrtna kosa

Zadnje dni je smrt zaporedoma iztrgala tri vidnejše nosilce slovenskega kulturnega življenja: v Ljubljani so pokopali pisatelja Ludvika Mrzela in gledališkega igralca Lojzeta Drenovca, na Notranjskem je za vedno izpustil iz rok plug in pero kmet in pisatelj France Magajna, brat pred leti umrlega pisatelja dr. Bogomira Magajne.

Na našem območju je začel življenjsko pot Ludvik Mrzel, sodobnik pesnika Srečka Kosovele: rojen je bil v Loku pri Zidanem mostu, prav tam, kjer je za njega dni začetnik slovenske književnosti Primož Trubar nastopil prvo službeno mesto kot kaplan.

Poseben pomen te akcije, ki bo trajala tri leta, pomagala pa jo bosta izvesti še ljubljanski Etnografski muzej in republiška kulturna skupnost, bo, dabodo občani sami zbirali narodno blago in poskrbeli, da se stare zanimive lepote ohranijo potomcem. Tako bodo občani sami ustvarjali, ohranjali in potrošniki kulture. Ob tem delu pa si bodo tudi hrušli čut za lepo, za umetnost, kulturo.

SENTJERNEJ - Vsi krožki na osnovni šoli Martina Kotarja so že pričeli z delom. Kot vsako leto je tudi letos za delo izredno zanimanje, saj so se v krožke vključili vsi, ki nimajo večjih težav z učenjem.

Obvestilo

V nedeljo, 24. oktobra ob 10. uri dopoldne, bo v Dolenski galeriji v Novem mestu po razstavi Pražgovina Novega mesta vodil obiskovalec kustos Töne Knez. Vljudno vabljeni!

SENTJERNEJ - Vsi krožki na osnovni šoli Martina Kotarja so že pričeli z delom. Kot vsako leto je tudi letos za delo izredno zanimanje, saj so se v krožke vključili vsi, ki nimajo večjih težav z učenjem.

V TKS namreč menijo, da ni dovolj, če je občan le potrošnik kulturnih dobrin (bralec, gledalec, poslušalec), ampak naj bo tudi ustvarjalec ali vsaj soustvarjalec kulture.

S takim načinom dela in vzgoje občanov si bo kultura pridobila ne le več sodelavcev, ampak tudi več potrošnikov in hkrati tudi zagovornikov kulture. Vendar pa bo pot do tega cilja nedvomno še naporna.

J. P.

NOVOMEŠKI OBČINSKI PRAZNIK:

Dva Janeza: Krajec in Cesar

Študijska knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu je proslavila 25-letnico z razslavo tiska Janeza Krajca in spominsko sobo J. Cesarja

V torek dopoldne so slovesno počastili 25. obletnico ustanovitve študijske knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu. Razstavili so tiske Janeza Krajca, ki je imel v mestu tiskarno od 1877 do 1901. Razstava preseneča s pestrostjo šolskih izveštij, saj so celo osnovne šole redno izdajale šolska poročila. Hkrati razstava časti 50-letnico smrti novomeškega tiskarja.

Ob tem jubileju je knjižnica odprla tudi spominsko sobo novomeškega občana, igralca Janeza Cesarja, ki je svojo gledališko pot začel na amaterskem novomeškem odru, končal pa na deskah Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani. V

Cesarjevi spominski sobi je zbranih tudi okrog 8.000 njegovih slovenskih knjig, ki jih je kupil in tudi prebral med obema vojnoma. V spominski sobi je še Cesarjev kip, delo kiparja Kalina, in dva Pirnatova kipa: bronasti Kurent in Oton Zupančič. Sobo so opremili s pohištvo Cesarjeve delovne sobe.

Ob tej priložnosti so zbranim gostom spregovorili ravnatelj knjižnice Bogo Komelj, igralec SNG Andrej Kurent, prof. Mirko Mahnič, spominsko sobo pa je odkhalil in se s klenimi besedami spomnil umetnika akademik prof. dr. Bratko Kreft.

Ivan Tavčar Gričarjev Blaže

„Sival sem pri Bolantačevih, pri tistih revah, pri tistih siromašnih ženskah. Snoči je tisto mlado, tisto Anče, leglo na klop pri peči in prav hude bolečine je imelo. Sam Bog nebeski vedi, kje je to revšče iztaknilo otroka, ko se vendar z nikomer menilo ni!“

Posebno ženske so v tistem trenutku kritične iz vseh kotov in najprva Četrtnikova Luca, ki je takoj raztegnila široka usta ter izpregovorila hudobno: „Pri tisti hiši niso bili nikoli nič prida. Stari je kradel, kjer je mogel; in ko bi bili vi mene vprašali pred pol letom, povedala bi vam bila, da bo tako in nič drugače!“

„Luca, ti bi bila morala že vedeti!“ je odgovoril Štefe. „To pa še ni vse. Ravno, ko je tu pri vas danes v vasi polodne zvonilo, je umrlo otroče, in umrla je tudi tista uboga zivalca, ki ga je imela. Tako se mi je smilila, rečem vam, da sem se hitro spravil iz koč in da se svojega plačila nisem čakal.“

„Kaj tisto!“ se je oglasila spet Luca. „Bog že ve, kaj dela!“ Meni so ukradli

korec s keblami in dobro vem, da ga ni drug izmaknil kakor tisto dekle!“

„Tudi to še ni vse!“ je nadaljeval Štefe. „Ko se je ta revna ženska v bolečinah mučila, ji ni dala miru stara Bolantačeva. Vedeti je hotela, s kom se je pečala. To sem vam javil ušesa, da bi tudi slišal! Pa se je dolgo branila. Naposled - mislim, da so se ji takrat že nebesa odpirala in da je z enim očesom že gledala prestol Boga očeta - naposled pa je povedala. Vse je povedala, in ali veste, kdo se je šel za njenega?“

„Kdo? Kdo?“ je povpraševala vsa družba in najglasneje Četrtnikova Luca.

„Oženjen človek, kakor gotovo je Bog v nebesih, oženjen človek!“

„Oženjen!“ se je zatogotila Luca. „Takšno grdobo bi pa morali vendar za pete na drevo obesiti! Kakor bi svoje žene ne imel!“

„Kdo je? Govori že vendar!“ je vpil Frijan izpred Mosta.

„Povej ga!“ je silila Štefeta tudi Luca.

„Saj ga lahko povem!“ se je smejal Štefan. „Tamle sedi, Luca, in tvoj je, Luca, tvoj Blaže je ta tiček, poglej ga no!“ Z dolgim koščenim prstom je pokazal na mesto, kjer je za mizo sedel mladi Četrtnik. Nastala je tihota kakor v cerkvi; potem pa je napolnil sobo krik, grozen, nepopisen, kakor bi se trgale dvije zverine. Ta krik je prihajal Luci iz grla in že so ljudje menili prve trenutke, da se zaduši.

Za mizo pa je vstal Blaže in se z blede licem naslonil na zid. Krvavo je po-

gledal na vse strani, potem je hripavo zavpil: „Bila je moja, bila!“ Pustite me, pustite me!“

Luca je silila vanj. Prijel je steklenico na mizi ter jo treščil svoji ženi na glavo, da se je na drobne kosce razletela in da se je ženska nezavestna zgrudila. On pa je odrihnil svoje sosedo in planil iz sobe. Zunaj je bilo že mrachno. Pobegnil je brez pokrivala na glavi po stezi proti Četrtniku, pestil roke in sam s sabo govoril, da je groza obhajala tiste, ki so ga srečevali. Luco pa so morali nesti proti domu, kjer je skoraj vso zimo hudo

„Tamle sedi, Luca, tvoj je...“

trpela in se togotila nad mladim svojim možem. Le-ta pa je bil izgubljen, in sploh so ljudje menili, da je zavoljo stare svoje žene pobegnil v Ameriko, kar se nam je zdelo prav pametno.

Pršla je cvetoča pomlad. Na Četrtnikovem holmu so cvetele vijolice in bukev se je bila zavila v tisto sočno, mlado zelenje, ki prihaja z vsako pomladjo. Pod njo v senci pa je ležal Štefe Veharček in premišljeval, kako da ni v tem logu ptic pevka, ki jih je prejšnja leta bilo vse živo. Samo vrane in kavke so imela svoje ženitve med rdeče cvetočimi macesni. Zaphljal je pomladnjimi vetrovi in tedaj je na Štefeta padel čevljev, človeški čevljev! Štefe se je postavil na noge in pričel proti bukovim vejam kričati in zabavljati. Ondi pri vrhu je viselo nekaj črnega, ali odgovora ni bilo. Potem je Štefe sam splezal na drevo, kjer ga je sprejel nekaj prav prav čuden duh. Ali visoko ni plezal. Skoraj po vseh se je spustil nizdol ter pobegnil proti Četrtnikovi hiši. Tam se pa dolgo ni mogel zavesti, ali končno je vendarle povedal, da vse na Četrtnikovi bukvi kosi obešenega človeka.

Tako je bilo. Po ostankih so spoznali, da je tu končal Blaže revno svoje življenje. Najbrž se je v strahu skrčil na drevo, v temni noči pa ga je znova prijel obup in vse breme svoje revščine je vrgel od sebe tam gori v zračnem vrhu, od koder je še umirajoč gledal v zmo, z mesečnimi žarki razsvetljeno domačo dolino.

Rokometašice rešile čast!

Zadnje športno nedeljo so nas precej razočarali naši rokometiški. ki so doživeli skoraj same poraze. Edina svetla točka so bile rokometiške Brežice, ki so v Velenju zasluženo premagale ekipo Gorenja in tako trenutno zavzemajo tretje mesto na lestvici. Brežičani so bili za gol prekratki v Sošanju, čeprav bi z malo več sreče lahko prinesli domov dve točki. Vendar poraza z vodilno ekipo v ligi ni jemati preveč tragično. Ribničani so v začetku srečanja v Tivoljih zamudili priložnost, da bi presenetili Rudarja. Po katastrofalnem začetku so do polčasa moči bile izenačene, nato pa so proti koncu spet izgubili nit. Sevnici so pretrpeli poraz v Radečah, izkazali pa so se dobro in prodorno igranje. Našim odbojkarjem ne gre. Tudi tokrat so vse štiri ekipe v republiški ligi bile prazne. Najbolj so se razveselile dekleta, Novomeščani so doma kar dobro pestile Celjanke, ki so morale pokazati prav vse svoje sposobnosti, da so lahko ugnale domačinke. Z malo sreče bi ekipa Brestanice doma pripravila prijetno presenečenje: po vodstvu gostij 2:0 jim je uspelo obrniti igro sebi v prid, tako da so komaj klonile v petem nizu. Novomeščani so doma zamudili lepo priložnost, da bi premagali solidno ekipo Izole. Igrali so neborbeno, brez sistema, poznala pa se je tudi Breščakova odsotnost. Trebanjci so se doma kar dobro upirali boljšim gostom, vendar niso mogli iztisniti kaj več kot rezultat 3:0 za goste.

ROKOMET

ŠOŠTANJ: BREŽICE 9:8

Igra je bila borbena in zelo zanimiva, z več sreče so pobrali dve točki domačini. Brežičane je precej prizadela tudi izključitev kapetana Polmeta Kovana.

Brežice: Zorko, Bužančič 3, Antolovič, Setine, Pavlič, Bosina 3, Iskra 2, Zore, Avsec, Blatnik, Juršič 1.

RUDAR: RIBNICA 22:19

Domačini so na začetku srečanja vodili že s 5:0, kar je bilo odločilno za končno zmago Trboveljanov. Ribničani so sicer rezultat že izenačili, vendar jim kaj več ni uspelo.

Ribnica: Kernšič, Lovšin, Tanko 2, Zuk 2, Mikulin 8, Andoljšek 3, Radič 4.

RADEČE: SEVNICA 15:13

Na tej tekmi sta se spet izkazala vratarja, ki sta branila skoraj neuhrajljive strele. Z malo več sreče bi Sevnici lahko tudi presenetili domačine.

Sevnica: Sirk, Sulc 5, Simončič, Bizjak, Svazič 2, Koprivnik, Štojs, Silc 5, Trbove 1, Možic.

GORENJE: BREŽICE 7:14

Po zaslugi odlične vratarke Zarkove in spretnosti brežičkih napadalk je gostjam pripadla zaslužena zmaga.

Brežice: Zorko, Bužančič 3, Molan 5, Baki, A. Mišič, Kolar 2, v. Mišič 4, Hribnik.

ODBOJKA

TREBNJE: GABERJE 0:3

V zadnji tekmi v jesenskem delu republiške odbojarske lige je moštvo Trebnjega v nedeljo izgubilo z Gaberjem (Celje) 0:3 (-7, -13, -15). Srečanje ni bilo na ravni republiške lige, k temu je delno pripomoglo tudi zelo hladno in vetrovno vreme. Igralci Trebnjega so delali neodpušljive napake pri lovljenju žog in predvsem zaradi tega izgubili tekmo, ki je bila za Trebnje še posebno pomembna.

STANE MLADKOVIČ PETI

Krst steze za motokros

Marljivi športni delavci v AMD Brežice so v rekordno kratkem času pripravili tekmovalno progo za motokros v Prilipah

V počastitev praznika občine Brežice je bila v nedeljo v Prilipah pri Brežicah zadnja finalna vožnja za ekipno prvenstvo Jugoslavije v motokrosu. Marljivim članom AMD Brežice, ki so organizirali to dirko, je v nekaj dnevih uspelo iz zapuščene goščave pripraviti hitro in lepo 1000 metrov dolgo tekmovalno stezo, na kateri se je pomerilo 24 tekmovalcev. Med osmimi ekipami je bila tudi brežiška ekipa, v kateri so vozili: Stane Mladkovič, inž. Darko Zajc in Valentin Volčanšek. V dirki so se ponovno izkazali vozači iz Karlova, ki so v končnem seštevku točk zasedli prvo mesto s 40 točkami. Sledijo: Zabok 33, Orehova vas 32 idr.

ZAGREB JE ZMAGAL

V počastitev občinskega praznika novomeške občine je bil v nedeljo na Loki tradicionalni balinarski turnir mestnih reprezentanc. Zasluženo je zmagala reprezentanca Zagreba in osvojila pokal.

Rezultati: Ljubljana: Novo mesto I 13:11, Zagreb: Novo mesto II 13:6, Zagreb: Ljubljana 13:11, in Novo mesto I: Novo mesto II 13:8.

NAGRADA ZA BORISA DEBELAKA

V znani nagradni igri ljubljanskega DELA, ki vsak teden izbira najboljša športnika Slovenije, je ta teden imel največjo srečo naš dopisnik Boris Debelak iz Krmelja, ki je dobil prvo nagrado v znesku 500 din.

SOLIDNA UVRSTITEV PENKA

V Domžalah je bil od 25. septembra do 10. oktobra jubilejni X. spominski turnir Hering - Zupančič z mednarodno udeležbo. Igral je tudi novomeški mojstrski kandidat Igor Penko, ki se je uvrstil na solidno sedmo do osmo mesto ter tako potrdil naslov mojstrskega kandidata. Končni vrstni red: I. R. Kržišnik 10.5, 7. do 8. Penko in Čuderman 7 točk.

Vesna Saje v reprezentanci

24. oktobra bo tradicionalni mladinski atletski dvboj med reprezentancama pokrajine Veneto (Italija) in Slovenijo. V reprezentanci bo nastopila tudi Novomeščanka Vesna Saje, ki bo metala kopje.

LEPA ZMAGA BELOKRANJIC

Rokometašice črnomeljskega Partizana so v zadnjem času dosegle dve lepi zmagi. Po zmagi nad Borcem so v nedeljo doma porazile ekipo Olimpije II iz Ljubljane z 11:6. Najboljši strelki sta bili domačinki Svetičeva in Špecova, ki sta dosegli vsaka po štiri zadetke.

NOVO MESTO: PARTIZAN (CELJE) 1:3

Vodilna ekipa v ligi, celjski Partizan, je imela z domačinkami precej opraviti. Novomeška dekleta so zaigrala lepo in borbeno ter so spet pokazala eno svojih boljših partij. Za lepo igro zaslužijo pohvalo prav vse igralki.

Igrale so: Doki, Pučko, Rajer, Pilič, Ščuka, Henigman, Lindič, Bon.

BRESTANICA: JESENICE 2:3

Domače odbojkarice so reševale že izgubljeno tekmo, saj so Jeseničanke vodile že z 2:0. Škoda, da jim je v zadnjem, odločilnem nizu zmanjkalo moči.

Igrale so: Fila, Mozer, Gomilek, Cizel, Fabjančič, Habinc I, Habinc II.

NOVO MESTO: IZOLA 2:3

Novomeščani so ponovno razočarali, delovali so kot razbita četa, ki igra brezglavo. Poznalo se je, da ni v njihovih vrstah Marjana Breščaka, ki zna povezovali igralki. S tako igro je težko pričakovati, da se bodo Novomeščani obdržali v republiški ligi.

DVE TRETJI MESTI ZA KRČANE

Na republiškem prvenstvu v karateju, ki je bilo v nedeljo v Celju, sta se odlično uvrstila krška karateista Marič in Nežič, ki sta v srednji oz. težki kategoriji osvojila tretje mesto.

NOVO MESTO

NOVO MESTO - V soboto bo v Ljubljani izbirno gimnastično prvenstvo za pionirke in mladinke, ki bodo sodelovale na dvoboju Slovenija: Vojvodina. Trenerka Ruža Kovačič bo v Ljubljano peljala 3 pionirke in 3 mladinke. (M. H.)

BREŽICE - V derbiju celjske nogometne podvezne lige so domačini ugnali vodilno ekipo Smartnega z 2:0. Strelca sta bila Božič in Kandič. (V. P.)

KRMELJ - Na hitropoteznem turnirju posameznikov v Radečah je med igralci osvojil prvo mesto Sevnčan Janko Blas in prejel lepo kristalno vazo. Nadarjeni mladinec Mirko Šiblja pa je delil četrto do šesto mesto. (B. D.)

CERKLJE - V prvenstveni rokometni tekmi so leskovski rokometiški na „vročem“ terenu premagali domačine s 33:20. Najboljši pri Cerkljanih sta bila Bevc (6) in Zlobko I (11), pri gostih pa Mrakar (13) in L. Stribar (9). (L. S.)

NOVO MESTO - Končano je sindikalno prvenstvo moških in ženskih vrst v kegljanju. V obeh konkurencah je zmagala ekipa Pionirja. Končni vrstni red - moški: 1. Pionir 1027, 2. Krka 976, 3. Iskra (Zbk.) 885, 4. Novoteks 872, 5. Kremen 866 itd. Ženske: 1. Pionir 367, 2. Osnovna šola Šentjerneje 345, 3. Novoteks 339. Posamezniki: 1. Turk (IMV) 446, 2. Mrzak (družb. službe) 438, 3. Jarc 435, 4. Rožič (oba Krka) 423, 5. Košmrlj (Iskra) N. m. 403 itd. (J. M.)

KRMELJ - Na oktoborskem hitropoteznem turnirju je med 8 igralci na dvokrožnem turnirju zanesljivo zmagal Janko Blas z 11 točkami. Sledi: Šiblja 9.5, Jarkovič itd. V skupnem seštevku točk vodi Ivan Stribar. (B. D.)

SEVNICA - V prvenstveni rokometni tekmi je Sevnica B doma porazila Dobovo s 26:17. V prvem polčasu so se gostje dobro upirali, nato pa popustili. Pri domačinih je dosegel največ zadetkov Drugovič (6), pri gostih pa Askerc (8). (J. R.)

NOVO MESTO - V nadaljevanju dolenske kegljarske lige so bili doseženi naslednji rezultati: Krka: Brežice 492:452, Trebnje: Sevnica 429:439, Krško: Celulozar 582:485, Zužembek: Zelezničar 412:452, Krško: Iskra 491:521, Stari devet: Rudar 321:472, Sevnica: Celulozar 496:413, Stari devet: Krško 441:523, Iskra: Krka 454:463. V vodstvu je ekipa Krškega s 24 točkami, sledijo: Zelezničar, Sevnica, Rudar, Celulozar in Iskra, ki imajo 20 točk. (J. M.)

SENTJANJ - Jutri bo ob 16. uri šahovski ekipni hitropotezni turnir, na katerega so povabljivi šahisti iz Dolenske, nastopile bodo tričlanske ekipe. (B. D.)

BREŽICE - V nadaljevanju športnih sindikalnih iger so največje uspehe dosegli športniki gimnazije in IMV. Na strelišču lovške družine Globoko so se pomerili tekmovalci z malokalibrsko puško. Po pričevo vanju so zmagali strelci IMV s 123 točkami. Sledijo: GG Brežice (87 zadetkov), Rudnik Globoko (55) idr. Nato so se pomerili še strelci z zračno puško. Ravno tako je zmagala ekipa iz IMV, ki je nastreljala 315 krogov, druga je bila ekipa GG Brežice, tretja pa gimnazija. (V. P.)

NOVO MESTO - Na rednem mesečnem hitropoteznem turnirju je prepričljivo zmagal Vinko Istenič (8 točk), pred Ščapom, Miličem, Božovičem itd. (J. U.)

SENTJERNEJ - Športno društvo Sentjerneje je pripravilo pokalni turnir v malem nogometu za pionirje. Nastopilo je osem ekip. Pokal so osvojili pionirji iz Smalčje vasi, ki so v finalu premagali vrstnike z Mokrega polja. (J. K.)

BREŽICE - V minulem tednu so tekmovalci v okviru delavskih športnih iger končali igralci odbojke. Kljub temu da se je prijavilo sedem ekip, so nastopile samo tri. Zmagala je gimnazija, sledijo: vojna pošta Cerklje in Čateška Toplica. Zmagovalca v šahu pa bo ta teden odločil neposredni dvoboj med gimnazijo in brežiškim Regionom. (V. P.)

ČRNOMELJ - Rokometaški COSMOS-BELTA nikakor ne morejo doseči prvih točk. V nedeljo so doživeli še poraz v Kamniku s 25:17. (T. L.)

LESKOVEC - Leskovčani so imeli precej opraviti z žilavo ekipo iz Brestanice in so jo ugnali z 22:19, komaj v drugem delu srečanja. Najboljši strelci so bili: N. Mrakar (6), Drenik (5), Kalan (5) in Avsenak (5). (L. S.)

KRMELJ - Domačini so le s težavo po zaslugi veteranov bratov Papčič in Zambona porazili borbene Krčane. Rezultat 13:12 ustreza poteku na igrišču. (B. D.)

„MLADI MARTINČKI“ - Učenci z osnovne šole na Prevolah so takole lovili ša zadnje tople žarke jesenskega sonca, ko so čakali na šolski kombi, ki jih vsak dan pripelje v šole in v popoldanskih urah spet varno odpelje skoraj do njihovih domov. (Foto: S. DOKL)

Mladinski klub — goli zid?

Na Dolenskem mladinsko klubsko življenje ne more zaživeti — Mladi tožijo, da starejši za njihove želje nimajo posebnega razumevanja

V razpravah z mladimi največkrat prihaja v ospredje klubsko življenje — mladina si želi svoje klube, kjer bi se odvijalo kulturno-zabavno in izobraževalno življenje. Niso ravno redki primeri, da tudi pridejo do svojih prostorov, v isti sapi pa se pojavlja vprašanje kadrov, klubskih programov in stroškov za vzdrževanje prostorov ter dejavnosti.

Povsod, kjer so poskusili s prostovoljci, je takšno delo prej ali slej bilo obsojeno na neuspeh. Kaže, da urejeno klubsko življenje zahteva precej več kot samo goli stene, tega pa nekateri ljudje, ki vidijo v takšnem klubskem življenju vse drugo kot koristno združevanje mladih, nocoje razumejo. Za marsikaj drugega se najde denar, za mladinski klub pa je vrvica vedno prekratka. Vendar ne bo moglo več tako naprej, tudi za klube bo treba bolj skrbeti!

Urejenih mladinskih klubov na Dolenskem torej ni. Druge pa so pri tej mladinski dejavnosti dosegli že precejšnje uspehe. Enaki uspehi bi bili tudi pri nas, če bi takšni klubi delovali pod okriljem določene ustanove ali organizacije.

Pri nas smo torej šele na začetku poti; nekaj klubov je že zaživelo, vendar ni šlo vse tako gladko, kot so mladinska vodstva želela. Lepo so začeli v Novem mestu, zdaj pa je vse bolj prepričeno iznadjljivost posameznih mladincev. V Kočevju, Metliki in še marsikje druge pa so šele na začetku. Bijajo odločilni boj za dodelitev prostorov, morda pa se še premalo zavedajo, kaj vse sodi k dobro urejenemu mladinskemu shajališču.

Menda bi še najlaže delovali klubi v delovnih organizacijah, kjer so boljji pogoji, pa tudi kadrov ne bi tako primanjkovalo. Možnosti je precej, včasih pa tudi manjka pobud same mladine, ki je najbolj za to, da dobi svoje prostore. V. S.

Pijača, kajenje in šport

Namesto da bi posnemali goste iz Gruzije, so še njih spravili na kriva pota

Ribniški rokometiški in drugi so opazili, da so njihovi gostje, rokometiški iz Tbilisija (Gruzija, ZSSR), po odigranih rokometnih tekmah v Ribnici (10. oktobra) pili le brezalkoholne pijače in da noben igralec ni kadil.

Vodstvu Rokometnega kluba Ribnica bi priporočili, da zaradi mladega naraščanja, ki se vzgaja v njihovem klubu, le začne omejevat nezdružave navade, kot sta kajenje in pitje alkoholnih pijač. Škoda je naraščajnikov, da bi si z alkoholom in nikotinom začeli zgodaj uničevati svoje mlade sile. Tisti, ki jim je zaupana vzgoja mladih, ne bi smeli pozabiti na to.

In če še končamo z rokometiški iz Gruzije: ko je njihov trener videl enega izmed svojih varovancev, da je nekaj ur po tekmi prižgal v domu na Travnj gori cigareto, ga je pred vsemi zelo strogo prijel.

(Vendar pa so ribniški rokometiški — kot smo zvedeli — kasneje strogo prijeli gruzinskega trenerja in mu vse igrancev oziroma varovancev speljali v spodnje prostore doma v Travnj gori na „dim“ in konjak!). P.c.

Rasto ljubitelji gora

V sevnški osnovni šoli je bila letos 13. oktobra prva konferenca pionirskega planinskega odreda PD „Lisca“ iz Sevnice. Med gosti so bili tudi predsednik OBS Sevnica, ravnatelj šole, predsednik PD Bohor ter še nekateri predstavniki Planinskega društva. Vodila jo je Nevenka Zajc, ki vodi mlade planince v sevnški osnovni šoli.

V poročilu o delu pionirske planinske skupine v minulem letu je bilo navedeno, da je število članov naraslo od 90 na 150. Organizirali so 14 izletov (nekateri med njimi s planinsko šolo), 15 pionirjev si je pridobilo bronaste značke, štirje sebrane, eden zlato. Podelili so jih na konferenci. Petnajst pionirjev se je povzpelo celo na Triglav.

Na konferenci so izvolili novo vodstvo planinske skupine ter sprejeli načrt dela in izletov. Organizirali bodo planinsko šolo, ki bo obsegala 18 šolskih ur predavanj ter organizirala 4 izlete. Ob koncu so še poudarili, da bi potrebovali več mentorjev,

kajti število pionirjev — članov planinskega društva se hitro veča.

Po konferenci so si ogledali še diapozitive in filme z izletov, mali šolski zbor pa je s svojim nastopom popestril konferenco. V. ČEŠNJEVAR

BADOVINAC DRUGI NA „KVARNERSKEM RALLYJU“

Nekaj več kot 50 avtomobilistov je v težkih tekmovalnih pogojih prevozilo 1100 km dolgo progo „Kvarnerskega rallyja“. Tekmovalce so spremljali dež, sneg, burja in vihar. V tej pisani koloni dirkačev je bil tudi Novomešanec Drago Badovinac, ki je v kategoriji vozil do 1000 ccm zasedel odlično drugo mesto. Za prvouvrščenim Kadičem iz Sarajeva je vsega zaostal za eno točko.

ZMAGA MILAVCA V MARIBORU

Na letošnjem avtomobilskem rallyju „Pohorje 71“ so na progi, dolgi 472 km s petimi etapami, nastopili tudi Dolenjci. Največji uspeh je dosegel Janez Milavec, ki je zmagal v kategoriji do 1000 kubikov. V ekipni konkurenci je prvo mesto osvojila AMD Koper pred Mariborom in Ljubljano-Moste.

Rezultati: do 1000 kubikov: I. Milavec (N. m.) — austin cooper 58 točk, 3. Badovinac (N. m.) — fiat 850 182 točk.

ABRAM SEDMI

Na letošnjem gorskem kolesarskem prvenstvu SRS, ki je bilo na progi od Ajdovčine do Cola, se je pomerilo 44 kolesarjev. Med 33 mladinci so nastopili tudi Sevnčani Abram, Bregar in Zuraj. Vsi so se dobro uvrstili: Abram je bil sedmi, Zuraj osmi, Bregar pa 21.

BAUMGARTNER DRUGI

Na slovenskem mladinskem atletskem prvenstvu v Kranju so sodelovali tudi mladi atleti iz Črnomlja. Najbolje se je uvrstil nadarjeni metalec kopja Vojko Baumgartner, ki je z metom nekaj nad 54 m v svoji disciplini zasedel drugo mesto, za odličnim Zalajem iz Čerknice.

Tonči Vrdoljak ne miruje

Tonči Vrdoljak, naš znani filmski režiser, ki je v zadnjem času izredno uspel s filmom „V gori raste zelen bor“, se pripravlja na snemanje večje filmske serije, kjer bo obravnaval težko vprašanje izseljevanja ljudi iz imotske pokrajine. Delo bo posnel po scenariju književnika Ivana Rasoja. Glavno vlogo bo kot ponavadi spet zaupal igralcu Borisu Dvorniku, ki si ga ne moremo zamišljati brez Tončija.

Bil sem sin ruske revolucij

Suhokrajinski kmet Janez Tekavčič iz Hinj je bil ujet na ruski fronti 1914. — Sodeloval je tudi pri rojstvu sovjetske države

Na zgubnem in iznemagljem Tekavčiču je pot, ki jo je prehodil dim ne more, ki se večkrat povrne. (Foto: S. Dokl)

smo se za silo zizali, so nas odpeljali v Rusijo. Občutek sem imel, da so nas peljali na trg kot belo blago. Ljudje, ki so se zanimali za delovno silo, so nas ogledovali z vseh možnih strani in izbirali najbolj žilave in korenjaste. Ker nisem sodil ravno med take, sem prišel v poštev v drugi rundi. Mene in tri prijatelje — ujetnike je izbral ruski graščak Bonak. Pri njem sem bil za postiljona vse do začetka revolucije, ki je vse stvari postavila spet na glavo. Ni mi bilo ravno hudo, življenje je bilo prijetno, vsega je bilo dovolj. Vsake kvatre se je le oglašila pesem domotožja, pa sem jo hitro pregledal s kozarčkom pristne in dobre vodke.

Leto revolucije 1918 je razbililo vse načrte, ki so se že kazali v najlepši luči s skorajšnjim koncem vojne. Vojna je bila končana, začela pa se je druga. Ta druga je bila dosti hujša zame kot prva. Razen ran ob prvih spopadih nisem posebej čutil vojne na svojih plečih. Revolucija pa je prinesla nov veter, ki je večkrat prerasel v vihar. Vrtnec je potegnil tudi slovenske fante, ki se niso pravočasno izgovili.

Usoda je hotela, da sem postal boljševik. Obležki so me v posebno uniformo, mi nadeli volneno čepico z veliko rdečo zvezdo, dobil sem grobe škornje iz svinskega usnja, staro puško in že sem spet bil vojak. Največ sem se sukal okoli skladišč, zato nisem potreboval strelnega; skrbel sem za prehrano in opremo.

Zmagovita revolucija nam je v zadnjem letu tudi dovoljevala, da smo svoje moč preizkusili na raznih zabavah, kjer sta bila glavna instrument balalaika in tradicionalni kazaški ples. Ob eni takih zabav sem srečal Rusinjo Anico, jo takoj vzljubil, se čez nekaj mesecev poročil, imel z njo tri otroke, ki pa so vsi umrli od črnih koz. Po tej hudi tragediji sem

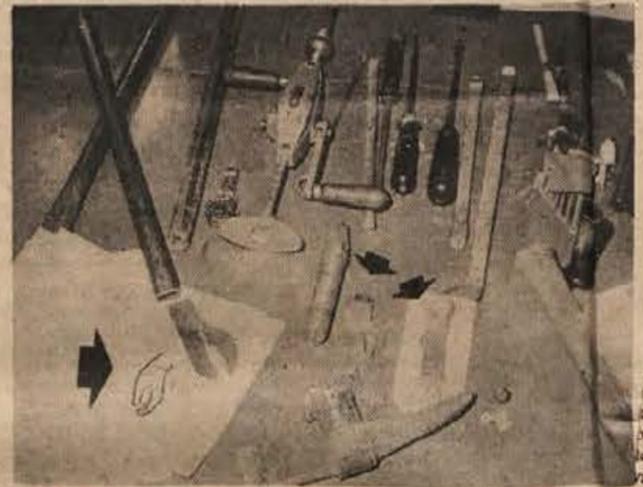
Janez Tekavčič, 84-letni kmet iz Hinj, je precej svojih mladih let preživel v Rusiji. Tja ga je zanesla vojna vihra 1914 leta, kakor mnoge mlade slovenske fante, ki so služili vojake v avstrijskih polkih. Janez se je že v prvem vojnem letu kot ranjenec znašel v ruskem ujetništvu, tam preživel svojo vojno in se celo udeležil oktobrskih revolucije na strani boljševikov. Usoda mu je namenila za življenjsko družico Anico, ki je bilo dekle prostranih ruskih step. Njena življenjska pot se je končala 1963, umrla je v Hinjah. Staremu Janezu resda nekoliko peša spomin, vendar se še prav dobro spomni najvažnejših dogodkov iz svoje bogate življenjske poti, ki mi jo je skušal obuditi v pogovoru nekega lepega jesenskega jutra.

„Komaj sem dobro odložil vojaške čunje, vrnil sem se namreč z rednega služenja kadrovskega roka, že se je v Pečjakovi gostilni neko nedeljo 1914 prikazal občinski kečec s pozivi za Suhokrajinske fante. Spet smo spokali cule, se odpravili v Ljubljano, kjer so nas preoblekli in do zob oborožili. Čez dan, dva so nas poslali na srbsko fronto, kjer smo se žečkali z brati Srbi. Pokanja je bilo kmalu konec, zato so nas poslali še na fronto k Rusom. Nisem bil kaj prida sreče, kmalu sem jo skupil v levo roko in nogo ter tako prišel v rusko ujetništvo. Lepo so skrbeli za nas, vedeli so, da smo kranjski Janezi. Ko

EDEN NAJVEČJIH PROCESOV ZADNJIH LET

V mreži dve veliki ribi in tri

Potujoči vlomilski kvintet z medrepubliškim slovesom obsojen — Glavna krivica in Ivan Kandija sta se štela za strokovnjaka, pa vendar sta pri 29 skupnih vladnih napak — Prvi bo ponovno sedel 12, drugi 9 let v slovesnem zaprtju

Zbirka vlomilskega orodja, ki so ga spomlad delavci UJV zaplenili Anzuloviću in sodelavcem. Na sliki je tudi „svinska noga“ z odromljeno čeljustjo, ki je Anzulovića „izneverila“ pri vladnem Šmarjeških Toplicah. Krhke „svinske noge“ so bile sploh njegova ljubka točka.

bluze, moške strajce, televizorje, magnetofon s trakovi, stabilizatorje, manjštne gumbe, očeje, žarnice, olje za lase, volno za pletenje itd., itd.

Medtem ko je v preiskavi in na razpravi Anzulović odkrito priznal, kako in kje so vlamjali, pa Ivan Kandija priznava v glavnem samo vlogo po Srbiji. Ko je zadnji dan obravnave po zaključnem govoru tožila in odvetnikov sodišču dala besedo le obtožencem, so izjavljali:

Anzulović: „Ker sem vlamjal, se nisem krminalce! Počutil sem vseeno človeka. Moja sposobnost bi bila lahko usmerjena v dobrobit naše družbe, če bi me ta sprejela medse, ko sem prišel iz zapor.“ Na koncu pa je še dopal: „Moja želja je vztrajati, da bi nekdo postal enakopraven član družbe, prosim pa tudi, da mi sodišče omogoči poroko z gospodično Sirovan.“ Priznati mu je treba, da je govoril kot rojeni advokat in se tudi vedel tako, da bi mu na pogled nihče ne prisodil mesta vodje kriminalne ekupine.

Kandija je že malo starejši možak. Veliko je bil po zapozih in je bolj slabega zdravja. Ima pa 6 razredov gimnazije in je po poklicu mizar. Rekel je: „Če bom sojen za dejanja, ki jih ne priznam, bom obnovil postopek z novimi dokazi. Imam pismene alibije, a nočem še druge vmešavati v to godljo. Če pa bo potrebno...“

Mihinjač je odgovarjal samo zaradi poskusa vloma, Sandor za pomoč pri veliki tatvini, Vesna Sirovan

5. „Odslej le še peš po New Sklep, ki sta ga naša zakonca sploj ko sta malce prišla do sape.

In kar kmalu je bilo treba bralci. Kratek račun je pokazal popravilo avtomobila le ne bo v denarnici. Nič drugega ni pred

Z naših vtov

Predlog upokoencev

Oni dan je kočevski upokoencev Drago Gril, nekdanji direktor enote Elektro, zdaj predsednik ZRVS itd., predlagal, naj bi posebna delegacija upokoencev obiskala občinsko konferenco SZDL Kočevje in predlagala, da bi upokoencev začeli posodobljati cesto Livold-Brod na Kolpi. Zagotavljajo namreč, da bi potem dela hitreje napredovala kot zdaj, ko jih izvaja Cestno podjetje Novo mesto.

Nafta ali bencin?

Skupina kočevskih rezervnih oficirjev, ki se je udeležila parade v Karlovcu, je doživela marsikaj zanimivega in prijetnega, pa tudi uganili so marsikakšno.

Udeležena Janez in France sta se zapletla v takole strokovno razpravo:

— Gredo tanki na nafto ali bencin?

— Na najbolj čisti bencin.

— Zakaj pa je potem tank tebe z izpušnimi plini tako zakadil, da te sploh nisem videl čez cesto?

— Kje pa, saj mi je le obleko očistil!

Prihodnjič: nagradna križanka DBH!

Bralcem in naročnikom sporočamo, da bomo prihodnji četrtek v počastitev svetovnega dneva varčevanja objavili NAGRADNO KRIZANKO, za katero je prispevala Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu za 3.000 dinarjev nagrad v obliki hranilnih knjižic! Če danes vas opozarjamo tudi na celostranski sestavek o najnovejših uspeših varčevanja pri DBH, ki bo prav tako izšel prihodnji četrtek!

Če teče beseda o denarju na področju širše Dolenjske — ne pozabite: vaš denarni zavod je DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA v Novem mestu s podružnico v Krškem ter ekspoziturama v Metliki in Trebnjem!

Za kratek čas

VOĐORAVNO: 1. tek čez drn in strn, 5. družina, 6. hrup, hruš, 7. risalno orodje, 8. zagozda, 9. čekan, 11. okrogla votla palica, 13. jadranski otok, 16. simbol za stroncij, 17. južnobrazilska država, 19. trd črn kavčuk, 20. rastlina, poimenovana po jutranji padavini, 21. Ivan Tavčar, 22. himalajska koza, 23. eden od črtov, 25. del prsta, 28. grški bog ljubezni, 30. način, načrtno ravnanje, 32. vrsta fotografskega razvijalca, 33. okras, 34. indijski drobiž.

NAVPIČNO: 1. zleden, priznan umetnik, katerega dela imajo stalno vrednost, 2. prebivalec ravnine, 3. izpreminjast dragulj, 4. maščoba, 5. del ženske obleke, 6. največji jugoslovanski otok, 10. nacepljena jablana ali hruška, 12. portir, 13. bojni plin, 14. hrib nad sočo, 15. klično zrna tajnovetk, 18. eden od Sokratovih tožilcev, 24. nauk o pesništvu, 26. mitološko božanstvo časa, 27. moško ime (bolgarski politik Živkov), 29. levi pritok Dona, 30. 31. bivši britanski premier.

REŠITEV KRIZANKE OD 14. OKTOBRA

VOĐORAVNO: 1. skrb, 5. trola, 7. radost, 9. um, 10. Kir, 11. gaz, 13. Gd, 14. Ardeni, 16. Oran, 17. pomota, 19. Anet, 20. Racine, 23. NS, 24. kad, 25. Asa, 27. Bi, 28. silvin, 30. skiro, 31. Aral.

— No, punce, zna katera izmed vas vsaj nogavice za krpati?

Prvi asfalt

Na cestni odsek Livold-Brod na Kolpi so v preteklih dneh položili prvi asfalt. Cestno podjetje Novo mesto, ki je začelo posodobljati to cesto, je asfaltiralo okoli 1,5 km dolg odsek. Če ne bo dela začel ovirati dež, bo letos asfaltirane okoli 3 km te ceste.

NENADNA SMRT

13. oktobra ob 20. uri je nena doma umrl Marko Kobe, star 70 let, iz Sred. Račenc. Bil je poslednji v dolini Kolpe, čigar poklic je bil vse do zadnjega vaški pastir. Pokojnik je prišel na obisk k Butalovim v Gor. Račence, kjer pa ga je doletela nenadna smrt.

TATINSKI VAJENEC

Mladoletni vajenec J. P. iz Seča, ki začasno stanuje v Kočevju, je 5. oktobra ob 8. uri v Seču št. 3 vzel iz nezaklenjene kuhinjske omare 1510 nemških mark, 7 kanadskih dolarjev in 250 din, last Ignaca Papeža. Z dinarji si je kupil uro, devize pa je skrnil v kleti Doma Dušana Remiha v Kočevju, kjer začasno stanuje.

HENČEK BO IZDAL NOVO PLOŠČO

Henček Burkat bo te dni v založbi Jugotona spet izdal veliko gramofonsko ploščo z naslovom „Stari meh“. Poleg Henčka nastopajo še njegovi fantje in humorist Marjan Roblek.

RIBIČI NA DELOVNI AKCIJI

Nekaj več kot 50 novomeških ribičev se je 16. oktobra udeležilo delovne akcije pri urejanju okolice bodočega ribnika Vodranec pri vasi Gornje Ktronovo.

ZLATO ZA ATLETINJO POJETOVO

Na letošnjem republiškem atletskem prvenstvu za starejše mladince in mladinke v Novi Gorici so nastopili tudi atleti iz Dolenjske. Najbolj se je odrezala tekmovalka Pojetova iz Kočevja, ki je osvojila prvo mesto v metu krogle. Srebro sta osvojila Novomeščana Vojko Draguš in Tatjana Gazvoda.

Rezultati: moški kopje — 2. Draguš (N. m.) 52,05; mladinke — 100 m: 2. Gazvoda (N. m.) 13,1; daljina: 3. Gazvoda (N. m.) 5,22; kroglja: 1. Poje (Koč) 10,86; kopje: 3. Saje (N. m.) 34,47.

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Pomenljiva prašičereja

O prašičereji) Prešičereja je za Dolenjsko jako pomenljiva. Ne le da si vzede Dolenjci za lastno potrebo dovolj prešičev, prodajo jih še kaj dosti plemenitih Gorenjcem, Notranjcem itd. Prodaja pa tudi vsako leto pomenljivo množico opitanih prešičev v Ljubljano, posebno pa na Tiroško in Bavarsko. Še veliko večjega pomena postala bude pa prešičereja, ko bude stekla dolenjska železnica.

(Cesar) Ko se je peljal naš ljubljenski vladar na Češkem iz nemškega mesta Liberca, so na srečo našli še pravi čas na tiru petardo, ki bi se imela razpočiti, ko bi se bil pripeljal cesar. Oblast je obljubila 10.000 gld. njemu, ki bi izdal hudobneža.

(Parnell) nekdanji imenitni irski vodja je umrl. Bil je nekdanji dasi protestant med Irce jako spoštovan in ljubljen, ko se je pa zvedelo, da živi z neko drugo zakonsko ženo, je pri vernih Irceh močno zgubil svoj upljiv.

(Umrli je) tudi francoski general Bulanze umoril se je sam. Ta mož je skušal pred leti napraviti na Francoskem preukucijo, in kakor nekdanji Napoleon dobiti oblast v svoje roke. Z njegovo smrtjo je pa gotovo zaspala tudi reč njegova.

(Iz Novega Mesta) Naš vrli župan, g. notar dr. Poznik se je odpovedal županstvu. Pretečeni petek se je to sporočilo mestnemu zastopu, ki je obžalovanje vsprejel to žalostno novice.

(Obhod delne proge) dolenjskih železnic od Grosupljega na Kočevje, Trgovinsko ministerstvo je naročilo politiški obhod z dne 23. septembra t. l. in s tem vred izvršitev razlastitvenih obravnav in ognjevarnih naprav.

(I. letopis) slovenskih posojilnic 1890. G. Lapajne, ravnatelj meščanske šole v Krškem je sestavil po naročilu načelnikstva „Zveze slovenskih posojilnic“ letopis. Kaže nam, kako velik napredek so storile slovenske posojilnice v zadnjih 20 letih v korist dragemu našemu narodu.

(Dobra kupčija) za Amerikance. Grajščina „Brlóg“ pri Metliki prodaja v lepem kraju oranega zemljišča, luke, gojzde, vinograde, stanovanja, moinice, žago in brod na Kolpi za vsak denar. Cena za jeden oral se računi od 100 gld. naprej.

(Pred sodnijo) Zagovornik: Gospoda, jaz nikakor ne morem misliti, da bi bil obtoženec sposoben za tako prefriganu tatvino. Zatoženec (ponosno): Oho, to je razžaljivo za-me.

(Stanovanje) Lepo stanovanje na glavnem trgu v Novem mestu v prvem nadstropju, h. št. 75 se s 1. februarjem odda. Obstoji iz štirih sob, kuhinje, kuhinske shrambe, drvarnice, kleti, kašče.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. oktobra 1891)

„Najel sem jih za trgatev – odlično odganjajo skorce in vrabce!“

KRPANOV KOTIČEK

Kaj takega pa še ne!

Te dni sem se vračal s Hrvaške strani v naše kraje, pa se mi je vse čudno zdelo. Nikjer ni bilo žive duše. Se ptiči niso peli, akoravno je bilo lepo vreme. Ko se tako oziram, je začelo od daleč pokati kot nekdašnji možnarji ob nedeljah, ko so imeli žeganje. Kako vendar, saj je danes delovni dan? sem se spraševal. Tudi kobilica je obstala. Tedaj naju obstopi nekaj ljudi, ki so naju odpeljali v grmovje.

„J, kaj pa počenjate?“ jih vprašam.

„Bojujemo se, vendar ne čisto zares,“ mi dajo odgovor.

„Kako pa? Saj nimate ne mečev ne sulic,“ se začudim.

„Le čemu nam bodo,“ so se namrdnili. „Imamo palice, ki mečejo zrna in jim pravimo puške, in naši vozovi imajo železne stranice, debele kot stene pri hišah, pa še kovani ptiči letajo po zraku in spuščajo buče, ki pomorijo vse, kar se jim zoperstavi, pa naj pridejo Brdavs ali Robavs. Nikogar se ne bojimo.“

„Bosa je ta! Ako ste taki junaki, pokaj se pa zakopavate v zemljo ali pa skrivate med grmovjem? Junak naj se pokaže iz oči v oči, da se vidi, kdo je močnejši.“

„Martin, danes so drugačni časi, zato ti tega ne razumeš. Ena sama puška je

več vredna kot tvoj klj, mesarica in še kobilica po vrhu.“

„Menda vendar ne? Je tako huda, ka-li?“ s pol korajze nejeverno vprašam, a se ojunčim: „Z njo vendar ne moreš odbiti glave.“

„Moreš ali ne, ni važno. Eno samo zrno te ubije, ako te zadene. Komaj začutiš bolečino, pa je po tebi,“ mi važno razkladajo.

„Tudi mene je že večkrat zabolelo v križu, pa sem mislil, da je revmatizem. Se dobro, da sem živ, ako je tako, kakor pravite. Zdej za zdravi ostanite,“ se poslavljam, kar me ustavi najbližji: „Čez most pa nikar ne hodi, je podrt.“

„Kako podrt? Na lastne oči vidim, da je cel in se stoji,“ se čudim.

„Kakor hočeš. Preko tega mostu ne smeš iti,“ mi zabija.

„Ako je tako, mi pokaži pa drugo pot čez vodo,“ mu zabrusim.

„Ne bo nič, sem že od večerj mrtev,“ mi pravi in se zareži, da mi je kar sapo vzelo. Kaj mi ne bi! Že vse se mi je pripetilo na potu, ampak da bi na lastne oči gledal most, ki ga ni, in še govoril z rajnikom, ne, kaj takega se mi pa še ni primerilo, odkar tlačim zemljo na tem svetu.

MARTIN KRPA

IZ SPOMINOV STANETA SEMIČA — DAKIJA

Najboljši so padli

Zasmilila se mi je in naročil sem intendantu, naj ji da vsega, kar potrebuje. Cure jo je začel tolažiti:

„Kar znosite si v tisto hišico, kar potrebujete!“

A ženica ga je gledala in še naprej jadikovala:

„Kaj bodo rekli gospod, ko bodo videli, da je vse zgorelo! In še jaz bom vsega kriva!“

A Cure se ni več zmenil za njeno jadikovanje, poklical je komandirja čete Praznika in mu naročil, naj ženici iz skladišča nanosijo v njeno hišo vsega, da ne bo stradala, ko bo mo odšla. Se Sulo sam, ki je bil oblečen v španovo obleko, je pomagal nositi moko, makarone, sladkor in drugo in kmalu je bila le še postelja prazna v njeni hišici, vse drugo so naložili s hrano in sadjem.

„Za nekaj mesecev ste preskrbljeni,“ ji je še rekel intendant, ko se je vrnil od voz, ki so se že pomikali proti Primskovemu, ogenj pa je vedno močnejše divjal med gospodarskimi poslopji, da smo morali pustiti v gorečih skladiščih še precej jabolk in vina, pa tudi bik se je že cvrl pred svinjaki, da nismo mogli do njega. Okoli osmih zjutraj smo zapustili pogorišče in se umaknili v bližnji gozd, kjer smo se odpočili.

Medtem ko smo uničili belogardistično postojanko pri Španu, je Gubčeva brigada uničila postojanko v Temenici, v kateri je bilo okoli petdeset belogardistov, ki so jih več kot polovico pobili, le majhni skupini se je posrečilo pobežniti mimo zased pod zaščito Italijanov v Stično.

Cankarjeva brigada je z glavnino ostala na Primskovem vzdolž nemško-italijanske meje, se odpočila, potem pa je krenila za nami in zasedla položaje proti železniški progi Ljubljana – Novo mesto, proti Sentvidu in Stični, sovražnikovima postojankama, v katerih so Italijani dobivali okrepitev iz Ljubljane, da bi varovali progo, ker smo mi uničevali belogardistične postojanke, ki so jih oni ustanovili za varovanje te najbolj važne prometne žile na tem sektorju.

Po ukazu Glavnega štaba NOV Slovenije naše enote tega sektorja niso smele zapustiti. Italijani pa se niso spuščali v večje boje z nami, še več, belogardiste so prepustili njihovi usodi, našim bombam, puškam in mitraljezom, le od časa do časa so poslali kako večjo patrolo na ogled, ki pa smo jo takoj pognali nazaj v postojanko.

Tako je bila vsa dolina Temenice vzdolž nemško-italijanske meje, čez Mirensko dolino tja do Mokronoga osvobojena, pobežli ostanki belogardistov iz uničenih postojank pa so med Italijane v Stični, Ivančni gorici in Sentvidu prinesli strah in paniko, ker so od njih zvedeli, da so obkoljeni in da jih bomo prav gotovo napadli.

Ko smo se razmestili po gozdovih okoli Primskovega, pa tudi v Primskovem, in ko so se vrnili borci, ki so spremljali transport na Rog, smo dobili ukaz, naj napademo Italijansko postojanko v Sentvidu pri Stični. 16. januarja 1943 je Cankarjeva brigada minirala okoli tri kilometre železniške proge blizu Stične in okoli desete ure zvečer je bil Sentvid obkoljen in odrezan od drugih postojank. Italijani so proti nam streljali s topovi iz Stične, iz Sentvida pa z mitraljezi. Okoli polnoči smo pričeli napadati postojanko v Sentvidu, v kateri je bilo okoli 150 Italijanov. Z uničenjem postojanke pa smo nameravali zažgati tudi tovarno usnja, ki je bila Demšarjeva last in je delala le za okupatorja. Drugi bataljon, ki je napadal vso noč do svita, je imel v borbah enega padlega in tri ranjene in se je moral skupaj s tretjim bataljonom z jutrom umakniti, se odpočiti in se pripraviti na ponoven napad zvečer istega dne.

Pri ponovnem napadu nam je uspelo priti prek žice do prvih bunkerjev in do tovarne, iz katere so naši borci začeli odnašati usnje. Med borbo za tovarno, v katero je uspelo prodrati bombašem drugega bataljona, ki jih je vodil Raco, je tovarna začela goreti, a Italijani, ki so branili tovarno, so ogenj pogasili in tako je zgorelo le četrt tovarne. Italijani so se ogorčeno in trdovratno branili, in čeprav je našemu drugemu bataljonu uspelo, da so borci prišli že do prvih hiš v postojanki, smo se morali v jutranjih urah umakniti in se potegniti v višnje hribovje proti Primskovemu in v bližnje vasi. Postojanke sicer nismo zavzeli, a v teh borbah je padlo 30 do 40 Italijanov, tovarno pa smo poškodovali tako močno, da je bila vse do konca vojne onespособljena za delo.

Ker pa je Italijanom po našem umiku prišla na pomoč precej številna kolona iz Ivančne gorice, je štab cone po posvetu komandantov in komisarjev brigad odredil, da se premaknemo na nove položaje. Sestanek je bil pri nekem kmetu v vznožju Primskovega, ki je bil zelo naklonjen našemu gibanju. Sklenjeno je bilo, da se brigade odpočijejo, nato pa na drugi strani proge zasedejo odrejene položaje.

Na pot smo krenili v noči od 18. na 19. januar. Cankarjeva brigada je zasedla sektor okoli Lužarjevega kala z nalogo, da nadzira glavno cesto pri Gabru in Trebnjem, Tomšičeva brigada pa položaje na področju Zagorice in Biča. Snega je bilo več kot pol metra in zaradi obilice snega in hudega mraza smo se le težko pomikali na nove položaje. Gubčeva brigada, ki bi morala nadzirati ceste proti Stični in Muljavi, pa je zasedla sektor Rdeči kal in Hrastov dol.

Vse tri brigade so se prebijale prek proge Ljubljana–Novo mesto, Tomšičeva z desne, Gubčeva z leve, Cankarjeva v sredini, vsaka v svoji koloni nedaleč druga od druge. Tako je Cankarjeva brigada krenila čez progo in glavno cesto pri Gabru, Tomšičeva in Gubčeva pa pri Radohovi vasi. Italijani so nas opazovali, a niso streljali na nas, zbrali pa so v Ivančni gorici in Sentvidu precej helogardistov, ki so jih potem poslali kot predhodnico za nami. Naše brigade so se razmestile po bližnjih vaseh in se od vseh strani zavarovale. A ker smo mislili, da Italijanov ne bo za nami, smo bili skoraj povsem brezskrbni in naš brigadni obveščevalec nam je sporočil, da gre proti nam okoli 2000 belogardistov in Italijanov, ki so nas že napadli in je italijansko topništvo toliko naše položaje iz Žužembotka, Trebnjega in Stične. Toda granate so večinoma obležale v snegu in je eksplodirala komaj vsaka deseta.

Štab naše brigade je bil sredi vasi Zagorica. Ko se je v štabu pojavil moj stalni kurir Sine, sem se po njegovem obrazu spoznal, da nekaj ni v redu. Ozrl se je proti drugim članom štaba, nato pa je rekel:

„Daki, belogardisti grede po cesti iz Radohove vasi. Lepo se jih vidi.“

Vstal sem in hotel skozi vrata, a nasproti mi je prišel stražar in vpil, da se bliža kolona belogardistov s fizičolkami (stariimi francoskimi puškami).

Belogardiste smo najhitreje spoznali po teh „fizičolkah“, ki jih mi nismo mogli uporabljati, ker se v gozdovih zaradi dozine niso obrnile, oni pa so bili zadovoljni z vsem, kar so dobili. Tudi s „fizičolkami“, saj so bile blagoslovljene in naperjene proti nam, skrunilcem vere, kakor so jim govorili njihovi duhovni vodje, izdajalska duhovščina.

Pa poglejmo, kaj se je zgodilo z nami, s Tomšičevo brigado! V vasi Bič smo pustili prvi bataljon, drugi in tretji bataljon ter štab brigade pa so posedli vas Zagorico. Med Radohovo vasio in Gabrom je cesta, ki povezuje Bič in Zagorico.

mučenem obrazu Jankoč razbrati trnovo možak. Tudi tobakriti njegovih misli, sjo v daljno Rusijo.

Slavko Dokl

male

Zlatko Anzulović

ADUJO NAILEPŠA LETA

18. oktobra, se glasi: Zlatku Anzuloviću 12 let strogega zapora; Kandi 9 let strogega zapora; Sandorju 6 mesecev zapora; Mihinjaču 7 mesecev zapora; Sirovan 6 mesecev zapora. Je prvima dvema izreklo kazni, kajti če bi odgovarjalo vsako kaznivo dejanje posebej, let ne bi bilo dovolj! Razen korata glavna krivca oskodo povrniti denar, kolikor niso prejeli, je iz zasledenih predmetov. Nekateri, ki so zahtevali več je sodišče prisodilo, so naša pot civilne pravde. Sodba avnomočna.

RIA BAČER

med nebotičniki

je bil modri tem dogodku,

kot oditi nemudoma v banko in dvigniti se preostali del tetine zapuščine.

Odsla sta torej čez cesto v bližnjo banko, čeprav se je dan že nagibal in so tu pa tam že zapirali lokale. Tudi v banko so že korakale strunne snažilke. Paradižnik jih je nastel devet!

No, dobrodušni blagajnik, ki je že stal s ključem pri vratih banke, je napravil izjemo in spustil noter še naša

dva prijatelja. Kako prav je storil! Sicer pa o tem pozneje...

Stopila sta Paradižnikova k okencu, blagajnik je prešteval dolarje, snažilke pa so mahale po poslopju z metlami in ropotale s sesalci za prah. Nenadoma pa...

Ne berite dalje, dragi bralci, če ste rahlih živcev!

POTA IN STRAŠNOSTI

Dežurni poročajo

VLOM V DOLIAKOV AVTO: 14. oktobra ponoči je v parkirani osebni avtomobil Romana Doljaka na Trdinovi cesti v Novem mestu nekdo vlomil. Odnasel je vetrni jopič in 3000 din gotovine.

IZGINILO SENO – Anton Pirko- vič iz Dol. Kronovega je prijavil, da mu je 14. oktobra s kozoletca izginito 300 kg sena in nekaj detelje.

VLOMILEC TUDI NA ZAGREBŠKI CESTI – Vlomilec v avtomobile je 14. oktobra ponoči obiskal tudi Zagrebško cesto ter iz osebnega avtomobila Franca Zamide odnesel radio.

VLOM V NOVOTEHNO – Med 12. in 15. oktobrom je neznanec zlezal skozi okno mehanične delavnice „Novotehne“ v Metliki. V skladišču je z novega avtomobila odvil razdelilnik z osjo in ga odnesel.

UKRADEN AKUMULATOR – Štefanu Šurli iz Gor. Lakenca je zmanjkal akumulator z motorja „Puch“, ki ga je imel shranjenega v kolesarnici na železniški postaji v Briljnu. Krajo je opazil med 10. in 15. oktobrom.

MOPED BREZ KOLESA – Viktorju Besalu z Obrha je 15. oktobra izpod kozoletca nekdo odpeljal moped. Drugi dan je vozilo sam našel v Brezovici, vendar je mopedu manjkalo zadnje kolo in zavore. Besal je oškodovan za 1000 din, za storilcem pa poizvedujejo.

RAZGRAJAJČA V KANIŽARICI – Črnomaljski miličniki so 15. oktobra do iztreznitve pridržali Ahmetu Karajkoviča in Rasima Kulučevića, ki sta opita razgrajala v rudniški restavraciji.

AVTO PONOCI NI VAREN – V noči na 16. oktobra je iz avtomobila Vinka Sanjkoviča iz Ragovega nekdo ukradel akumulator in prevleke za sedele. Avto je bil parkiran pri gasilskem domu v Ločni.

OBIRALI NA TUJI NJIVI – 16. oktobra so s kmetijske šole Grm javili miličnikom, da na njihovi njivi pri Jedinščici, posejani s koruzo, Cigani in drugi občani obirajo pridelek. Storitci so že ugotovljeni in bodo prijavljeni javnemu tožilstvu.

VLOMLJENO V NAMO

V noči od 16. na 17. oktober so neznan storilec vlomili v blagovnico NAMA v Kočevju. Vlomilci so odnesli le manjše količine blaga. Za storilci še poizvedujejo.

PREOZKA CESTA

Na ozki cesti pri Koprivniku v kočevski občini sta 16. oktobra okoli 13.15 trčila osebna avtomobila, ki sta ju vozila Anton Žagar iz Koprivnika, star 42 let, in dr. Andrej Hribnik iz Kočevja, star 27 let. Pri nesreči je bil hudo poškodovan Matija Fafek, ki se je peljal z Zagajem. Na vozilih je za okoli 900 din škoda.

Stevilo prometnih nesreč, v katerih so udeleženi otroci, se zaskrbljujoče veča. Taki prizori, kot je tale na sliki, gotovo dajejo možnost, da se nič hudega sluteča vožnja slabo konča. Stalno opozarjanje na nevarnosti, ki se ponujajo na cestah, je dolžnost staršev in prometne vzgoje v šolah. (Foto: M. Legan)

Za šalo je pomeril vase...

Cveto Hudorovac se je smrtno poškodoval s pištolo, ki jo je kupil od Janka Rebe

13. oktobra so okrog 23. ure pripeljali na kirurški oddelek novomeške bolnišnice hudo poškodovanega Cveta Hudorovca iz okolice Metlike. Imel je prestreljeno grlo in poškodovano žilo utripalnico. Čeprav so mu takoj nudili vso možno zdravniško pomoč, je med operacijo umrl.

Organi UJV iz Novega mesta in metliški miličniki so v preiskavi ugotovili, da se je Cveto Hudorovac poškodoval s pištolo sam, ko se je igral z njo v naselju Dolenjci pri Gradcu. Neveže orožja in vesel, da ima lično pištolo, ki se je na zunaj lepo svetila, je pištolo kazal bratu in svaknji. Ko je za šalo pomeril še vase, se je pištola tipa „Valter“ sprožila in ga smrtno ranila.

Ugotovljeno je, da je prejšnji dan Ciganu ponudil pištolo v nakup Janko Reba iz Metlike. Hudorovac je dal takoj na račun 200 din, preostalih 600 din pa je prinesel naslednji dan, ko je dobil plačo pri Gozdnem obratu, kjer je bil zaposlen. Pištola je bila poniklana, s čimer je prodajalec verjetno hotel zakriti zjavnino.

Cveto Hudorovac je bil eden izmed urejenih Ciganov, znan po pridnosti. Orožje je nabavil za to, ker so mu prej že grozili, zaradi česar se je z družino tudi preselil v drug kraj.

Zadeva je v rokah javnega tožilca.

Po nesreči pobegnil

17. oktobra se je Anton Bahor iz Dragovanje vasi peljal v fičko od Dol. Toplice proti Črmošnjicam. V Podturnu mu je pripeljal nasproti avto zastava 1300. Šlednji je vozil po levi, trčil v fičko, nato pa naglo pobegnil. Na fičko je za okrog 400 din škoda.

Smrt v avtu

Med Bregom in Staro cerkvijo pri Kočevju se je 16. oktobra okoli 10. ure zgodila huda prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje 22-letni Stane Nose iz Salke vasi pri Kočevju, ki je bil sicer na začasnem delu v tujini.

Nose se je peljal iz Nemčije domov na obisk in je bil že okoli 16 ur na poti. Le še 4 km je imel do doma, ko je začelo avto na cesti zanašati, trčil je v obcestni kamen, zdrknil s ceste, nato pa je avto letel po zraku, da je preskočil ograjo bljnega pašnika Združenega KGP.

Težko poškodovanega Staneta Nosa je rešilec odpeljal proti Ljubljani, vendar je že med vožnjo v bolnišnico izdihnil. J. P.

Nadzor še v stranišču...

Ko smo se 9. oktobra s proslave v Karlovcu vračali prek Bele krajine, smo se ustavili v znanem metliškem gostišču „Na Dragah“. Bili smo lepo postreženi za mizo, toda pojavil se je natak, imenovan Janez, ki nadzoruje goste v stranišču, koliko toaletnega papirja porabijo. To sem doživel sam.

Ko sem odtrgal 4 kose papirja „paloma“, me je natak začel zmerjati, da delam svinjarijo in pristavi, da se lahko kar pobremo, če nam ni všeč.

Ker smo tudi mi gostinci, se nam tako ravnanje kaj čudno zdi. Nismo še slišali za primer, da bi kje goste nadzorovali v stranišču, koliko papirja vzamejo za brisanje rok. Upam, da bo ta natak prebral te vrstice. Naj ve, da so gostje tudi ljudje, njemu pa priporočam, naj si umiri živce.

DARKO ŽIBRET
Hotel Grad Otočec

Sovražnik preži, smrt čaka

Dež, megla in poledico naj bi letos dočakali pripravljeni tako peči kot vozniki

„Stop! Pregledujemo gume. Kakšne imate zavore?“ Ne bodite začudeni, če vas bodo po slovenskih cestah od Kolpe do Drave ustavljali miličniki. Še bolj pa bodo pazili na predrzneže, ki izsiljujejo prednost; prehitvejo, kjer ne bi smeli itd.

„Na cesti nisi sam!“ je naslov letošnje prometno zaščitene akcije, ki jo organizira republiška komisija za vzgojo in varnost v prometu. Podobnega preventivnega dela se lotevajo že tretje leto, vendar vsakič pod drugim geslom. Pravočasno in stalno opozarjanje udeležencev v prometu na močno spremenjene vozne pogoje, ko nas spremljajo dež, megla in poledica, je namen letošnje akcije. Trajala bo od 15. oktobra do konca januarja prihodnje leto.

Poleg tega, da bodo poskrbeli za ostrejši nadzor prometnih organov, so pre-

ko avto-moto društev in podjetij, ki imajo lasten vozni park, predvidena predavanja o tehnični urejenosti vozil. Po šolah pa bodo v tem času s predavanji opozarjali na previdno prečkanje cest, ko so te poledenele ali zasnežene, na nevarnost kepanja, sankanja in drsanja itd. Ob predavanjih po šolah bodo vrteli tudi prometne filme.

Kot kaže, čaka voznike motornih vozil temeljit pregled gum, luči, zavor in kretnega mehanizma, poleg tega naj šoferji računajo, da bo vsaka brezobzirnost na cesti ostreje kaznovana.

Na gornji sliki: vod milice, ki je deloval na območju Metlike; spodaj: oddelek za zveze pri UNZ Novo mesto. (Foto: UJV)

Četa milice v vojnem vrvežu

Novomeška UJV je preizkusila svoje sposobnosti na zadnjem manevru »Svoboda 71« – Vse službe so delale brezhibno

V morebitni vojni imajo enote milice pomembno nalogo. Resda ne nastopajo v prvih vrstah fronte, njihovo delovanje je bolj usmerjeno na osvobodeno in neosvobodeno ozemlje. Kako bi se dejansko znašli v izrednem stanju, pa so člani novomeške UJV preizkusili na zadnjih manevrih „Svoboda 71“, ko so sodelovali v srcu manevrov na okupiranem ozemlju Bele krajine. Sodelovalo je več kot 100 članov UJV, ki so zaupano nalogo opravili brezhibno; delovali so skupaj s krajevnimi odbori SLO, pomagali so občinam štabom SLO, zbirali so podatke, povsod jih je bilo štiti.

Četa milice je bila razdeljena na dva voda; eden je deloval na območju Črnomlja; drugi pa v okolici Metlike. Voda sta bila zelo uspešna, večkrat sta se zapletla tudi v spopade s plavimi, vendar sta se vedno brez izgub izmuznila iz obročja Sodelovali so tudi pri napadu na strojniško gnazdo plavih nad vinski kletjo v Metliki in pomagali osvoboditi mesto. V glavnem so napadali manjše sovražnikove skupine, pomagali ljudem na terenu in tesno sodelovali z belokranjskimi partizani. Največje delo so opravili, ko so zbirali podatke o gibanju sovražnika in njegovih namelih pri vzpostavljanju nove oblasti. Presenetili so tudi nekaj vohunov in diverzantov, ki so imeli nalogo narediti zdrabo in zmešnjavo v zaledju.

Največ so preizkušali svoje radijske in ostale zveze, ki so ves čas manevra delovale brez zastaja. S svojimi enotami so bili v stalni povezavi, tako da njihovi ljudje niso bili niti za trenutek na terenu izgubljeni. Takšna povezava pomeni zlasti veliko pri premikih, kajti sovražnik bi imel velike težave, saj bi težko zasledil gibčne enote, ki so se pojavljale povsod, kjer je bilo treba.

Za mnenje o izvršeni nalogi, ki so jo opravili člani novomeške UJV, smo povprašali načelnika Lojzeta Turka; odgovoril je takole: „Izkoristili smo enkratno priljubljenost, da v „vojnem stanju“, preizkusimo našo službo, ki bi v morebitni vojni imela zahtevne naloge. Več kot 100 naših pripadnikov je z vso potrebno opremo sodelovalo v igri, ki je trajala več dni. Fantje so bili dobro razpoloženi, čeprav so pre-

našli težka bremena. Opaziti je bilo tudi veliko tovarništvo, ki igra v takih priložnostih pomembno vlogo. Posebno so me presenetili radiotelegrafisti, ki so nalogo odlično opravili. Nekaj težav smo imeli na terenu, ljudje nam niso verjeli, da smo rdeči, imeli so nas za plave. Morali smo celo spremeniti oznake, da ni prihajalo do težav. Tudi v vlaklu, ko so naši ljudje legitimirali ljudi, ti niso hoteli upoštevati naših navodil. Odgovarjali so, da niso dolžni plavim dajati kakršnekoli podatke in informacije. Krojna naše prizadevnosti je tudi priznanje „Plaketa Svoboda 71“, ki jo je četa milice po manevrih prejela od republiškega sekretarja za notranje zadeve Silva Gorčena na Smuku pri Semiču.“

KRONIKA NESREČ

RIBNICA: SMRT ZA VOLANOM – Ni še popolnoma pojasnjeno, zakaj je prišlo 13. oktobra dopoldne v Nemški vasi do nesreče, v kateri je izgubil življenje 61-letni Ivan Tomšič iz Kočevja. Domnevajo, da mu je za volanom postalo nenadoma slabo ali ga je zadela kap, zaradi česar je zapeljal avto s ceste in se zaletel v hišo. Na vozilu je za okoli 8000 din škoda.

RIBNICA: TRČENJE AVTOBUSA IN TOVORNJAKA – 15. oktobra ob 9.30 sta v Nemški vasi trčila tovornjak Agrokombinata „Barje“ Ljubljana in avtobus SAP Ljubljana, ki ga je vozil Rudolf Vlašič iz Kočevja. V nesreči so bili laže poškodovani voznik tovornjaka Bernard Kozjek iz Ljubogojna pri Horjulu in še štiri potniki v avtobusu. Na obeh vozilih je za prek 30.00 din škoda.

CRNEC: ZANESLO GA JE – 9. oktobra je voznik osebne avtomobila Marjan Horzen iz Skopje peljal iz Brezic proti Brezini, ko je v Črncu nasproti pripeljal z avtom Jože Starkel iz Globokoga. Horzena je na ovinku zaneslo v levo, zato sta se vozila oplazila. Škoda je za 4000 dinarjev.

ČATEŽ: NI PRIŠEL V TOPLICE – Jože Ovn iz Ljubljane se je 9. oktobra ponoči peljal iz Čateža proti Čateškim Toplicam, ko ga je v levem ovinku zaneslo na travnik. Prevrnil se je in obstal na kolesih. Voznik in sopotnik Rado Burja iz Kostanjevce sta bila laže ranjena, na avtu pa je za 6000 din škoda.

KRŠKO – INVALIDKO JE ZADEL – 10. oktobra je na cesti Krških žrtev v Krškem voznik avtomobila Stanko Kučič z Gore pri prehitevanju zadel invalidski vozilec, v katerem se je peljala Vera Vidic iz Krškega. Vozilec se je prevrnil, Vidičevo pa so poškodovano prepeljali v zdravstveni dom. Škoda je za okrog 1000 din.

TREBEŽ – HUDO RANJEN – Mopedist Emil Povh iz Zg. Obrežja se je 11. oktobra popoldne peljal iz Brezic proti Krškemu. V Trebežu je nenadoma stopil na cesto Franc Zorko iz Zg. Lenarta, zato ga je avto zadel in zbil po tleh. Peša so hudo poškodovanega odpeljali v bolnišnico. Mopedist je vozil brez dovoljenja.

BOSTANI: PRI ZAPORNICAH NESRECA – 14. oktobra zgodaj zjutraj je voznik tovornjaka Anton Kranjc z Gmajne opazil zaprte železniške zapornice. Ustavil je, tedaj pa se je vanj zaletel drug tovornjak, ki

Tudi na cesti smo ljudje

Čeprav pri nas ni v navado bi tako kot v nekaterih državah razbitine avtomobil puščali kar ob cesti kot opo drugim voznikom za previdno vožnjo, lahko tudi na cesti l. ljana Zagreb vozniki v. kje prežijo najhujše nevarn. Mimo prometnih znakov je reč na cesti nešteto sledi, v jih pustile gume naglo za vozil. Prekratke varnostne dalje, neprevidna vožnja, majhna prilagodljivost vrem skum spremembam; vse to vzroča na cesti kočljive p. zaje. Zal dostikrat ne ostan pri cvileh gumah in sledovl cestil.

Na tej cesti, ki je že zda postala premajhna, pa je mog opaziti še nošteto drugih st. ki gotovo ne sodijo v šolo de. ga vedenja na cesti. Prejšnj. do je Italijan s trzasko regis. cijo hladnokrvno zapejal na k. kirišče – čez cesto. Vse več „divjih“ priključkov, ki so si naredili vozniki, da bi si skr. pot na cesto. Kako usodno je lahko, nihče ne pomisli.

Prav tako ni v ponos vse. tistim, ki se vozijo po cesti, da večina parkirišč spremenjen. kar v smetišča. Vsak, kdor ustavi, odvrže nekaj papir. prazno konzervno škatlo ali k. koli drugega in veča k. smeti... Pa pravijo, da bi morali b. tudi na cesti ljudje!

Na mestu mrtva

Na Savski cesti v Sevnici se je 15. oktobra ob 15. uri pripetila prometna nesreča, v kateri je bila življenje domačinka Franca Vreska. Voznik osebnega avtomobila Stanislav Kržan iz Črnca je peljal tej cesti in se izogibal v levo dve peščama, ko je izza teh nenadno skočila prek ceste Vreskova. Voz je naglo zavrl, vendar je vs. zadel in zbil po tleh. Bila je mestu mrtva.

Usodno prečkanje

Ko je 15. oktobra dopo. Anton Koban iz Pragerskega pel volkswagenom čez novomeški G. trg, je pri samopostrežni trgovin. mostu nenadoma prečkala o. Antonija Bobič iz Karlovske o. Avto je Bobičevo zbil na tla. Pri je dobila hudo poškodbo na gl. so jo morali odpeljati v bolniš.

ga je vozil Milan Golčičnik iz Pam. Na obeh vozilih je za 10.000 škoda.

OTOČEC: Z ENE NA DRU. CESTO – Novomeščanka Branka Mede je 15. oktobra vozila fičko Kronovega proti mestu. Pri Oto. je avto zaneslo v cestni smernik, tam pa je zdrsil še v levo v beton. smernik, nato pa po nasipu na c. III. reda, kjer se je fičko prevr. Voznica je ranjena padla skozi vr. sopotnik Marjan Malus pa je bil p. tako poškodovan. Odpeljali so v novomeško bolnišnico. Gmotne šk. de je za 5000 din.

JEZERU: SPET SPOLZ. CESTA – Josip Peter iz Kotorib. 15. oktobra dopoldne s rfičkom toval proti Ljubljani, pri Jezeru. ga je zaradi spolzke ceste vrglo bankino. Avto se je prevračal p. sipu, končno pa obstal na n. Voznik je laže poškodovan, šk. pa je za 4000 din.

GABERJE: V OVINKU GA. ZANESLO – Stane Šotar iz P. Toplice je 15. oktobra vozil „sim. iz Straže proti Soteski. V Gaber. kjer je ovinek, je avto začelo z. štati, končno pa se je prekuenil. streho in tako drsel navzdol. Šk. je za okrog 4000 din.

CRNOMELJ: MOPEDIST JE I. DEL – 16. oktobra dopoldne se. Anton Grahek iz Rožanca z me. dom peljal iz Črnomlja proti do. V Ulici 21. oktobra je padel iz. poškodoval glavo. Prvo pomoč. mu nudili v zdravstvenem dom. nato so ga peljali v bolnišnico. G. hek je vozil brez dovoljenja, za. tega moped se ni bil registriran.

MENIŠKA VAS: TRČIL. KONJA – Novomeščan Rihard R. nik je 16. oktobra s „škodo“ p. peljal na most v Meniški vasi, ko. pred seboj opazil konja. Kljub te. da je močno zavrl, je žival zad. Konj je bil poškodovan, na vozilu. je za okrog 900 din škoda.

GRM: TRJE POŠKODOVANI Ljubljancin Kristjan Reinhard. 17. oktobra vozil dostavni avt. mobil iz Metlike proti Črnomlju. Grmu je prehitaval „moskviča“. voznikom „ožetom Kapušinom. Krasinca, zadel v osebni avto, na. pa zapeljal na levo stran. Tedaj. naproti pripeljal z avtom Anton. nmanič iz Metlike, zato je dostav. avto trčil se vanj. Reinhard in n. gova dva sinova so bili ranjeni. o. odpeljani v bolnišnico, nekaj p. škodb pa je dobil tudi Nemanič. N. treh avtomobilih je škoda za 20.000 din.

Pričakujemo podporo!

Miroslav Vute: »Smo za kulturo na najširših osnovah, pričakujemo pa pomoč delovnih organizacij in drugih dejavnikov!«

Prejšnji četrtek je predsednik občinske konference SZDL Franc Beg vprašal, kako ima temeljna kulturna skupnost zastavljene zasnove za svoje delo. Odgovor, ki ga je dal predsednik te skupnosti Miroslav Vute, je takle:

Z zakonom določene naloge kulturnih skupnosti so osnovna izhodišča za program naše kulturne skupnosti, ki ga pripravljamo za izvršni odbor skupaj z zavodi in društvenimi organizacijami zainteresiranimi za razvoj kulture v občini. Po kratkem času, odkar je bila ta nova samoupravna skupnost ustanovljena, se ne morem govoriti o kakšnem pomembnejšem vplivu, vendar

v naslednjem obdobju obstajajo tudi znane večje materialne možnosti, kot je to bilo doslej.

Že letos smo lahko dali za kulturne dejavnosti znatno večja sredstva kot v prejšnjih letih. Kulturna skupnost bo podpirala in skušala vplivati na razvoj vseh tistih panog kulture, ki so našemu delovnemu človeku blizu, ki ga duševno bogatijo in mu delajo življenje lepše in svetlejše. Posebno skrb bomo posvečali razvoju knjižnic, glasbenega in gledališkega življenja, ne da bi ob tem zanemarili skrb za kulturne spomenike, ki ohranjajo dela prejšnjih rodov zanamcem.

Program dela, njegova aktualnost in idejna usmeritev so kriteriji, po katerih bo kulturna skupnost v naši občini materialno podpirala razne panoge kulture, ne glede na to, ali izhaja ta program iz profesionalne ali amaterske organizacije. Posebno skrb bomo posvetili kulturni vzgoji mladine.

Kulturna skupnost bo sprejemala vse pozitivne predloge in pobude in razvoj kulture v občini, seznanjala občane s programi kulturnega razvoja v občini in pričakuje pri teh svojih prizadevanjih vsa podpora delovnih ljudi, seveda pa tudi delovnih organizacij in celotne družbene skupnosti. Pripravljen sem, da se bo kulturna skupnost s takim konceptom uveljavila in s tem upravičila svoj obstoj.

Moje vprašanje: Zvezi kulturno-prosvetnih organizacij se napovedujejo boljši časi, ker bo tudi za amatersko kulturno dejavnost več sredstev. Vemo pa, da je v zadnjih letih marsikje, precej razvita amaterska dejavnost zastala. Naj tovariš Roman Čelesnik, predsednik ZKPO, pove kaj več o načrtih za obnovo in razvoj amaterske kulturne dejavnosti v občini.

MILOŠ JAKOPEC

pa lahko trdim, da smo v tem času že vzpostavili pomembne stike z oblikovalci kulturnega življenja v občini, to je s profesionalnimi zavodi in zvezi kulturno-prosvetnih organizacij, ki združuje amatersko dejavnost na področju kulture. Prav sedaj tečejo priprave in razgovori o programu razvoja kulture v občini za prihodnje leto in o programski usmeritvi za daljše obdobje. Za realizacijo kvalitetnejših in obsežnejših programov kulturne dejavnosti v občini

V okviru letošnjega praznovanja občinskega praznika novomeške občine bodo med drugimi odprli tudi nove proizvodne prostore žužemberske Iskre (na sliki). Slavnost bo v nedeljo, 21. novembra, in bo povezana z velikim praznikom tega delovnega kolektiva, ki je do zdaj ustvarjal v izredno težkih pogojih. (Foto: S. Dokl)

GOVORICA ŠTEVILK:

Izvozni načrt že presežen

Že po devetih mesecih je industrija v novomeški občini izvozila za dobrih 25 milijonov dolarjev izdelkov: 5 odstotkov čez načrt!

Devet mesecev enega leta je bilo dovolj, da so industrijska podjetja novomeške občine uresničila svoje izvozne načrte, ki so jih zapisala ob izteku lanskega leta. Izvoz je — kot nalašč ob zveznih spodbudah — naraščal nad vsemi pričakovanji in danes predstavlja z več kot 500 dolarji na prebivalca že številko, ki se je ne sramujejo niti v razvitih zahodnoevropskih državah!

Septembrski izvoz je bil vreden nekaj manj kot 3,7 milijona dolarjev in je za dobro polovico presegel izvoz v lanskem enakem mesecu. K tej

številki sta največ pripomogla IMV z 2,3 milijona dolarjev izvoza in Krka z 900 tisočaki.

Letni načrt si je zastavil številko nekaj nad 24 milijonov dolarjev, na konvertibilni trg pa naj bi prodali za dobrih 21 milijonov dolarjev izdelkov. Po septembrskih računih lahko zapišemo: izdelki, prodani na tujem, so bili vredni 25.326.094 dolarjev, kar je za 51 odstotkov več kot lani v tem času. Na konvertibilno področje so industrijska podjetja novomeške občine prodala za 22.380.125 dolarjev svojih izdelkov. Letni načrt izvoza so presežala za 5 odstotkov, na konvertibilni trg pa

celo za 6,4 odstotke. Trije meseci pa so še pred nami!

Izvozni rekord je Industrija motornih vozil, katere izvoz je po devetih mesecih vreden 16,4 milijona dolarjev. Krka je izvozila za 5,3 milijone dolarjev izdelkov, Novoles za 2,2, Novoteks pa 849 tisoč in Labod za 369 tisoč dolarjev.

V trenutku, ko so izvozne načrte presežali, je industrija v občini zaposlovala 9.157 delavcev. Septembrska vrednost proizvodnje je dosegla 132 milijonov dinarjev, v devetih mesecih pa je industrija naredila za dobro milijardo novih dinarjev izdelkov ali za debelo tretjino več kot lani v takem obdobju.

Pojavili so se mrhovinarji!

V teh dneh, ko je Krka padla pod običajni nivo, so izkoristili nekateri mrhovinarji v gorenjem delu Krke in z vsemi mogočimi pripomočki uničevali ribji stalež. Upamo, da niso bili med njimi tudi ribiči, ker si drugače ne bi mogli predstavljati, da so nepridipravi lahko »ribarji v kalnem«.

ŠTEFAN SUHY UJEL VELIKEGA SULCA

Kljub letošnjemu neprimernemu vodnemu stanju v Krki se je štirim ribičem nasmešnila sreča. Najbolj zadovoljen je bil z ulovom dolenski rojak Stefan Suhy, ki je ujel v Volavčah 14,40 kg težkega in 118 cm dolgega sulca. Dober začetek sezone kljub neugodni vodi.

Letošnja Trdinova nagrada

Svet za kulturo in prosveto pri občini Novo mesto je na seji 14. oktobra sprejel sklep, da bo slovesna podelitev Trdinove nagrade za 1971 v okviru praznovanja občinskega praznika v četrtek, 28. oktobra 1971, ob 16. uri v prostorih Dolenjske galerije. Na predlog izvršnega odbora občinske konference SZDL bo to visoko priznanje letos podeljeno inž. arh. Borisu Kobetu za njegove umetniške stvaritve pri ilustraciji Trdinovih bajk ter pri upodabljanju dolenske pokrajine v umetniški sliki.

Pobratenje z občino Leskovac

Pred približno tremi tedni je bila v novomeški občini na obisku delegacija občine Leskovac iz SR Srbije. Delegacija je ob tej priložnosti izrazila željo po vsestranskem sodelovanju z našo občino, v zahvalnem pismu, ki so ga poslali po obisku, pa so povabili našo delegacijo 11. oktobra na praznik osvoboditve Leskovca v Leskovac. Ob tej priložnosti so se na slavnostni seji občinske skupščine sprejeli odlok o pobratenju z občino Novo mesto. Občinsko skupščino Novo mesto čaka zdaj naloga, da sprejme enak odlok, s čimer bo občina Leskovac postala druga občina pobratena; enak akt o pobratenju je bil namreč že lani sprejet z občino Hercegovina v SR Črni gori.

Suhokrajinski drobiž

NOVA ŠOLSKA KUHINJA pri dvorski podružnični šoli bo urejena do 29. novembra. Prostori kuhinje so prizidani k šolski stavbi; pod kuhinjo so uredili drvarnico. Zdaj uporabljajo za šolsko kuhinjo neprimerno prostore nekdanje mrtvašnice, ki je na dvorišču za šolo. Denar za ureditev kuhinje sta prispevali temeljna izobraževalna skupnost Novo mesto in žužemberska krajevna skupnost.

V ŽUŽEMBERSKI KRAJEVNI SKUPNOSTI so letos močno prekorajčili predvidena vlaganja za vzdrževanje in urejanje krajevnih poti. Tako so krajevne poti že bolj vzdrževane kot pa cesta II. reda pri Kočevju ali Dobriču. Na ajdovškem območju najbolj uničujeta krajevne poti novomeško Gozdno gospodarstvo, ki prevaja les in deževce, in žužemberska kmetijska družina, ki vozi mleko. Gozdno gospodarstvo Novo mesto pomaga pri vzdrževanju krajevnih poti, žužemberska Kmetijska zadruga pa za poti ničesar ne prispeva.

M. S.

POT IZ POMANJKANJA DENARJA, KI SO JO UBRALI V ELI

Žarek v kleščah nelikvidnosti

V tričetrletju za 18 odst. nad planom — Zaradi pomanjkanja surovin tudi za milijon din nihanja na mesec — 1,620.000 din kompenzacijskih plačil pomeni uspešen lastni boj proti nelikvidnosti

Tako kot so v Obrtnem podjetju ELA v Novem mestu v razgovoru zelo kratki in stvarni, naj v tem sestavku posredujemo zgolj suhe ugotovitve iz njihovih ust. Kolektiv šteje zdaj 180 ljudi, letos so jih na novo zaposlili okoli 20. Po planu bi morali ustvariti za 19 milijonov din vrednosti, pa bodo gotovo več, saj so že konec septembra ustvarili 16.830.000 din ali za 18 odst. čez plan. V letošnjem potratu proizvodnje so udeležene cene s 15 do 17 odst.

Za izvoz si veliko prizadevajo. Glavna ovira je neprestano poviševanje cen surovin, ki onemogoča dogovor s tujimi kupci. V času, ko je ponudba še v pretresu, se cene navadno zvišajo in tujim kupcem ne pristane. Še vedno si kljub temu prizadevajo najti tuj kupce — ti kažejo za njihove izdelke velik interes — toda takšne, s katerimi bi se pogodili za dolgoročno sodelovanje.

Prostori, cene, surovine in obratna sredstva so osnovni problemi. Še vedno čakajo na novo lokacijo (vztrajno prosijo zanjo že 2 leti), nikoli pa vedo, da bodo za sedanje prostore težko našli kupca. V strojno opremo letos niso vlagali, pripravljajo pa načrte za strojno opremo za izdelavo dela surovin in polizdelkov, kar bi jim pomagalo k večji osamosvojitvi. Nato bi uvažali le izolirni material, in še tega le večji, dokler ga ne bi začel proizvajati kdo v Jugoslaviji. Ti načrti so lepi, vendar denarja za uresničitev še nimajo.

Sodelovali so pri izdelavi osnutka samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v kovinski industriji in elektroindustriji in ga podpisali. Njihovi osebni dohodki pa so po med mesecima, ki jih očitava ta sporazum.

S surovinami ni nič boljše, kot je bilo v minulih treh letih. Nekaj časa ni te surovine, drugič spet druge ali kakšnega polizdelka, vse to pa dela težave v proizvodnji. Na račun tega je nedokončana proizvodnja nemalokrat precej večja, kot bi bila v normalnih razmetih.

Obratna sredstva so premajhna, vrhu vsega pa je tudi ELO dosegla nelikvidnost, s katero se spopada vse naše gospodarstvo. Konec avgusta letos so imeli za 4.858.000 din dolžnikov in za 3.880.000 din upnikov. Kreditirali so torej precej manj kot nekatera druga podjetja. Posebej pa jih velja pohvaliti zaradi kompenzacijskih plačil, s katerimi se dokaj uspešno prebijajo naprej. S kompenzacijami so plačali letos za 1.620.000 din blaga, ta številka pa bo ob koncu leta še precej večja. 1.620.000 din je vrednost enome-sečne proizvodnje in s kompenzacijami so plačali letos za 1.620.000 din blaga, ta številka pa bo ob koncu leta še precej večja. 1.620.000 din je vrednost enome-sečne proizvodnje in s kompenzacijami so plačali letos za 1.620.000 din blaga, ta številka pa bo ob koncu leta še precej večja.

Pazite na sleparje!

Te dni smo zasledili v Žužemberku bankovec za 10 dinarjev, ki je bil izrezan iz bančnega prospekta. Slepar ga je spretno podtaknil prodajalki, ki bankovca ni obrnila na drugo stran, kjer je bil pobarvan s suhim barvicami.

jami so za toliko zmanjšali svojo potrebo po obratnih kreditih. Takšen zgled je pač vreden posnemanja.

M. JAKOPEC

OBČINA NAŠA PRAZNIK SLAVI...

Novomeška praznovanja

Dolga veriga prireditev in pridobitev — Slavnostna seja bo v novi grmski šoli!

Osem dni pred uradnim prazničnim dnem novomeške občine so tri prireditelje že pod streho: odprta je razstava novomeške prazgodovine, prostovoljci — borci za severno mejo so dobili domicil, v študijski knjižnici pa so odprli v torek razstavo novomeškega tiska in spominsko sobo igralca Janeza Cesarja.

To pa je kajpak šele uvod v letošnja praznovanja, ki bodo trajala vse do dneva JLA. Danes dopoldne ob 10. uri bo v Ragoški ulici v Novem mestu slovesna otvoritev novega otroškega vrtca (otroci so že v njem), 23. oktobra pa bodo v Skočjanu odprli novo šolo.

Na večer pred praznikom bo po občini v Domu kulture slavnostna akademija, na sam praznik pa bodo odprli grmsko in brslinsko šolo, slavnostna seja občinske skupščine pa bo v novi šoli na Grmu. Gostje in

odborniki si bodo ogledali tudi stanovanjsko naselje Nad mlino in ob Kristanovi ulici, kjer gradi Pionir, ki bo pripravil tudi razstavo svoje dejavnosti.

Naslednja prireditve bo 6. novembra: IMV bo odprla nove prostore, 7. novembra pa bodo na Dvoru odprli vodovod. 21. novembra bodo odprli novo proizvodno dvorano Iskre v Žužemberku, 25. novembra pa nove oddelke novomeške bolnišnice. Istega dne bodo v glasbeni šoli odkrili doprni kip Marjanu Kozini, v študijski knjižnici pa še razstavo njegovih del in zvečer v Domu kulture tudi koncert njegovih skladb. V počastitev dneva JLA bo 17. decembra zvečer v domu kulture koncert pevskega zbora »Krka«, 21. decembra pa prav tam tudi akademija v počastitev 30. obletnice JLA.

Novomeška kronika

ZADNJA SOBOTA je bila ena izmed redkih v zadnjih mesecih, ki ni bila pripravna za izlet. Da se topli dnevi iztekajo in da se z mrazom ne gre šaliti, se je pokazalo tudi popoldne pri Miklavžu na Gorjanah, ko je že malo snežilo. Torej: kdor še ni poskrbel za kurjavo...

ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA v Novem mestu je spet bogatejša: v torek dopoldne so odprli v njej spominsko sobo velikega slovenskega gledališkega igralca Janeza Cesarja, ki se je 1896 rodil na Težki vodi, umrl pa je pred 5 leti v Ljubljani.

KOŠARKARSKO IGRISČE na Loki je zdaj, ko je ligško tekmovalje končano, mnogo bolj pusto kot prej. Le namljajše se vztrajno mečejo na koš. Prihodnje pomlad bodo na mesto starih košev postavili nove — iz plastične mase.

PISANA BESEDA večjih zalež: komaj smo očrtili malomarno vitrino Foto-kina kluba na Glavnem trgu, že so slike v njej zamenjali z novimi izdelki članov tega kluba.

V PONEDELJEK, 25. oktobra, bo ob 17. uri v sindikalnem domu predavanje o jesenski iketani (ikebana na pokopališču). Pripravilo ga bo hortikulturno društvo iz Novega mesta.

DAN MRTVIH je vse bližje: tudi na živilskem trgu se je pojavila stonjica, na kateri prodajajo sveče. Sicer pa je zdaj izbira še bogata — tudi v trgovinah.

CENE NA TRGU se dvigajo z mrazom. Eno jajce bo kmalu veljalo toliko kot liter mleka! Sicer pa so

MINI ANKETA

Leteči krožniki

Zadnje dni ljudi spet razburjajo govornice o neznanih letečih predmetih, ki jih angleško govorijo svet kratko in jedrnatno zapiše UFO. Medtem ko nekateri s porogom zanikajo možnosti letečih krožnikov ali cigar ali kar si že bodi, pa drugi pravijo: »Tudi Vernove pripovedi so bile nekoč utopija — danes so resničnost!«

In kaj sodijo o NLP nekateri občani? MILAN GLAVAN, miličnik iz Žužemberka: Letečega krožnika še nisem videl, slišal pa sem že zanj iz pogovorov. Samo delno verjamem v obstoj NLP: saj veste, dokler človek sam ne vidi... Vsekakor pa sodim, da je obstoj neznanih letečih predmetov mogoč.

ERNA HORVAT, profesorica novomeške gimnazije: Zgodbe o neznanih letečih predmetih zadnje čase res spet razburjajo misli. Takole je: ko prebereš, se zamisliš in domišljija dobi krila. Ampak samo domišljija. Dokler se ne bom prepričala na lastne oči, ne bom verjela!

LUDVIK SIMONIC, direktor Iskre v Sentjerneju: Pridružujem se mnenju strokovnjakov, da leteči krožniki niso mogoči. Sam ga tudi še nisem videl. Priznam pa, da pri branju človek dobi lepe občutke — samo resnično pa ni! Mislim, da se ljudem le dozdeva, da jih vidijo.

ZOFKA MEHLE, upravnica novomeške pošte: O neznanih letečih predmetih sem že dosti brala, videla pa jih nisem še nikoli. Taka poročila po mojem niso brez osnove. Saj že znanstveniki napovedujejo, da bo mogoče narediti tako radijsko postajo, ki bo lahko oddajala na druge planete. Zakaj torej ne bi dopustili možnosti, da so na drugih planetih sposobni narediti leteči krožniki?

BOGO KOMELJ, ravnatelj Študijske knjižnice v Novem mestu: Na svetu ni nič nemogočega. Sam neznane predmeta še nisem videl. Mislim, da to ni krožnik, ki bi priletel z drugega planeta, pač pa je mogoče, da gre za poskuse velesil z orožjem, ki je nam za zdaj pač še neznan.

GABRIJELA TURK, meteorološka opazovalka: V leteče krožnike bolj malo verjamem. Ko je šla sovjetska vesoljska ladja, sem opazovala njeno rdečkasto svetlobo: bilo je nekako tako, kot govore ljudje za leteče krožnike. Neznane letečega predmeta doslej še nisem opazila. Ljudi pa zmedejo tudi različni meteorji...

In smo spet na starem: eni so proti, drugi so za. Tako kot v našem uredništvu: Ria Bačer bi prisegla, da je neznane leteče predmete že videla, pisec te kratke ankete Jože Splichal pa si dokončno še ni na jasnem: so ali niso?

cenili tako: čebula 3,5 din za kilogram, Cesen 8, fižol 5, krompir 1,5, korenje 6, paradižnik 5, paprika 4-5, repa 3, kisljaka 4, solata 4, špinat 6, zelje 2,5, kisljaka 4, zelena 6, grozdje 4,5, hruške 3, jabolka 4, kostonj 4, lunone 8, lubenice 3, orehi 5, orehi — jedra 30, banane 7, jujca 1,2, smetana 20, sirček 0,50, jurečki 30.

V NOVOMEŠKI PORODNIŠNICI so prejšnji teden rodile: Alojzija Papež z Mestnih njiv 10 — Tomaža, Janislava Tratar, Nad mlino 25 — Natašo, Janja Kastelec, Nad mlino 44 — Aleka, Nada Jakše iz Ulice v Brezov log 8 — Natašo in Jelka Falkner iz Jerebove 6 — dečka.

NA LOČENSKEM IN ŠMHEL-SKEM POKOPALIŠČU so prejšnji teden pokopali Jožeta Gmčina iz Partizanske 21, Novo mesto, Jožefo Majer z Društvenega trga, Novo mesto, Frančiško Verce iz Regeče vasi 11 in Matija Hočevarja iz Gor-njih Lakene 10.

— Ena gospa je rekla, da je že res zadnji čas, da pred lekarno tudi narišejo znak za parkiranje, da ne bodo novomeški avtomobilisti ne-prenehoma počenjali nedovoljenih reči...

»Dolenjski list« v vsako družino

Papirje sem, papirje tja...

denarja pa od nikoder — V Brežicah zahtevajo ostrejšo ukrepanje za odpravo nelikvidnosti

Ta nesrečna prezadolženost z leve in desne! Kupi neplačanih računov ovirajo hitrejšo uresničevanje stabilizacijskega načrta tudi v brežiški občini. V prvem polletju je brežiško gospodarstvo dolgovalo 55 milijonov, tretjate do kupcev pa so se povzpelle na nad 71 milijonov, torej je bilo kar 16 milijonov dinarjev v tujih rokah.

Prav zaradi tega so odborniki 14. oktobra zahtevali učinkovitejšo ukrepanje in skupščina je zahteva posročila republikanskim organom, naj bodisi ukrepajo sami ali pa se obrnejo na zvezo. Če bo šlo tako naprej, se bodo medsebojne zadolžitve vlekle v neskončnost kot povest o jari kači. Morali bomo torej stopiti nedoslednosti na prste. Krive so je mnoge delovne organizacije same, ki pri prodaji blaga raje zamizijo, čeprav vodo, da bodo dolge čakale na plačilo. S tem pa samo podaljšujejo venjo neplačanih računov.

Če odštejemo težave zaradi nelikvidnosti, je ocena gospodarjenja v prvem polletju ugodna, po bančnih podatkih celo ugodnejša kot pri obeh posavskih sosedah. Skupščina je izrekla priznanje delovnim kolektivom in jih spodbudila za večja vlaganja v obratna sredstva, za krepitev skladov in hkrati za spodbudno nagrajevanje zaposlenih.

Dosedanji uspehi obetajo ob koncu leta bistveno boljše rezultate od prvotnih predvidevanj. K temu so pripomogle zlasti Tovarna polihštva, Opekarna, Agraria in druge delovne organizacije.

J. T.

PRIZNANJA VOJAKOM IN STAREŠINAM

Pripadnikom garnizije v Cerkljah je 14. oktobra podelil plakete generalpodpolkovnik Radivoj Ljubičić. Vodstvo garnizije je nagradilo posamezne enote s priznanji, denarnimi nagradami, nagradnimi dopusti in izlety v Kumrovec, ki so si jih zaslužili za prizadevanja na manevrih. Starešinam in vojakom bodo nagrade spodbuda za nadaljnje delo.

V. P.

NOVO V BREŽICAH

ZACENJA SE SEZONA dramskih, pevskih in drugih nastopov. Društva hitijo dopolnjevati svoje programe. Načrte za obdobje 1971-1972 je včeraj popoldne predal občinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij. Predsedstvo bo v kratkem razpravljalo tudi o sodelovanju z vodstvom Doma Jugoslovanske armade, ki ima na voljo lepe prostore za prireditve. Beseda je stekla tudi o bližnjem gostovanju Slovenskega okteta iz Karlova.

PRI ZAVODU ZA VODNO GOSPODARSTVO v Ljubljani bo skupščina po sklepu sveta za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve naročila glavni projekt za kanalizacijo in čistilne naprave Brežic ter bližnje okolice. Že v študiji je upoštevan razvoj mesta in nova kanalizacija bo reševala to perečo vprašanje za vrsto let vnaprej dokler ne bo šlo mesto 15 tisoč prebivalcev.

SE PRED ZIMO BODO NA TRGIH IN ZELENICAH zasadi cvetje in okrasno grmičje, da bo

mesto že zgodaj spomladi prijetneje urejeno. Svet krajevne skupnosti je na četrtkovi seji odobril Hortikulturnemu društvu za te namene 12 tisoč dinarjev.

GOZDNO GOSPODARSTVO zmanjšuje vrednost tujih storitev, predvsem prevozov lesa. Večino dela opravi samo, in ker poduje za lastnimi sredstvi, je to zanj veliko rentabilnejše. Podjetje se usmerja tudi na prodajo izdelkov čez mejo, da si tako zagotovi devize za nakup sodobnih strojev.

„KAKOVOST VODE JE NORMALNA“, je pojasnil odbornikom občinske skupščine na zadnji seji direktor Stanovanjskega podjetja Jože Urek. Tako torej pretirana zaskrbljenost Brežičanov zaradi pitne vode ni več utemeljena.

PREBIVALCI RAČJE VASI IN BORŠTA opozarjajo skupščino, da Hrvatje hitijo kupovati parcele ob Krki in da tam že divje rastejo počitniške hišice. Pričakujejo, da bo inšpekcija pregledala, kako je s tem, in ukrepala, če bo potrebno.

Zgrešili za 40 milijonov?

Optimistična pomota pri velikih investicijah

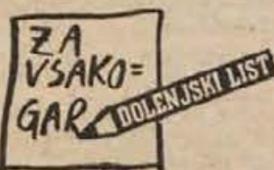
Mirko Kambič je na zadnji seji skupščine zastavil vprašanje, kako to, da so delovne organizacije še pred štirimisi meseči planirale za 40 milijonov investicij več, kot jih bodo lahko letos uresničile. Odgovor se je glasil, da se podjetja investicijam niso odpovedala, pač pa so jih odgodila na naslednje leto.

Malo preveč optimizma so v delovnih organizacijah le pokazali s to pomoto. V tako kratkem obdobju bi se morali precentiti, kaj zmorejo in česa ne. Seveda je tože tam, kjer so bili vezani v glavnem na tuje vire, tuje objube in tuje zamude. To velja zlasti za Cateško Toplice, Rudnik in Opekarno. Gre torej bolj za trezno časovno presojo, saj na sredo lahko še vedno računamo na uresničenje zastavljenih programov, čeprav nekoliko pozneje, kot je bilo predvideno.

J. T.

VEČ GOSTOV V BREŽICAH

Turistični statistični podatki so pokazali, da je bilo v primerjavi z lanskim prvimi šestimi meseci letos v Brežicah več domačih in tujih gostov. Letos je bilo 2894 več domačih in tujih gostov ter kar 6498 več nočitev kot lansko leto v istem času.

PRIDELOVALCI KORUZE ČAKAJO NA NAGRADE

Za tekmovalce pri pridelovanju koruze se je letos pri občinski skupščini v Brežicah prijavilo 13 kmetovalcev. Vsak od njih je moral zasadi s koruzo najmanj pol hektara njev ter upoštevati nasvete za uporabo umetnih gnojil in druge agrotehnične ukrepe. Komisija, ki je pregledala pridelke, je ugotovila najboljši donos pri Vinku Gerjeviču iz Zakota: pridelal je 96,7 metrskega stota na hektar. Drugi je bil Anton Zibret iz Loč s 93,8 stota, tretji Franc Gramc iz Gajic z 91,5 stota pridelka. Prvih deset tekmovalcev bo prejelo denarne nagrade ter umetna gnojila.

V. P.

Besede padajo trdo kakor zahteve

Kakorkoli stvar zasučeš, cene so kmetom vsakokrat kamen spotike

Mimo so razgovori s kmeti o starostnih pokojninah in dohitevanju večjih pravic pri zdravstvenem zavarovanju. Ceravno je bilo po vaseh napovedano samo to dvoje, so kmetje malone povsod načeli boleče vprašanje cen za kmetijske pridelke in živino.

Na Senovem so se kmečki gospodarji izpod Bohorja pritoževali nad skopo plačilnim lesom. Zlasti za železniške pragove premalo dobijo in so prepričani, da ostane preveč denarja posejdniku. Za letni prispevek sto tisoč, kolikor naj bi kmetija plačevala za pokojnino, menijo, da je v sedanjih razmerah dosti previsok. Bohorški predele je hribovit. Kmetje se preživljajo v glavnem z živino in lesom, oboje pa jim daje le malo dohodka.

Z izenačenjem pravic z delavci v bolnišnici, pri zdravniku in nakupu zdravil so se navdušili. Najbolj jim ustreza, če bi kmečka gospodarstva prispevala 0,60 odstotkov, ostalo razliko pa občina iz davščin, ki jih zbere v svoji blaginji.

V Kostanjevici so menili, da bi morali pokojnino zvečati. Pri tem so naštevali primere, kjer bi si morala pokojnino deliti dva stara človeka, tedaj pa vsota nikakor ne bi zadostovala. Tudi kmetje s kostanjevškega območja motijo razmere na tržišču. Industrijski izdelki so vsako leto dražji, kmetje pa morajo nekater pridelke oddajati celo ceneje kot pred leti.

Na Raki so se prav tako izrekli za večje pokojnine, za 500 dinarjev na mesec. Enotni zneski pa po njihovem mnenju tudi ne bi prišli v poštev. Pravičnejše bi bilo, če bi jih odmerjali po višini prispevkov, ki jih iz gospodarstva dajejo družbi.

Kmetje na Zdolah so predlagali prav tako kot na Raki, da bi v sklad

za starostno pokojnino družba za začetek vplačevala polovico, kmetje pa drugo polovico. Zahtevali so tudi usklajevanje cen kmetijskih pridelkov z industrijskimi proizvodi. Šele ko homo to doseglji, bodo kmetje sposobni dati delež, ki jim ga nalaga družba z davki, z zdravstvenim zavarovanjem in po novem še s pokojninskimi zavarovanjem. Zdotani so izrazili tudi zahtevo, naj plačujejo v pokojninski sklad prispevke tudi vsi lastniki kmetijskih zemljišč, tudi tisti, ki se ne preživljajo s kmetovanjem.

J. TEPPEY

NAJBOLJE JE POHITETI IN NE ČAKATI

Bomo podaljšali malo šolo?

Otrokom varstvo v šoli, kosila in še kaj

Z novo šolo v Krškem se je za 800 otrok odprla možnost za varstvo po pouku. V Brestanici so ga sposobni organizirati za več kot za polovico otrok, na Senovem pa vsaj za tretjino solarjev. Povsod drugod teče pouk še vedno v dveh izmenah. Zasedene so vse učilnice.

Zato se občinska Zveza prijateljev mladine v imenu staršev in mladega rodu obrača za razumevanje k samoupravnim organom v delovnih organizacijah. Z njihovo pomočjo bi varstvo lahko bistveno razširili. Pospešili bi 10-letni razvojni program, ki ga je skupščina sprejela 29. maja lani. Seveda pa se občani ne zanašajo samo na podjetja. Razmišljajo tudi o samopriskvu, saj ob zadnjih podražitvah brez dodatnih virov program ne bo uresničen v petih letih, ampak morda šele v desetih letih ali kasneje.

Izredno pomembna vzgojno-varstvena oblika je mala šola, ki teče že več let. Lani so vključili vanjo skoraj vse otroke, obiskovali so jo 70 ur, kar pa je dosti premalo. Če bi jim uspešno zbrali več sredstev, bi ta šola trajala vsaj 200 ur, to je približno 3 mesece. Njena vloga je še

toliko pomembnejša, ker vključuje tudi tiste otroke, ki v predšolskem obdobju niso deležni vzgoje v vrtcih. Za varstvene ustanove in za šole dopoldanske malice ne predstavljajo več vprašanja. Drugače pa je s kosili. Pogrešajo jih v šolah, zlasti za tiste otroke, ki so oddaljeni, in za učence, katerih starši so zaposleni. Za vse to je denarja premalo, vendar bi lahko s skupnimi napori le kolikor toliko ustregli mlademur rodu.

KONČNO VEČ VODE

Dolgo sušno obdobje je napravilo ljudem veliko preglavic, zato so v neštetihi vaseh pozdravili dež v minulem tednu. Za silo so se spet napolnili vodnjaki, tako da ne bo treba dovažati vode iz oddaljenih izvirov in vodovodov.

PREPOCENI PREMOK — PREMAJHNI ZASLUŽKI

Rudnik Senovo ob sedanjih cenah premoga ne more zagotoviti vrdujem primernih osebnih dohodkov, kakršne priznava samoupravni sporazum. Z zahtevo po podražitvi premoga se bo kolektiv priključil drugim jugoslovanskim premogovnikom. Do konca leta se ne računajo na zvečanje prodajnih cen za premog.

PRIPRAVE NA KONFERENCO

Komisije pri občinski konferenci Zveze komunistov so se resno lotile dela. Kadrovska komisija sestavlja listo kandidatov za konferenco in njene organe, druge komisije pa zbirajo gradivo, s katerim bodo članstvu predstavile dejavnost v minulem obdobju.

TRGOVINE OBNAVLAJO

Agrokombinat namerava sodobno opremiti svoje trgovine v krški občini. Adaptacija lokalov je predvidena v Velikem Podlogu, Leskovcu in Krškem, medtem ko je na Velikem Trnu nujno potrebna nova trgovina.

PREŠERNOVA DRUŽBA Ljubljana

VSAK ČLAN PREŠERNOVE DRUŽBE IN NAROČNIK NA NJENE IZDAJE PREJME TUDI SREČKO ZA VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE

SLOVESNOST V KOSTANJEVICI

Danes praznuje Kostanjevica svoj krajevni praznik. Ob 11.30 bo spominška svečanost ob grobu takev na pokopališču. Pridre in se poklonite živani za svobodo!

V soboto dopoldne se bodo odprla vrata Lamutovega likovnega salona Jugoslovanskim pionirjem, ki razstavljajo svoje likovne izdelke. Zvečer se bodo občinstvu predstavili prvaki baleta ljubljanske opere.

Na oddaljeno podružnično šolo v Gorenjem Leskovcu pri Senovem je težko dobiti učitelje. Letos so se izmenjali vsi do zadnjega. Otroke poučujejo zdaj štirje absolventi pedagoške akademije. Kombinirani pouk imata sedmi in osmi razred ter četrti in šesti razred, kar je izredno težka kombinacija. Na šoli je 129 učencev. Na sliki: nasmejeni obrazi pred začetkom pouka. (Foto: Jožica Teppey)

KRŠKE NOVICE

OBČINSKA KONFERENCA SZDL je imela v tem tednu dva posveta: v ponedeljek so se zbrali člani njenega izvršnega odbora in razpravljali o pripravah na občinsko volilno konferenco, v sredo pa so pripravili posvet širšega občinskega političnega aktiva. Podpredsednik republiške skupščine dr. Jože Brilej je na njem tolmačil spremembe republiške ustave.

TELOVADNICI V NOVI OSNOVNI ŠOLI bosta pomemben mejnik v razvoju splošne telesne kulture. Prosvetni delavci — predavatelji telesne vzgoje so pred dnevi skupaj s predstavniki TVD Partizan in zastopniki nekaterih delovnih organizacij že sestavili urnik vadbe v obeh prostorih. Poleg članov šolskega športnega društva in telovadcev Partizana bodo tokrat prvi vadile tudi starejše članice in člani v okviru rekreacijskih ur.

OSEM MOŠKIH EKIP SE JE pomerilo v šahu za naslov najboljših sindikalne ekipe v okviru občinskih delavskih športnih iger. Po izenačenju dvobojnih je končno zmagala ekipa iz Celuloze, dedec Kovinarska, Obrtniki in senovski Rudnik. Delavske športne igre so se nadaljevale v ponedeljek in torek, ko so se v streljanju zračno puško pomerile ženske in moške ekipe.

OBČINSKI SINDIKALNI SVET JE VČERAJ v dopoldanskih urah pripravil posvet o organizaciji zimskih prevozov delavcev na delo v Krškem, opoldne pa je prav tako v Krškem potekala volilna konferenca, na kateri so predstavniki brežiške, sevnjske in krške občine volili predstavnike za jugoslovanski kongres sindikata storitvenih dejavnosti.

KER SO OBČANI O IZGRADNJI NASE prve nuklearne elektrarne, ki bo stala pri Krškem, le malo obveščeni in ker se širijo o obratovanju elektrarne razne govornice, so včeraj strokovnjaki investicijske skupine za gradnjo tega jugoslovanskega energetskega velikana podali političnemu aktivu krške občine obsežna pojasnila. Razgovor je pripravila občinska konferenca SZDL.

BREŽIŠKE VESTI

BREŽICE SLAVE 28. OKTOBER

SPORED-PROSLAV IN PRIREDITEV ZA OBČINSKI PRAZNIK

SOBOTA, 16. oktobra

ob 16. uri Otvoritev vodovoda v Krški vasi

NEDELJA, 17. oktobra

ob 9.30 Razvitije prapom borcev prostovoljcev za severno mejo v Domu JA

ob 14. uri Moto cross na Priplah pri Catežu ob Savi

ob 15. uri Prvenstvena nogometna tekma med NK „Partizan“ Brežice in NK Šmartno na stadionu v Brežicah

ČETRTEK, 21. oktobra

ob 10. uri Otvoritev skladiščnih prostorov pri OKP Dobova

ob 14.30 Prijateljska nogometna tekma med NK „Partizan“ Brežice in NK „Olimpija“ Ljubljana na stadionu v Brežicah

SOBOTA, 23. oktobra

ob 9. uri Turnir osnovnih šol v majem nogometu na igrišču Poklicne šole za kadre v blagovnem prometu v Brežicah

ob 18. uri Prvenstvena tekma republiške lige za ženske v rokometu — „Partizan“ Brežice in RK „Slovan“ iz Ljubljane — na rokometnem igrišču v Brežicah

ob 19. uri Prvenstvena tekma republiške lige za moške — „Partizan“ Brežice in RK „Rudar“ iz Trbovelj — na rokometnem igrišču v Brežicah

NEDELJA, 24. oktobra

ob 9.30 Otvoritev športnega igrišča in asfaltiranih cest v Dobovi

ob 10. uri Otvoritev likovne razstave v Domu JA v Brežicah

ob 10. uri Tekmovanje lovskih družin v streljanju na glinaste gotobe za pokal SOB Brežice pri lovskem domu Gledoboko

ob 15. uri Prvenstvena nogometna tekma — NK „Partizan“ Brežice in NK „Celulozar“ Krško na stadionu v Brežicah

TOREK, 26. oktobra

ob 10. uri Otvoritev pošte Jesenice na Dol.

SREDA, 27. oktobra

ob 19. uri Svečana akademija v prosvetnem domu Brežice — Harmonikarski orkester DPD „Svoboda“ Sentvid pri Ljubljani

ČETRTEK, 28. oktobra

ob 7. uri Budnica kapelske godbe na pihala

ob 8.30 Razglasitev rezultatov športnih tekmovanj sindikalnih podružnic in podelitev pokalov v dvorani Doma JA v Brežicah

ob 10. uri Svečana seja občinske skupščine Brežice v dvorani doma JA v Brežicah

Podelitev OKTOBRSKIH NAGRAD za leto 1971

Podelitev delovnih odlikovanj predsednika SFRJ

Stafetni tek sportnikov v pozdrav občinskemu prazniku

ob 11. uri Ogled Tovarne polihštva Brežice

PETEK, 29. oktobra

ob 10. uri Otvoritev rekonstruirane Aškerčeve ulice v Brežicah in otvoritev novih objektov pri Tovarni polihštva Brežice ob 25-letnici obstoja podjetja

SOBOTA, 30. oktobra

ob 10. uri Otvoritev vodovoda in TV pretvornika na Bizeljskem

ob 14. uri Otvoritev novega elektrificiranega omrežja Dramlja—Vitna vas—del Bizeljskega

ob 15. uri Otvoritev vodovoda v Breganskem selu

ob 18. uri Prvenstvena tekma republiške lige za ženske v rokometu — „Partizan“ Brežice in RK „Branik“ Maribor — na rokometnem igrišču v Brežicah

ob 19. uri Prvenstvena tekma republiške lige za moške v rokometu — „Partizan“ Brežice in RK „Branik“ Maribor — na rokometnem igrišču v Brežicah

V nedeljo bo v tem kraju velika slovesnost: narodnima junakoma Milanu Majcnu in Jančetu Mevzlju bodo odkrili spomenik. Ob tej priložnosti bo govoril predsednik republiške konference SZDL Janez Vipotnik. Sentižanž bo imel povsem drugo podobo, oplešala ga bo tudi nova asfaltna cesta skozi vas do osnovne šole (na sliki). Več o tem na četrti strani. (Foto: M. L.)

S POKOJNINSKIH RAZPRAV V SEVNIŠKI OBČINI

Ne v prid bogatih in škodo revnih!

Le republiška »rizična« skupnost lahko premosti razlike med občinami

Kako 804 kmetom, ki so stari že nad 65 let, zagotoviti primerno pokojnino za jesen življenja, kako jo omogočiti tudi tistim, ki se bližajo tej starostni meji, o tem so se dni govorili na zborih kmetov, o tem je svoje mnenje rekla tudi občinska konferenca SZDL na nedavnem zasedanju.

Nekatere splošne zamisli pokojninskega zavarovanja so kmetom in drugim že poznane, zato jih ne bomo ponavljali. Gre za to, da bi kmečkimi ljudmi, ki živijo na 83.000 slovenskih kmetijah, pomagali do pokojninskega zavarovanja in jih glede pravic sčasoma izenačili z drugimi prebivalci ter se približali tistim razvitim deželam, kjer imajo vsi državljani s 65 leti in več starostno pokojnino.

Toda kako do potrebnega denarja, o tem so mnenja zelo različna. Na konferenci v Sevnici so podarjali, da je predlagano razmerje, v katerem bi moral kmet sam prispevati dve tretjini denarja, zaradi nezavidljivega položaja kmetijstva nesprijemljivo. Delež družbe bi bilo treba povečati vsaj na polovico, če že ne na dve tretjini, so dejali. Izrečenih je bilo še več konkretnih pripomb, predvsem premajhnih pravic žene iz kmečkega pokojninskega zavarovanja. Na sevniki konferenci so odločno zahtevali, da je treba ustanoviti republiško »rizično« skupnost pokojninskega zavarovanja, sicer bodo že tako bolj zastale kmetijske občine še bolj prizadete, s tem pa bo potrjena trditve, da predpisi nasprotujejo revnim in delajo v prid bogatih, kot je dejal predsednik ObS Marjan Gabrijel.

Podobnih misli so bili tudi na zborih kmetov. V Sentižanžu na primer, kjer je sodelovalo kakih 80 ljudi, so zahtevali večji delež družbe

in jamstvo, da kmetom ne bo treba gledati pokojninskega zavarovanja vzdrževati tako imenovane vaške revščine, ki je splošen družbeni problem. Predlagali so, naj bi del dodatnega denarja dobili s povečanjem prispevnih stopenj delavcev, saj je čas, da industrija, ki je zrasla ob pomoči kmetijstva, zdaj to pomoč vsaj delno povrne.

M. L.

9 KM PEŠ V SOLO

Okoli 60 učencev višjih razredov hodi peš v solo, »Milan Majcen« več kot 4 km v eni smeri. Najbolj oddaljeni imajo do Sentižanža 9 km. Ti prepešajo iz Kostanjevice nad Kalam, Graca in Svinjskega. Kolikšen napor pomeni za otroke, če mora zaradi šole vsak dan hoditi vsaj po štiri ure, se zavedajo vsi. Šola bi kajpak rada uredila prevoze, zatrjujejo pa, da tega ne morejo, ker se odgovorni ne trudijo, da bi uredili dobra 2 km ceste.

M. L.

ZA SEVNICO: ZVONE DRAGAN

Komunisti v sevniki občini želijo, da bi bil njihov delegat na bližnji drugi konferenci ZKJ Zvone Dragan, predsednik komisije pri CK ZKS za družbenoekonomsko odnose. Zanj so se odločili, ker so se prepričali, da se tovariš Dragan še posebej zanima za probleme v sevniki občini, v zadnjem času pa je sodeloval tudi na najrazličnejših razpravah, ki so jih priredili v tej spodnjeposavski občini.

IZBIRAJO SPOSOBNE

V osnovnih organizacijah ZK v sevniki občini že od polletja sem presojajo vrline članov, ki naj bi prišli v krajevna in občinska vodstva ZK, izvolili pa jih bodo na bližnjih letnih konferencah.

Znani so tudi že okvirni dnevni redi za te konference. Tako bodo komunisti iz delovnih organizacij razpravljali o združenem delu, socialnem razlikovanju, položaju panog, osebnih dohodkih in obravnavali svoje ter občinski akcijski program (za stabilizacijska prizadevanja in podobno).

Občinska volilna konferenca bo po 20. novembru. Kaj bo poleg volitev na sporedu, še ne vedo. Gradivo za razpravo bodo ponudili sklepi in ugotovitve z letnih konferenc osnovnih organizacij.

IZ KRAJA V KRAJ

SEVNICA: TEŽAVE MIMO — Izšla je številka tovarniškega glasila podjetja STILLES, v katerem je objavljeno poslovanje podjetja v letošnjem letu. Številke kažejo, da se je poslovni uspeh letos zelo izboljšal, saj je bil celotni dohodek v prvem polletju za 77,5 odst. večji, dohodek pa za 70,5 odst. Ostanek dohodka je v prvem polletju znašal 1,84 milijona N-din. Vse to kaže, da je podjetje, ki se je s 1. januarjem pripojilo k Slovenjalesu, prebrdilo težave.

GOR. IN DOL. ORLE HOČEJO DRUGAM — Vaščani Gornjih in Dolnjih Orle želijo, da bi se njihova vas priključila krajevni skupnosti Studence. Pravijo, da bi bila sprememba zanje koristna, saj jim je povezava s Studencem prikladnejša, razen tega obe vasi spadata h krajevni organizaciji SZDL na Studen-

Odstotek bi vse rešil

V sevniki občini je več kot 800 upnikov na starostno pokojnino — Žena in mož enaka!

Na eni uvodnih razprav o starostnem zavarovanju kmetov v Sevnici je nekdo računal, da bi z enim odstotkom osebnih dohodkov zaposlenih dobili dovolj denarja za kmečke pokojnine.

Minulo nedeljo so o starostnem zavarovanju kmečkega prebivalstva razpravljali v vseh krajevnih skupnostih v občini. Pridružili so se prevladujočemu mnenju, naj bi vsaj v prvem obdobju takega zavarovanja družbena skupnost prispevala več denarja za kmečke pokojnine, kot je nakazano v zakonskem osnutku.

Prenekaterim se zdi začetna pokojnina 250 din premajhna in so predlagali, naj bi bila vsaj 300 din. Tudi se jim ne zdi prav, da bi po novem zakonu lahko dobil starostno pokojnino samo gospodar, (torej mož, ker žena ni nič manj zaslužila in nič manj potrebna take pomoči). Da bi prišli dve pokojnini v hišo, je prav tudi zato, ker žena ne bi imela občutka, da ni enakovredna in zapostavljena.

V sevniki občini je 1321 zasebnih kmetij, na katerih živi 4332

zdravstveno zavarovanih ljudi. 804 so starejši od 65 let, večina teh pa naj bi po novem zakonu, ki bo bržkone sprejet ob koncu tega leta, dobila starostne pokojnine.

SINDIKAT IN NALOGE

Pri glavi, ne na repu

Okoli 10 odst. zaposlenih v sevniki občini ima manjše mesečne prejemke od 1.000 din, to pa naj bi bil po mnenju sindikata poslednji najmanjši osebni dohodek. Za tako spodnjo mejo se zavzema tudi akcijski program, ki ga bo občinski sindikalni svet sprejel ob koncu oktobra.

V tej pomembni listini bo zbrano in zapisano vse, za kar bi se naj sindikat zavzemal. Na prvem mestu bo zahteval, da bi po potrebu čimprej uskladiti splošne akte delovnih organizacij z ustavnimi dopolnilili.

V akcijskem programu bo, da delovne organizacije kar najhitreje podpišejo samoupravne sporazume (večina je to že storila), medtem ko ne sme nobeno podjetje mimo stabilizacijskih prizadevanj.

Sindikat si bo nadalje prizadeval, da bi v občini pospešili izobraževanje kadrov, uredili prevoze delavcev, pospešili družbeno načrtovanje in s tem nakazali med drugim tudi smotrnejši razvoj zidave stanovanj, otroškega varstva itd.

Ne nazadnje želi sindikat navezati tesnejše stike z delavci, ki so začasno zaposleni v tujini. Iz sevnike občine jih je 522. Srečanje z zdomci bo pred novoletnimi prazniki — 27. decembra.

PRVI SILOSI V OBČINI

Bolj z umom kot z rokami

Danijel Potokar, kmet z Račjega sela pri Trebnjem: »Eden pač mora biti prvi!«

Neko zadoščenje začuti človek, ko se pogovarja z Danijelom Potokarjem, kmetom z Račjega sela pri Trebnjem. Seme pada na plodna tla. Potokar in z njim še nekateri drugi kmetje že gospodarijo drugače, bolje, postavljajo se, čeprav stežka, na nogo. Dokazujejo, da je tudi za poklic kmeta še dovolj »prostora na soncu«. Kaj dela, kako gospodarji, o tem naj govori Danijel sam:

Pred leti sem obiskoval nekatero kmetijsko tečajno na Grmu. Tam sem si zaželel, da bi delal drugače, bolj s pametjo in ne le z rokami. Prvi v vasi sem kupil traktor — ZETOR s 25 konjskimi močmi — in prodal konje. Kupil sem novega in poslušal tiste, ki so dejali, da je rabljeno kupovati najdražje. Zdal vidim, da sem dobro naredil. Sledili so mi drugi vaščani. Račje selo ima pet večjih kmetij, na katerih živijo kmetje, ne da bi bili zaposleni v podjetjih, in vsi že imajo lastne traktorje.

Lotil sem se teje krav, razen tega pa zbiram in vozim še mleko drugih rejcev. Pred štirimi leti sem prvi dan zbral — 16 litrov mleka, zdaj pa že 500. Cena je spodbudna, da bi le bilo tudi v prihodnje tako. Spoznal sem, da moram povečati število krav in pridelek krme. Zaradi tega sem se odločil za gradnjo stolpnega silosa, enega prvih v trebanjski občini.

Reči moram, da sta mi za-

druga in občinski kmetijski svet pri tem dobro pomagala. Načrt sem dobil zastonj, sklad mi je priskrbel na posodo poseben opaz, pomagali so mi tudi, da sem lahko kupil cement in železo. Pri zadrugi imam objubljenih milijon starih din posojila s sorazmerno majhnimi obrestmi. Silos smo napolnili v začetku septembra, ob tej priložnosti je bila tudi demonstracija, kako se silira koruza.

Tako pripoveduje Danijel Potokar, napreden mlajši kmetovalec. Skupaj z drugimi kmeti se trudi, da bi domačijo opremil s stroji. Če se eni kmetiji ne izplača imeti lastnega stroja, je treba kupiti skupnega. Tako so že naredili in ni jim žal.

M. L.

IZVRŠNI ODBOR SZDL POTRDILO:

Nova imena za vodstvo

Za predsednico občinske konference kandidira Ivanka Pavlin, za sekretarja pa Tone Gorenc

Predvidoma 28. oktobra ali 4. novembra bo občinska konferenca SZDL volila nov izvršni odbor ter predsednika in sekretarja občinske organizacije. Za predsednico je predlagana Ivanka Pavlin iz Trebnjega, za sekretarja, ki bo poklicno upravljal to dolžnost, pa Tone Gorenc, ki zdaj dela kot vzgojitelj v KPD Dob.

S kandidatura za predsednico in sekretarja ter kandidati za nove člane izvršnega odbora je doseženi izvršni odbor skupaj s predsedniki krajevnih organizacij soglasal na seji v četrtek, 14. oktobra, ko je obravnaval tudi ustanavljanje kmetijsko-gospodarskih svetov v večjih krajih trebanjske občine. Strinjal se je tudi, da Janez Zajc, načelnik oddelka za družbene službe, kandidira za člana republiške konference SZDL, kjer ima trebanjska občina en mandat. Drugi kandidat — Tone Klenovšek — je kandidatura odklonil, češ da ima že tako dovolj družbenih obveznosti.

Na četrtkovem sestanku so govorili tudi o najvažnejših nalogah organizacije v prihodnjem obdobju. Sem šteje zlasti skrb za izobraževanje, sodelovanje s krajevnimi skupnostmi, poživitev dela poravnalnih svetov, ustanavljanje kmetijsko-gospodarskih svetov, skrb za ostanke in pomoči potrebne občane, organizacija različnih prstov in podobno. Na seji so sklenili, da je treba takoj klicati konferenco krajevnih organizacij SZDL v Mokronogu in Trebnjem ter dokončno razjasniti, kaj bo s krajevno organizacijo v Štefanu pri Trebnjem, ki obstaja že dalj časa samo na papirju.

ŠENTRUPERT: OBNOVA HIŠ

Krajevna skupnost Šentrupert se je hkrati s turističnim društvom in s pomočjo občine zavzela za to, da bi Šentrupert, ki je proglašen za turistični kraj, kar najlepše obnovila. Pobuda je že rodila uspehe, saj je dve tretjini hiš že obnovljenih, zdaj pa prenavljajo tudi znamenito gotsko cerkev, pri čemer sodeluje Zavod za spomeniško varstvo iz Ljubljane. Zdal je na vrsti še urejanje okolice.

BELOPAVLOVIČ IN KRŽIŠNIK

6. oktobra so na občinski konferenci Socialistične zveze v Sevnici potrdili kandidature za poslanca zvezne skupščine Marku Kržišniku in Niku Belopavloviču.

TOMAŽ PLAZAR — KANDIDAT ZA PREDSEDNIKA

V nedeljo, 24. oktobra, se bo ob 9. uri dopoldne v Trebnjem sestala občinska konferenca ZMS. Obravnavala bo socialno razlikovanje. Ta razprava šteje med priprave na zasedanje republiške konference Zveze komunistov, ki bo v kratkem obravnavala ta vprašanja. Na konferenci v Trebnjem bodo volili tudi novo vodstvo: predsednika, sekretarja in nekaj članov predsedstva. Kandidat za predsednika je Tomaž Plazar z Mirne.

Poziv za kri

V ponedeljek bo odvzem krvi v Trebnjem, v torek na Mirni, v sredo pa v Mokronogu

Občinski odbor Rdečega križa Trebnje spet trka na vsa dobra in plemenita srca občanov, naj se odzovejo akciji za oddajo krvi. Vsak dan slišimo in beremo o mnogih nesrečah na cesti, železnici, v tovarni ali doma. Tudi med kmeti je vedno več kmetijske mehanizacije, ki možnost za nesrečo še povečuje. Vemo, da naše bolnišnice nujno potrebujejo vsaj po 200 litrov krvi na dan, če hočemo zadostiti vsem potrebam.

Tudi mi želimo izpolniti svojo dolžnost, zato se obračamo na vse dosedanje krvodajalce ter druge zdrave občane s prošnjo, naj se v čim večjem številu odzovejo vabilu občinskega odbora RK. Hkrati prosimo tudi vodilne uslužbence, naj omogočijo zaposlenim, da se bodo akcije lahko udeležili.

Da bo odvzem krvi kar najbolje potekal, prosimo domačine iz Trebnjega, naj pridejo že v zgodnjih urah, ker bodo od 8. ure naprej vozili avtobusi ljudi iz oddaljenih krajev. V Trebnjem bo odvzem krvi v ponedeljek, 25. oktobra, od 6. do 16. ure, na Mirni v torek od 7. do 15., v Mokronogu pa v sredo od 7. do 14. ure. Z vseh zbirališč, ki so označena na lepakih, bodo vozili avtobusi.

OBCINSKI ODBOR RK Trebnje

ZAČETEK PRI SLOVENSKI VASI. V četrtek smo dočakali začetek del na 2860 m dolgem neasfaltiranem cestnišču med Slovensko vasjo in Puščavo. Ker je vreme, primerno za taka dela, v glavnem že minilo, cestni odsek letos ne bo mogel biti dokončan. Predstavnik novomeškega Cestnega podjetja je to potrdil. (Foto: M. L.)

TREBANJSKE IVERI

OBISK V OBRENOVCU — Več članska delegacija trebanjske občine se je minuli teden z avtobusom odpeljala v pobrateno občino Obrenovac, kjer je sodelovala na slovesnosti ob občinskem prazniku obrenovske občine.

NOVA TELEFONSKA CENTRALA — Novomeško podjetje PTT je zaprosilo za dovoljenje za dozidavo prostora med blokom in Mercatorjevo blagovnico, na katerem bo nova telefonska centrala. V Trebnjem je le-ta nujno potrebna, saj 120 priključkov ne zadošča več. Znano je, da imajo podobne težave tudi v drugih krajih, saj v Jugoslaviji čaka približno milijon ljudi na napeljavno telefona.

DOKONČANI BLOKI — V torek je komisija za tehnični prevzem pregledovala nove bloke za župniščem v Trebnjem, kjer je dograjenih 26 novih stanovanj, v katere se bodo stanovaki lahko kmalu vselili.

BANKA SE BO PRESELILA — Novomeška banka se dogovarja s Kmetijsko zadrugo Trebnje, da bi v spodnje prostore zadržne stavbe preselili trebanjsko poslovalnico, ki je v občinski hiši zelo na tesnem s

prostorom. Načrte za preureditev dela zadržne stavbe že pripravljajo. BO DRUGACE? V kratkem bo v Trebnjem sklicana konferenca krajevnih organizacij SZDL. Tudi na tem mestu pozivamo k udeležbi, saj je naravnost pomembno, da so sestanki krajevnih organizacij SZDL in nekateri drugi shodi prav v Trebnjem tako slabo obiskani. Naj omenimo, da so na nedavni zbor kmetov, kjer naj bi govorili o pokojninskem zavarovanju, prišli vsega štirje ljudje.

POSEBEJ O ŠTEFANU. Izvršni odbor občinske SZDL je v četrtek obravnaval težave, ki so s krajevno organizacijo SZDL v Štefanu. Kaže, da v tem kraju in bližnjih vaseh ni ljudi, ki bi bili voljni opravljati te družbene funkcije. Podobno je tudi s krajevno skupnostjo Štefan, kjer predsednik opravlja več funkcij hkrati, kar ni sprejemljivo.

KJE SO NAPELJAVE? Ker v Trebnjem doslej niso imeli natančnega pregleda, kje vodijo komunalne naprave, te dni merilci delajo kataster komunalnih naprav, ki je pri komunalnem urejanju in vzdrževanju nujno potreben.

Jutri o dopolnilnih slovenske ustave

Na nedavni seji izvršnega odbora občinske konferenec SZDL Kočevje so obravnavali več zanimivih zadev. Za kandidata za člana republiške konferenec SZDL so izbrali Jožeta Furlana, člana ZKGP, in Maska Šteblaja, direktorja posestva „Snežnik“. Na volilni konferenci, ki bo jutri, 22. oktobra, bodo izvolili člana.

Na jutrišnji seji konferenec SZDL bodo člani konferenec razpravljali se o predvidenih dopolnilnih republiške ustave in poslušali zaključno poročilo o poteku javnih razprav o pokoninskom zakonodajstvu kmetov.

Na seji izvršnega odbora so imenovali še usklajevalni odbor za urejanje odnosov med samoupravo

PEČEN KOSTANJ PRODAJAJO

Pečen kostanj so začeli v Kočevju prodajati pretekli teden. Manjša merica velja 1,50 din, večja pa 3 din. Kot vsa zadnja leta je prodajna hišica ob Mustu pri cerkvi. Kostanj pa prodaja družina Delač.

DROBNE IZ KOČEVJA

TEČAJ ZA ŠOFERJE - V organizaciji kočevske podružnice Zdrženja šoferjev in avtomobilstva se je pričel 5. oktobra šestmesečni tečaj za pridobitev višje kvalifikacije voznikov. Obiskuje ga 35 šoferjev. Pohvale vredna je prizadevanost in doslednost odbora podružnice, ki vsako leto organizira tečaje.

STROKOVNO PRI DAVANJE Hortikulturna sekcija Turističnega društva Kočevje bo priredila v soboto, 23. oktobra ob 17. uri v mali dvorani doma telesne kulture predavanje „Zdravje in sadnega in okrasnega vrta“. Predaval bo znani strokovnjak Jože Kregar iz Ljubljane. V Kočevju bo prišel že zjutraj in si bo ogledal nekaj vrtoč članov sekcije. Kdor želi, da bi strokovnjak pregledal njegov vrt, naj se prijavi v pisarni turističnega društva.

MLADI O ŠPORTU - Občinska konferenca Zveze mladine pripravlja sejo konference, na kateri bodo razpravljali o telesni kulturi v občini. Seja bo v drugi polovici novembra. Razpravljali bodo o kadrih, športnih objektih, telesni vzgoji v šolah, rekreaciji in športnih igrah delovnih kolektivov. Ta korak mladine telesnovzgojni delavci pozdravljajo. Želijo, da bi mladina ugotovila, kakšen je njen delež pri tem doprinosu in kaj je treba še ukreniti.

družbo in verskimi skupnostmi. Predsednik tega odbora je Janez Merhar, predsednik občinske konferenec SZDL.

Razpravljali so tudi o kandidatih za sodnike porotnike pri občinskem sodišču v Kočevju. Dokončno bo porotnike imenovala občinska skupščina na eni priložnosti se. Občina Kočevje da 50 porotnikov, Ribnica pa 30. J.P.

Predsedniki na Jasnici

Delegata za kongres sindikata storitvenih dejavnosti Podreberšek in Tomšič

Predsedniki sindikalnih organizacij storitvenih dejavnosti iz kočevske in ribniške občine so se 12. oktobra zbrali v motelu Jasnica na skupni volilni konferenci. Za delegata republiškega kongresa sindikata storitvenih dejavnosti, ki bo 10. no-

MLADI PIVCI - Mladina, ki redno ob poznih večerih rogovili po parku in bližnjih kottičkih ter popiva, dobi alkoholne pijače raznih vrst v trgovinah v originalnih steklenicah. Vse steklenice mladi pivci razhajajo ob klopih, da ležijo črepinje vsepovsod. To dela mladež, ki se v gostilne še ne upa, posnema pa šeststoltnike, ki že zahajajo v gostilne.

DOBER LOV - Polharji so z vso vnemo lovili vse do pričetka slabega vremena. Posebno nočjo so bile zadnja dva tedna lepe in mesečne, kot nalašč za polharje. V raznih revirjih so nalovili izredno veliko polhov, ki so tudi dobro rejani in zamašeni. Letos so že ujeli nekatere posebne polhe. Pod Mestnim vrhom je bil ujet polh pepelasto bele barve, nad Slovensko vasjo pa črn z rjavkasto belo liso po trebuhu. Tako se zbirka izrednih barv polhov povečuje. Ti bodo drugo leto na Hl. polharski razstavi posredna zanimivost.

VELIKI OLNJATI MADEŽI na parkirnih ploščadih na Tigu 3. oktobra dajo slutiti, da so nekateri avtomobilski motorji slabo vzdrževani. Ne samo voziti, treba je vozilo tudi redno vzdrževati, saj je nesreča že tako dovolj!

Cenejša ozimnica

Kakor vsa leta doslej tako je tudi letos pripravila kočevska trgovina „Sadje zelenjava“ ozimnico za mesecane užitoma potrošnike, in sicer predvsem jabolka, krompir in zelje.

Jabolka jonatan, carjevič in knadke so po 2,50 din kila, bobovci pa po 2,20 din. Krompir evetnik najboljšje kakovosti je po 0,90 din kg, zelje pa po 1,15 din.

Vse te cene veljajo za ozimnico, se pravi za nakup večjih količin. Sicer pa so trenutno v prodaji na drobno jabolka po 4,35 din, krompir pa je po 1,00 din.

vembra v Ljubljani, so izvolili Draga Podreberška iz Kočevja in Andreja Tomšiča iz Ribnice. Za člana republiškega odbora sindikata storitvenih dejavnosti je bil izvoljen Andrej Tomšič.

Na konferenci so ugotovili, da poslujejo v kočevski in ribniški občini delovne organizacije storitvenih dejavnosti ugodno, bremenjeni pa jih ne likvidnost. Menili so, da imajo podjetja v obeh občinah velike možnosti za razvoj.

Razpravljali so se o sindikalni organiziranosti delavcev, zaposlenih pri zasebnikih, o samoupravnih sporazumih, o delitvi dohodka in osebnega dohodka ter drugem.

Zavzeli so se, da se priporočilo sindikatov o najnižjem osebnem dohodku 1.000 din mesečno uresniči do konca leta v vseh delovnih organizacijah storitvenih dejavnosti. -I

KDAJ BO DOGRAJENA ŠOLA?

Gradnja nove šole v Loškem potoku je sicer v zaostanku, vendar v zadnjem obdobju dela spet dobro napredujejo. Dogovorili so se tudi že, kakšna oprema bo v šolski kuhinji. Veljala bo okoli 100.000 din. Nekateri menijo, da bi bila šola lahko dograjena v februarju, drugi pa spet izražajo prepričanje, naj bi jo odprli šele za krajevni praznik 31. julija.

USPEŠEN POLŠJI LOV

V teh dneh, ali pravilneje nočeh, je bilo v gozdovih Male in Velike gore precej živo. Bila je sezona lova na polhe. Številni polharji so nočjo nastajali polhe pasti po drevju, se veselili ujetih polhov ali pa se jezili na sove, katerih glas prežene polhe v drevesne dupline. Poljši lov je bil letos v ribniških gozdovih dober. Najzatrnejši polharji so pridobili precej polhe masti, ki je baje zelo zdravilna, in kožice, ki grede dobro v denar, da o poljšem mesu, ki se da pripraviti na več načinov, niti ne govorimo.

znanih ali pa znanih razlogov ostali doma. Nikoli ne bomo pozabili večerja na „Štufni“, kamor nas je inž. Prelesnik pripeljal skozi nepregledno divjino z natančnostjo nekaj metrov.

A ne mislite, da smo hodili skozi te veličanske gozdove kar tako! Inž. Prelesnik je združil prijatelje s koristnim in nam na prijeten in poljuden način približal skrivnosti gozda in naravnih zakonov, ki znajo tako lepo in pametno urejati vse, če ne poseže vmes človek.

Kolikokrat smo se ustavili ob kakem drevesu, ob kaki gozdni tvorbi, kipu zemlje in zvedeli stvari, o katerih se nam še sanjala ni. Vse svoje življenje nisem o gozdu, tej najlepši in najbolj koristni obliki rastlinstva, zvedel več kot prav v teh treh dneh. Vsa narava nam je postala bližja, počutili smo se del nje. Mnogi so šele sedaj spoznali, kako se lahko človek v gozdu prerodi in duševno ter telesno okrepi.

Zvedeli smo tudi, da si je društvo gozdnih inženirjev zastavilo nalogo, da navdušuje in vodi posebno mladino tja, kjer bo našla toliko lepota in se naučila toliko koristnega, v gozd. In prvi poizkus in korak v tej smeri je bil naš pohod, s katerega smo se vrnili veseli, nasmejani, duševno spočiti in navdušeni za bivanje v naravi.

Ze so se začeli rojevati novi načrti za nove podvige v prihodnjem letu. Mogoče se je nekaj premaknilo med dijaštvom: V sodelovanju z Gozdnimi gospodarstvom bi lahko marsikaj dosegli. Zaenkrat pa vsem, ki so omogočili to „odpravo“ in tak uspeh, najlepša hvala!

In naš pohod na Triglav? Tu je bil „ovsip“ še večji! Samo osem dijakov od tistih mnogih, ki so se med šolskim letom navduševali za planine, je res izpeljalo svojo odločitve. Vmili smo se še bolj navdušeni in še bolj odločni, da gremo v planine še in še. Nekateri so šli iste počitnice še ehkrat. O tem, kako je bilo na Triglavu, pa mogoče kdaj drugič!

MILOŠ HUMEK

Nastajajo nova podjetja in obrati

Komaj se je SITOPLET uveljavil, že se ob njem porajata obrat za metalizacijo tkanin in podjetje za proizvodnjo ogrevalnih naprav — Strokovnjaki se izpopolnjujejo v Nemčiji — Delo za precej občanov

Novo ribniško podjetje SITOPLET — Industrija žičnih in plastičnih mrež — je letos ustanovila občinska skupščina Ribnica, sredstva za organizacijo proizvodnje pa je prispevalo poslovno združenje „Tehnimpex“ iz Ljubljane. Trenutno zaposluje 21 ljudi in dosega lepe proizvodne uspehe.

V njegovi neposredni bližini se nastaja obrat za metalizacijo tkanin in novo podjetje za proizvodnjo naprav za ogrevanje. Za ta obrata je podjetje SITOPLET prejelo 600 prošenj za zaposlitev. Zaradi zakasnitve gradbenih del, ki jih je prevzel STANGRAD, zaostajajo tudi ostala dela v zvezi z novo proizvodnjo in sprejem delavcev.

Se vedno potekajo tudi razgovori za dokončno dodelitev zemljišč na območju nekdanje opekarne temu podjetju oziroma njegovima obratoma. Seveda bo treba že takoj dodeliti tem delovnim organizacijam tolikšna zemljišča, da jim bo omogočen nemoten razvoj. Z začasnimi rešitvami se ne bi smeli zadovoljevati.

SITOPLET iz Ribnice je novo podjetje, ustanovljeno komaj letos. Kljub mladosti pa ob njem že nastajata obrat za metalizacijo tkanin in podjetje za proizvodnjo ogrevalnih naprav. (Foto: J. Primc)

Vsi, ki jim je pri srcu hitrejši napredek Ribnice, njenega gospodarstva in hitrejšje odpiranje novih delovnih mest, pričakujejo, da bo STANGRAD razumel te potrebe in da bo odstopil nastajajoči industriji zemljišča brez večjih odškodnin.

Ob tem se spominjamo, da je večših vse ribniško gospodarstvo pomagalo pri obnovi bivše opekarne. Občinski sklad skupnih rezerv gospodarskih organizacij namreč že doslej ni dobil vrnjenih okoli 220.000 din, ki jih je prispeval za obnovo opekarne. STANGRAD, čigar obrat je bila opekarne, je na račun pogorele opekarne dobil tudi odškodnino.

Zato zdaj vsi pričakujejo, da bo tudi kolektiv STANGRADA pokazal solidarnost s porajajočimi se novimi gospodarskimi obrati, kot je včasih vse gospodarstvo pomagalo njemu oziroma njegovemu obratu. Medsebojna pomoč v trenutkih potrebe ima v ribniški občini torej že globoke korenine.

Obrat za metalizacijo tkanin in podjetje za proizvodnjo naprav za ogrevanje sta že poslala na izpopolnjevanje (specializacijo) v Zvezno republiko Nemčijo nekaj mladih strokovnjakov.

Hkrati je predvideno, da bo dose-danega v.d. direktorja SITOPLETA, Antona Lesarja, postopno zamenjal inž. Božidar Majič iz Ljubljane, direktor bodočega podjetja za proizvodnjo naprav za ogrevanje pa bo inž. Kavčič, tudi iz Ljubljane. Seveda bo pomoč domačina Antona Lesarja še vedno zelo potrebna, posebno pri nadaljnjem širjenju podjetja. J. PRIMC

Spet korak naprej do programa

V ribniški občini so imenovali posebno strokovno ekipo, ki bo pripravila vse potrebno v zvezi z izdelavo srednjeročnega programa razvoja občine — Vodi jo Franc Lapajne — Program sprejet do februarja

V ribniški občini so spet oživele priprave za izdelavo programa srednjeročnega razvoja občine. Komisija, ki je bila za izdelavo programa imenovana že pred dvema letoma, je pred kratkim sprejela zamisel o izdelavi programa.

Sestavljena je tudi strokovna ekipa, ki bo najprej zbrala podatke in ocenila razvoj v občini od leta 1966 do lani. Nato bo ekipa v sodelovanju z delovnimi organizacijami, interesnimi skupnostmi, društvi, krajevnimi skupnostmi itd. pripravila zamisli srednjeročnega razvoja na posameznih področjih. V tej ekipi de-

lajo strokovnjaki upravnih organov in nekaterih delovnih in drugih organizacij.

Vsa podjetja, delovne in druge organizacije, krajevne skupnosti itd. bodo nakazale, kakšen naj bi bil njihov predvideni razvoj. Vse te zamisli (oziroma želje) bo treba v javnih razpravah soočiti z zamislimi (načrti oziroma željami) drugih in seveda z

dejanskimi možnostmi. Te možnosti pa so odvisne seveda od tistega, ki bo edini lahko denar za vsesplošni razvoj prispeval, se pravi od gospodarstva in njegovih zmogljivosti.

Srednjeročni plan razvoja občine Ribnica bo predvidoma dokončan in tudi sprejet v pristojnih organih najkasneje do konca februarja prihodnje leto.

Ekipo strokovnih sodelavcev, ki pripravljajo potrebne materiale in izdelavo predloga programa, vodi domači diplomirani ekonomist Franc Lapajne.

Za stroške priprave materiala in izdelave programa je občinska skupščina doslej zagotovila 40.000 din. J. PRIMC

Delavcem enake pravice!

Ne sme biti bistvenih razlik med zaposlenimi v podjetjih in pri zasebnikih

V ribniški občini je zaposlenih pri zasebnih delodajalcih okoli 80 delavcev in delavk. Največ, in sicer četrtnina, jih je zaposlenih v gostinstvu (natakarice in kuharice), nato pa v lesni stroki (galanteriji, tesarstvu in lesostrugarstvu), frizerski stroki in drugih poklicih.

Delavci pri zasebnikih imajo z zakonom urejene pravice iz delovnega razmerja. Osebnih dohodkov teh delavcev so približno enaki, kot v svobodnih dejavnostih v družbenem sektorju gospodarstva. Do tu je vse v redu. Nastaja pa vprašanje: ali vsi delodajalci prijavijo na zavodu za socialno zavarovanje ves delavčev dohodek, od katerega se odmerja domestilo za čas boleznih in osnova za pokojnino?

Na dosedanjih sindikalnih posvetih so ugotovili, da so pravice teh delavcev v številnih primerih kratic. Marsikateri delodajalec daje svojim zaposlenim manj rednega dopusta, kot jim pripada. Redki so tudi delodajalci, ki bi plačali delavcem regres za letni dopust, kot ga dobe zaposleni v družbenem sektorju.

Te in druge nerešene zadeve pa je mogoče reševati le organizirano. Občinski sindikalni sveti na Dolenskem bodo zato v svojih občinskih organiziranih sindikalne organizacije delavcev, zaposlenih pri zasebnikih, katerih naloga bo pomagati in svetovati svojim članom pri reševanju različnih zadev.

O EUROTRANSU

Ribniško podjetje EUROTRANS, ki je bilo ustanovljeno šele letos se že vključuje v mednarodni transport. Od 9. marca do 5. oktobra je registriralo v matični občini že svojih 43 tovarnjakov in 22 prikolice. 1. oktobra je bilo v podjetju zaposlenih 74 ljudi. Na mesec ustvari okoli milijon dinarjev celotnega dohodka. Začetni kapital za ustanovitev podjetja je dal Tehnimpex iz Ljubljane, Direktor EUROTRANS je Dušan Cuk, statut pa je delavski svet prejel 7. julija letos.

PREMALO DELAVK

Delavke potrebuje obrat modne konfekcije KRIM v Sodražici, in sicer kar še okoli 60. Podjetje KRIM in občinska skupščina Ribnica si prizadevata organizirati nove avto-busne zveze s Sodražico, da bi se delavke lahko vozile sem iz raznih krajev na delo in da bi bila tako zmogljivost polno izkoriščena.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCCI

Današnji zobotrebcji so bolj „fizi-kulturni“, saj jih je večina posvečena obnovi Partizanovega doma v Ribnici, ki je najpomembnejši telesnovzgojni in kulturni objekt v občini.

POČASI DELAJO — Dela pri obnovi doma TVD Partizan Ribnica počasi napredujejo. Kaže, da delavci ne jemljejo preveč resno svoje obljube. O tem so govorili že na krajevni skupnosti in na seji, ki jo je pred kratkim sklical občinski sindikalni svet. Kdo bo trpel ikodo zaradi takega dela?

NEKATERI BREZ SMISLA ZA SVOJE — Po dolgem času se je le zbralo nekaj denarja za popravilo edinega objekta v Ribnici, ki lahko sprejme večje število občanov, kar pomeni, da je objekt splošnega družbenega pomena. Odbor za obnovo pa ni deležen pravega razumevanja niti pri nekaterih gospodarskih organizacijah niti pri nekaterih občanah.

SKLADIŠČNIKOV SAMOPRISPEVEK: „Veste, ne maram fizkulturne in zato ne dam nič!“ se je odrezal skladiščnik na neki žagi.

VELIKO POKLICANIH, MALO IZVOLJENIH — Občinski sindikalni svet Ribnica je povabil na razgovor 16 zastopnikov podjetij in funkcionarjev sindikalnih podružnic. Prišli so štirje. Res je, da bo gostitelj ostal še vedno gostitelj, je pa zelo vpraš-

ljivo, če bo zaradi takega odnosa „podožajnik“ lahko še dalje ostal na položaju.

VSI SO ŠLI Z DOMA — Za popravilo strehe na javni zgradbi se morejo dobiti domačega tesarja, ker so vsi prevzeli velika dela izven občine.

POSJETITE IN OBISCIITE — Dolenja vas in Mrtvica se ponata res v posebnim VARTEKSOVIM vabilom, ki z reklamne table ob oest vabi: „Posjetite našo prodavnico Kočevje, Trg slobode 3!“ Torej Dolenjci: „Posjetite Kočevje.“ Razdvojeni smo, če naš INLES v Slovanskem Brodu vabi kupce z „Obiščite našo prodajalno“.

Pravijo, da Stangrad zida v Sodražici zasebno hišo.

Jaz pa vem, da zasebnik obnavlja dom Partizana v Ribnici.

REŠETU

Na skromen kupček jih več preži

Ko je bila ustanovljena kulturna skupnost, so sklenili: kdor bo več delal, bo iz tega kupčka več potegnil — Tako želijo pognati v tek že precej razjavelo kolesje kulture v metliški občini

Končno je bila tudi v Metliki ustanovljena temeljna kulturna skupnost. V skupščini, ki šteje 25 članov, so predstavniki delovnih in drugih organizacij občine Metlika. Izvršni odbor je 7-članski. Nastavljajo pa ga predstavniki Belokranjskega muzeja, mestne knjižnice, podjetja Novoteks, ZKPO, tovarne Beti, podjetja Komet in Zveze komunistov.

Prerabljano bi bilo pričakovati, da bo kultura v Metliki po ustanovitvi kulturne skupnosti že doživela svojo

povojno pomlad. Večina zbranega denarja bo šla za financiranje Belokranjskega muzeja kot edine profesionalne kulturne ustanove. Na malo denarja, kar pa bo ostalo, prežijo ostale dejavnosti, ki delujejo v Metliki. Te so: mestna knjižnica, ki biva v neprimernih in vlažnih prostorih; mestna godba; folklorna skupina; mladinska igralska skupina „Osip Sest“, ki je prisiljena vaditi v hotelu ali po zasebnih stanovanjih; fotokino klub Fokus, ki razvija svojo dejavnost v kleti doma TVD, končno pa še kino. Ta se vzdržuje sam, zato je primoran predvajati slabe, a donosne filme.

Poleg tega je stanje kulture po vseh vse prej kot zavidljivo. Mnoge vaške skupine nimajo primernih prostorov ne režiserjev in ne denarja. Skratka imajo k kanček dobre volje, to pa ne zadostuje, zato v nobeni vasi ne deluje nikakršna skupina, ki bi imela kaj skupnega s kulturo. Tudi gostovanja so prava redkost.

V Metliki je glede tega nekoliko boljše. Deluje nekaj amaterskih skupin, vprašanje pa je, koliko časa bodo vztrajale. Pri svojih prošnjah nemalokrat naletijo na gluha ušesa ali na medle objube, ki se razblinijo, kakor hitro bi jih morali uresničiti. Tak primer je mladinski klub. Potrpežljivost in dobra volja pa imata tudi svoje meje. Sredstev za delo ljubiteljskih skupin bo resnično nekaj več kot prejšnja leta, a z njimi ne bo mogoče zadostiti potrebam. Če bi samo knjižnici dali ves denar, kar ga ostane, si ne bi povsem opomogla. Mislimi pa moramo tudi na gostovanja priznanih umetniških skupin, na popravila domov in njih opremo in ne nazadnje tudi na ure ljudi, ki zabhejo nečisto in v korist kulture, a zato ne dobijo niti prostite pare.

Kulturna skupnost Metlike je torej ustanovljena. Denar bodo razdeljevali po vnaprej predloženem delovnem programu in predračunu. Tisti, ki bo več delal, bo več dobil. Metliške kulturnike čaka težka naloga: v tek morajo pognati že precej razjavelo kolesje kulture, pomesti z miselnostjo, da je kultura nepotrebni prispevek gospodarstva in da je to stvar, ki zadeva le šolnike in ljudi, ki se jim hoče kulturniškega udejstvovanja.

TONIGASPERIC

BETI bo slavila

V metliški tovarni BETI se vneto pripravljajo na počastitev 15-letnice delovanja v novembru. Ustanovili so odbor, ki pripravlja program, izšla bo posebna številka tovarniškega glasila, medtem ko so se športna srečanja že začela.

Deset dni s puško v roki

V Belokranjskem odredu se je tudi 36 deklet borilo s puško in v junaštvu niso prav nič zaostajale za fanti — Govori Darka Damjanovič, udeleženka na manevrih

Končala je srednje tekstilno šolo, v metliški tovarni BETI pa je na delovnem mestu normirke v proizvodnji. Darka je dekle, ki

tako uniformo. Ko smo z bataljonom napadali „plavo“, smo dekleta prav tako streljala kot fantje.

Je bilo partizanstvo naporno za vas? „Hujše je bilo, kot sem pričakovala. Precej smo bili otovorjeni, spali smo v pozdu na tleh, pa še za spanje ni bilo časa, ker smo ravno v nočeh opravili največ napadov. Tudi poštno umiti se nismo mogle, dokler ni sem prišla domov.“

Kakšen občutek ste imeli v „borbi“? „Vedli smo se, kot da gre zares. Neko noč smo napadali štab na Kučarju. Ob robu grebena smo šli eden za drugim proti vrhu hriba v strogi tišini. Ko smo opravili že pol poti, so „plavi“ planili iz zasede. Pokalo je kot v pravi vojni in tudi lovili so nas, kot bi šlo zares. Tudi mene so ujeli. Potem so nas peljali v štab, tam pa je bilo „sovražnosti“ konec. Postregli so nas z vinjakom in radensko, malo smo poklepetali, nato smo se razšli. Spet vsak na svojo stran in spet smo bili sovražniki.“

— Dekleta ste sodelovala tudi na paradi v Karlovcu, ste bile zadovoljne, ko je bilo potem vsega konec in ste lahko šle domov na toplo? „Tudi parada je bila dokaj naporna, ker nismo znale korakati, kot se spodobi za take prilžnosti. Zaključna slovesnost manevrov je bila zelo lepa. Ostala mi bi v spominu. Priznam pa, da sem šla rada domov. Najprej v kopalnico, potem k mizi pa v posteljo.“

— Če bi šlo kdaj zares, bi prišli za puško? „Mislim, da bi.“

R. B.

ji na pogled ne bi prisodil, da jo vojna privlači. Pa vendar je rekla:

„Zanimalo me je, kakšno je partizansko življenje. Oče in mati sta bila med vojno v NOV, o tem doma večkrat slišim, hotelo pa sem sama doživeti. Ni mi žal, da sem se javila v bataljon.“

— Ste imeli tudi puško in ste z njo streljali? „Puško smo dobile že tri dni pred manevri, ko smo se vadili v taborišču. Polavtomatsko puško sem imela prvič v rokah, prav

Športniki začenjajo

V kratkem se začne v metliški občini delavske športne igre v 26-članih ekipah. Na več krajih manjkajo športne organizacije, ki bi jih bilo mogoče poveriti v nogometu, šahu, atletizmu, namiznem tenisu in kroganju. Računajo, da bo udeležba tako dobra kot lani, kaže pa, da so nekateri ekipi letos ne bo, čeprav je med zaposlenimi dve tretjini žensk.

DELEGAT IZVOLJEN

Občinski sindikalni svet je izvolil za delegata v Metliki za delegata na republiškem kongresu sindikata storišnih dejavnosti.

SPREHOD PO METLIKI

VARNOSTNA ZELEZNA OGRAJA pri Kerčevi hiši na Cesti matstva in enotnosti je že dalj časa polomljena. Na več krajih manjkajo železne rante in je zaradi zelo ozke hodnika nevarnost, da kdo od pešcev, zlasti otrok, pade pod opornico. Enaka polomljena ograja je tudi na Vinogradniški cesti nad Posojem. Prav bi bilo, če bi ograji popravili, preden bi prišlo do nečest.

PROMETNA ZRCALA na postnem postopku na ovinku nasproti cerkve hribe in v bližini bencinske črpalke je prejšnji teden postavilo občinsko komunalno podjetje. Tako bodo vozniki na teh nepreglednih ovinkih lahko pravočasno preprečili naproti prihajajočih vozilih.

ZARADI DOLGOTRAJNE SUŠE manjkajo vode po vseh metliške občine. Vodnjaki so prazni in manj izvirni so že presahnil. Ljudje kličejo na pomoč gasilce, da jim s svojimi 2400-litrskimi cisternami dovažajo

Domača meja že podrtá

Letos so v poklicno šolo tovarne BETI vpisani šolarji iz več kot 20 osnovnih šol

Kot vsako leto, kar šola obstaja, so tudi med letošnjimi početnicami šolske prostore dopolnjevali in popravljali. Zdjaj ima tovarniška poklicna šola že 4 sodobno opremljene učilnice, v katerih so umivalniki in predpisana razsvetljava, imajo nove garderobne prostore in že od prej več dodatnih prostorov, ki jih šola potrebuje za sprejemanje strank, shranjevanja učil in delovanje učiteljskega zbora.

Letošnje šolsko leto so začeli z novim oddelkom. Konfekcijskem v katerem so 4 generacije deklet že končale šolanje, se je pridružil še pletiški, v katerem je od 18 učencev kar 14 fantov. Poleg 104 učencev v prvem in dveh drugih oddelkih konfekcijskega oddelka imajo še 32 dijakov v izredni srednji tekstilni šoli.

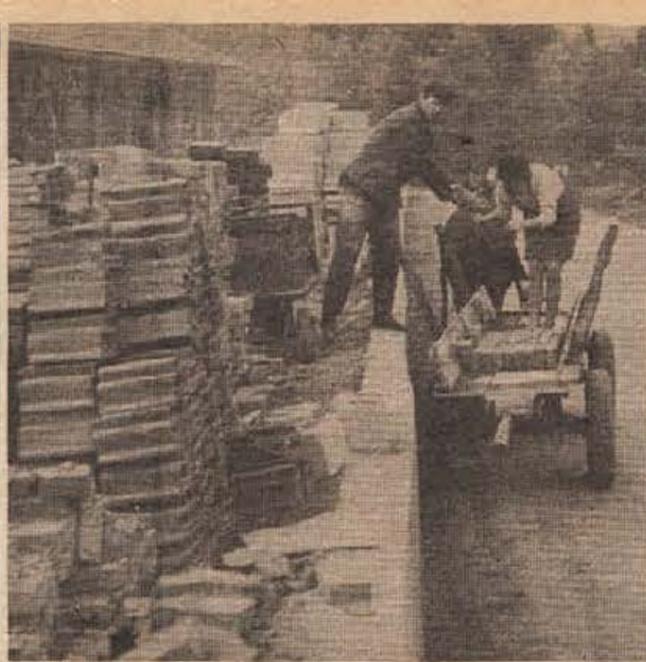
Šola si je pridobila že tak sloves, da k vpisu sploh ni treba več posebej vabiti domače mladine, kot se je dogajalo prva leta. Interesentov je celo preveč, prijavljajo pa se tudi otroci od drugod, ne samo domačini. Dokaz: letos so med dijaki bivši šolarji več kot dvajset osnovnih šol s širšega dolinskega območja.

Dijaki poklicne šole, ki se hkrati izpopolnjujejo tudi v praktičnem znanju, dobivajo v prvem letniku 80, v drugem pa 150 din mesečne nagrade v obliki stipendije. Delovanje šole financira republiška izobraževalna skupnost, precej pa pomagata tudi tovarni BETI kot ustanoviteljica in deloma podjetje KOMET, ki ima v poklicni šoli en razred svojih učencev.

Učence in učeniče se bodo tudi letos ukvarjali z izvenšolsko dejavnostjo. Imajo svoj pevski zbor in kulturno-prosvetno sekcijo, ki nastopata večkrat tudi izven tovarne, vneti pa so tudi za razne športne dejavnosti in šah. Največji uspeh so domače športnice dosegle na nedavnih tekmah, kjer se je atletska ekipa BETI uvrstila na prvo mesto.

ODBORNIKI BODO ZASEDALI

Za sredo, 29. oktobra, je predvideno zasedanje obseh zborov občinske skupščine v Metliki. Na dnevnem redu je informacija o proračunskih dohodkih in poteku manevrov, potrditev davčnega zaključnega računa in proračuna za leto 1970, potrditev zaizdatnih načrtov za Vinogradniško cesto in Vejar ter reševanje pravnoprotežnih zadev.

V Kanžariči je še vedno izreden naval za opeko. V upravi so se začeli skrivati pred strankami. Stiska bo kmalu omiljena, kajti novi stroji za predelavo gline že poskusno obratujejo. Na fotografiji: eden izmed kupcev, ki ne more počakati niti toliko, da bi se opeka posušeno ohladila. (Foto: R. Bačer)

Ne bodimo mačeha, ampak mati

Ni mogoče govoriti o enakopravnem položaju borcev, če so revni ostali revni, bogati pa bogati — Pri obravnavanju borčevskih vprašanj bi morali Belo krajino šteti za izjemo, kot je bila v NOV — Starejšim in socialno šibkim borcem se le obeta dostojnejša priznavalnina, morda že novembra letos

Od 17.100 občanov črnomaljske občine jih je 4.500 članov organizacije ZZZB NOV ali četrtina vsega prebivalstva. Več kot 3000 borcev je bodisi mlajših in se sposobnih za delo ali pa starejših in že upokojenih, toda za 1250 udeležencev NOV je potrebna stalna družbena skrb in pomoč. Ta je žal še premajhna! Razumevanje domače občine je dobro, toda njena finančna moč je šibka. Odgovod izvirajo vse težave zadnjih let.

Vojaki in vojni invalidi v črnomaljskem območju 216, družinski upravičenci pa 382. Med temi je 212 udeležencev invalidskega dodatka, medtem ko priznavalnine prejema samo 250 borcev. Velika vočnina dobiva na mesec samo 100 dinarjev, nad 100 do 150 din pa je v vsej občini s 4500 borci samo 24 priznavalnih.

Priznanih udeležbo v NOV pred 9. 9. 1943 ima 380 kmetov-borcev, toda kar 150 jih ne uživa nobene druge ugodnosti kot borčevsko zdravstveno varstvo. Letos je občinska skupščina prevzela v poravnavo tudi zapadle obveznosti do socialnega zavarovanja, tako da je vsem kmetom zagotovila zdravstveno varstvo.

Kot ugotavlja občinska organizacija ZZZB NOV, bi morali še 150 članov priznati udeležbo v NOV pred 9. 9. 1943 dodeliti priznavalnine, nekaterim pa bi morali omogočiti še zdravstveno varstvo iz naslova priznavalnih, da bi jih razbremenili prispevka za zdravstveno varstvo od kmetijskega dohodka.

Kako revna je družbena pomoč borcem, kaže tudi podatek, da so med udeleženci priznavalnih le trije, katerim lahko plačajo zdravstveno

varstvo. Zaradi tega, ker ni dovolj denarja, so ostali brez resnejše obravnave tudi vsi borci, ki so se udeležili NOV po 9. 9. 1943, medtem ko borcev s priznanim partizanščinom po 1. 1. 1944 sploh ne obravnavajo pri dodeljevanju priznavalnih.

To še ni vse. Poleg tega da 150 borcev upravičeno pričakuje priznavalnine, bi morali tudi udeleženci priznavalnih po 100 din povečati tovrstno družbeno pomoč, kajti dosedanje vsote ob dragini vse bolj dišijo po miloščini.

Stanje, kakršno je opisano, bo vendarle postalo boljše. Republika

VEČ KOT STO PROSENI

Svet za družbeni plan in finance pri občinski skupščini Črnomelj je te dni razpravljal o reševanju vlog za odpis davkov za razne olajšave ali za odlog plačila. Nabralo se je več kot sto takih prošelj, kar kaže, da ekonomska moč kmeta še vedno pada.

ŠKODO OCENJUJEJO

Posebne komisije na terenu ocenjujejo škodo, nastalo v času vojaških vaj na območju črnomaljske občine. Kot ugotavljajo, je škoda precejšnja. Oškodovanci bodo dobili plačilo takoj po ocenitvi.

ORJASKA PESA

V Tribučah pri Črnomlju je Ivana Cvitkovič pridelala ogromno peso, ki je tehtala kar 3,45 kilograma. Cvitkovičeva je že starejša, ima 76 let, a je izredno krepka in delovna. Svoje njive še vse sama obdeluje.

ŠE SOVRAŽNIKI?

Vojaške vaje so končane in verjetno jih v Beli krajini spet nekaj let ne bo, toda posamezni napisi so ponekod še ostali tako v Črnomlju kot po vseh. Dobro bi bilo, če bi jih zdaj odstranili s tako naglico in dobro voljo, kot so bili narejeni, saj nismo več v „vojnem“ stanju. Zato nam take stvari prej škodujejo kot koristijo. Zlasti se pritožujejo izletniki od drugod.

KMETJE NA SLUŽBENI POTI

Sklad za pospeševanje kmetijstva v občini Črnomelj je konec septembra organiziral že drugi strokovni izlet za zasebne kmetovalce. Ogledali so si razstavo govodi v Vel. Laščah in nekaj naprednih zasebnih kmetij na ribniško-kočevskem območju. Vseh 25 udeležencev je bilo z izletom zadovoljnih, mimogrede pa so videli že Taborsko jama in Bazo 20.

SAMI SEBI POSOJAJO

Črnomaljsko gospodarstvo močno čuti nelikvidnost, saj so konec junija letos skupne terjatve presegle obveznosti do dobaviteljev za 157 odstotkov. Če merno kreditiranje pa povzročajo občasno prazne bančne račune, zato si podjetja pomagajo tako, da sama sebi posojajo denar iz rezervnega sklada ali sklada skupne porabe. V prvem polletju letos je bilo ugotovljenih 34 primerov posojil iz rezervnega sklada in 16 primerov posojil iz skladov skupne porabe.

Denar razdeljen

Za 103.000 din kulture v črnomaljski občini

Občinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij je dobil od kulturne skupnosti za svojo dejavnost 103.000 din. Ta denar so na seji konca septembra takole razdelili: 20.000 din godbi na pihala, ki je to vsoto porabila že prej; 15.000 din v natečaj za Zupančičevo nagrado, kar je prav tako že porabljeno; 15.000 din znašajo administrativni stroški, komaj 53.000 tisočakov pa ostane celotni društveni dejavnosti.

Po priporočilu kulturne skupnosti delijo ostaneke na dejavnost posameznih društev in upoštevajo številno prebivalstva, na katerega območju društvo dela. Tako dobijo največ društva iz Črnomlja, Semeča in Vinice. Iz vsote namenjene za društveno dejavnost so izločili le 12.000 din za abonmajske prireditve, ki jih nameravajo vpletati v letošnji zimski sezoni.

Novosti pri letošnjem delu ZKPO je v tem, da so v občinski svet pritegnili predstavnike prosvetnih društev iz Semeča, Dragatuša in Vinice, kajti doslej so bili člani samo zastopniki črnomaljskega društva.

T. LATERNER

Skromno slavlje

Letošnji krajevni praznik 21. oktobra bodo na Vinici počastili v delovnem vzdušju. Letos za radi manevrov, v katerih so poleg občanov sodelovali tudi prosvetni delavci in otroci, ni bilo časa pripraviti niti kulturni program.

21. oktobra bo ob 16. uri le razširjena seja krajevne skupnosti, na katero so vabljene vse predstavnice krajevnih družbeno-političnih organizacij in društev, predstavniki občinskih vodstev, lahko pa pridejo tudi občani. Prvi del bo posvečen zgodovinskemu dogodkom iz oktobra 1943, ko je Vinica doživljala najhujše dni vojne. Okupator je vrl v kraj, ropal po kašah in zidanicah ter na veliko požgal. V drugem delu seje bo govor o bodočnosti kraja, ki se mu obeta lep razcvet. Lahko pričakujemo velik napredek, saj bo prišlo do gradnje vodovoda, bencinske črpalke in industrijskega obrata.

FRANC PAVLAKOVIČ

Z vsem tekstilnim blagom, konfekcijo, pleteninami in perilom vas bomo za jesen in zimo oskrbeli po zmernih cenah v poslovalnici

»VELETEKSTIL«, Črnomelj

ČRNMALJSKI DROBIR

MRLIŠKA VEZA na pokopališču v Vojni vasi je gotova in je bila tudi že v uporabi. Krajevna skupnost te dni navaža pesek in ureja okolje, da bo za 1. november vse čisto in lepo.

ZAZIDALNI NAČRT za predel Črnomlja za stadionom in ob Viniki cesti je gotov in bo občanom na vpogled. Kogar to zanima, si lahko zazidalni načrt ogleda v pisarni gradbenega referenta na oddelku za gospodarstvo. Načrt bo razstavljen še pred koncem meseca.

NI BILO DOVOLJ PRIJAV — Baletna vzgoja za mladi rod je bila lepo zastavljena, toda ni bilo dovolj prijav. Namesto 70 se je javilo samo 30 interesentov, zato je vprašanje, če se bo pouk sploh pričel. Starši bodo zamudili lepo priložnost in tako škodovali svojim otrokom.

„RAJ NI RAZPRODAN“ je naslov komedije, ki jo uprizaro Mestno

gledališče ljubljansko v soboto, 23. oktobra v Črnomlju. Prireditelj je v okviru abonmajskega predstava, ki jih letos organizira Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost. Abonmajske vstopnice je prevzela v prodajo mladina.

KONCERT JE USPEL — Ljubljanska banka — podružnica v Črnomlju je s sobotnim koncertom ustregla svojim strankam. Dvorana prosvetnega doma je bila polna poslušalcev. Mladi so bili sicer malce razočarani, ker Oto Pestner ni imel več solističnih točk kot samo 3, je pa nastopal v kvartetu, ki je zelo lepo pel črnske duhovne pesmi. Dva v dvorani sta bila nagrajena s praktičnimi nagradami za odgovore v kvizu, pa sta dobila na zvebanju hranilno knjižico s 100 dinarji.

UMRLI je Jakob Majerle iz Črnomlja, star 61 let.

metliški tednik

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 22. oktobra - Zorislav Sobota, 23. oktobra - Severin Nedelja, 24. oktobra - Rafael Ponedeljek, 25. oktobra - Darinka Torek, 26. oktobra - Lucijan Sreda, 27. oktobra - Sabina Četrtek, 28. oktobra - Simon

KINIO

BREŽICE: 22. in 23. 10. ameriško-italijanski barvni film „Bog odpušča - jaz ne“, 24. in 25. 10. ameriški barvni film „Garingo“, 27. in 28. 10. ameriško-italijanski barvni film „Dvojboj po svetu“.
CRNOMELJ: Od 22. do 24. 10. ameriški barvni film „Rio bravo“, 26. 10. francoski barvni film „Stop za morilca“.
KOSTANJEVICA: 23. 10. ameriški barvni film „Zadnje polotje“, 24. 10. ameriški barvni film „Tarzan in deček iz džungle“.
KRŠKO: 23. in 24. 10. francoski barvni film „Shalako“, 27. 10. ame-

riški barvni film „Ugani, kdo pride na večerjo“.
METLIKA: 20. in 21. 10. francoski barvni film „Poslednji Mohikanec“, Od 20. do 24. 10. ameriški barvni film „Detektivi“, Od 22. do 24. 10. francosko-nemško-italijanski barvni film „Katarina, dovolj je ljubi“, 27. in 28. 10. italijanski barvni film „Sestane s smrtjo“.
MIRNA: 23. in 24. 10. ameriški barvni zgodovinski film „Sodoma in Gomora“.
MOKRONOG: 23. in 24. 10. ameriški barvni film „Propad hiše Usher“.
NOVO MESTO: Od 22. do 25. 10. ameriški barvni film „Peklenska steza Indianopolis“, Od 26. do 28. 10. angleški film „Garingo“.
RIBNICA: 23. in 24. 10. ameriški barvni film „Slavni možje“.
SEVNICA: 23. in 24. 10. ameriški barvni film „Poslednji Safari“, 27. 10. ameriški film „Napredovanje v zaledju“.
SODRAŽICA: 23. in 24. 10. ameriški film „Hombre“.
SENTJERNEJ: 23. in 24. 10. ameriški barvni ljubezenski film „Kdo pride na večerjo?“

obiščite! Moirna bomo pomagali tudi vam. Tajnost vam je zadržana. Pri odgovorih na kuverti ni oznake našega podjetja. POSREDOVALNICA ZA ZAKONSKE ZVEZE, Ljubljana, Pleteršnikova 24 a, blizu Gospodarskega razstavišča.
POROČNI PRSTANI! - Za lepa in moderna poročna prstana se vam spleta pot v Ljubljano k zlatarju V Gosposki 5 (poleg univerze). - Z izrezkom tega oglasa dobite 10. odst. popusta!

ČESTITKE

Hčerki in sestri Marinki Novak, ki je na delu v Nemčiji, čestitajo za njen 19. rojstni dan mama, ata, Olga, Jožica, Stefan in Ivica. Ostale pa lepo pozdravljamo.

Dragemu očetu Janezu Murglju z Gornjih Kamenc pri Novem mestu čestitajo za 80-letnico in mu želijo še mnogo zdravja in zadovoljstva hvaležni otroci z družinami.

Svojemu sinu in bratu Vinku Jermanu, ki služi vojaški rok v Postojni, čestitajo za 20. rojstni dan in želijo, da bi ga zdrav in vesel praznoval še mnogokrat ter se kmalu vrnil domov, mama, ata, brat Janez, sestra Mojca. Čestitki se pridružuje tudi teta Fanci.

PREKLIC

Jožefa Martinčič. Sela 15. Sentjerneje, opozarjam vse, da nisem plačnica dolgov svojega moža ter da on nima pravice prodajati moje lastnine.

Albina Zagorc, Dol. Prekopa, n. h. pri Kostanjevici, opozarjam vse, da nisem plačnica dolgov, ki bi jih naredil moj mož Janez Zagorc.

OBVESTILA

ŠČETKE ZA LOSILCE in za sesalce za prah obnovi četrarstvo Armid, Ljubljana, Tržaška 52.

ZAHVALA

Po dolgi bolezni nas je za vedno zapustil mož, oče, stari oče in brat

JANEZ PAŠIČ iz Brdarcev pri Dragatušu

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili sožalje in sočustvovali z nami. Zahvaljujemo se tov. Bečaju za ganljive besede, PGD Dragatuš, ZB Dragatuš, gospodu župniku za spremstvo, sorodnikom in sosedom in vsem, ki so darovali vence in ga spremili na zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Marija, sin Vinko z ženo, hči Pavla z družino, sestra Olga z družino ter drugo sorodstvo

Prezgodaj nas je zapustila naša nepozabna, ljubljena mama, stara in prastara mama, teta in wakinja

URŠULA ŠMALC, roj. MEDIC iz Gor. Sušic

V globoki žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znanecem, ki so nam izrazili sožalje, počastili njen spomin, ji darovali vence in cvetje in jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se vaščanom in sosedom za izkazano pomoč. Iskreno zahvalo smo dolžni dobrim sosedom Milki Bekovi, Rezki Krasetovi, Veroniki Kmetovi in Tončki Miričevi. Hvala dr. Vodniku za lajšanje bolečin v času njene težke bolezni. Enako hvala gospodu župniku iz Dol. Toplice za obred in poslovljne besede. Prav vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: sin Martin z družino, hčerke: Jožica, Milka, Pavla, Uršula, Rezka, Marica z družinami, nečaki, nečakinje ter drugo sorodstvo

Ob nenadni in prerani izgubi drage žene, mame in stare mame

MARJETA PLUT iz Kota pri Semiču

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, sosedom za pomoč in podarjeno cvetje, ISKRNI Semič, IMV - obrat Semič, SZDL Kot in ZB Kot. Zahvala tudi gospodu kaplanu za zadnje spremstvo in za poslovljne besede.

Zalujoči: mož Alojz, sin Tine in hčerka Milka z družino.

Ob prezgodnji smrti mojega moža in našega dragega očeta

MATIJE HOČEVARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti in mu darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom in strežnemu osebju internega oddelka novomeške bolnice, kolektivom NOVOTEKSA in IMV za podarjene vence, gasilec iz Lakovnice, vaščanom, prijateljem in znanecem za izrečeno sožalje in gospodu župniku. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Fani, hčerke Fani, Mimi, Pepca, Miheja, Martina, Ani in Malči z družinami in sin Tone, sestri Micka in Pepca ter drugo sorodstvo.

Mnogo prezgodaj in nepričakovano nas je za vedno zapustil naš dragi mož in nenadomestljivi skrbni, zlati očka, brat in stric

ZDRAVKO GREGORIČ posestnik iz Družinske vasi

Ob tej hudi izgubi se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, prijateljem in znanecem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in nas tolažili. Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje. Prisrčno zahvalo smo dolžni tovarni IMV iz Novega mesta, zdravilišču Smarške Toplice ter osnovni šoli iz Smarjete. Neizmerna hvala Gasilskemu društvu iz Bele cerkve, pevskemu zboru, gospodu župniku iz Otočca in gospodu župniku iz Bele cerkve za obred doma in ob odprtem grobu. Nimamo besed, da bi se ga mogli zahvaliti vsem tistim, ki ste ga zasuli s toliko vencem in cvetjem, ga v tako velikem številu spremili do zadnjega počitka. Se enkrat vsem prisrčna hvala.

Neutolažljivi: žena Marija, sinova Zdravko in Slavko, hčerke Marinka, Metka, Anica in Jožica, brat Slavko, sestra Marija z družino in drugo sorodstvo.

Ob nenadni smrti moje žene in naše ljubljene mame

MARIJE DEŽELAN-MATKO iz Gabrja

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, vaščanom in znanecem, ki so jo obiskovali v času njene bolezni in jo spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo podjetjema PIONIR in NOVOTEKS iz Novega mesta za podarjene vence, tov. Luzarju za govor, dr. Vodniku in gospodu župniku.

Zalujoči: mož Jože, hčerki Micka in Anica, sinova Jože in Alojz z družinami in drugo sorodstvo

Ob smrti naše dobre in skrbne mame in stare mame

KATARINE OSTRONIČ iz Vinice pri Črnomlju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znanecem in prijateljem za pomoč, vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrazili sožalje. Hvala duhovnikom, gospodu župniku za topli nagovor, zdravstveni postaji Vinica za skrb, zdravnikom in strežnemu osebju kirurškega oddelka novomeške bolnišnice pa za lajšanje bolečin in nego.

Zalujoči: sin in hčere z družinami ter drugo sorodstvo

Gordana in Romana Slak z mamicco, iz Trebnjega se najlepše zahvaljujemo sindikatski organizaciji Cestnega podjetja Novo mesto in terenskimi obratom Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško in Drnovo za darovani denar.

RADIO BREŽICE

CETRTEK, 21. OKTOBRA: 16.00 do 16.15 Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki - 16.15 do 17.00 Nove plošče RTB - Aktualnost tedna - Obvestila in reklame - 17.00 do 18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 23. OKTOBRA: 16.00 do 16.30 Pol ure za pop glasbo - 16.30 do 16.40 Radijska univerza - 16.40 do 17.00 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam - 17.00 do 17.10 Prehrana zdravega in bolnega človeka - 17.10 do 17.30 Za naše najmlajše - K. Piki so prišli obiskovalci - 17.30 do 18.00 Narodnozabavne na val 192 m.

NEDELJA, 24. OKTOBRA: 10.30 Domače zanimivosti - Uvodnik - Rudnik Globoko - Poražena negotovost - Za naše kmetovalce: inž. Nada Cirnski - Zasajevanje in ureditev grobov ter nasveti INE Kutina - Nedeljska reportaža: Z sedanjih slovesnosti ob prazniku

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Franc Zupančič, Ivan Barbo, Alojz Krnc, Marija Zarabec, Zlata Arabadžić, Ana Cesar, Slavka Čujnik, Marija Irt, Izidor Mrvar, Slavka Trumte in Matevž Mejač, člani Novoteksa, Novo mesto; Alojz Takstor, član Novolesa, Straža; Peregrin Košir, Franc Bajter, Cveta Kodrič, Andrija Budisavljevič in Slavko Zirkelbach, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Franc Muhič, Janez Kovačič, Marjan Rupar, Jožica Šoster, Janez Kastelic in Franc Somrak, člani Pionirja, Novo mesto; Magda Bartolj, Peter Brulc, Drago Rozemberger, Dane Mikec, člani KZ Krka, Novo mesto; Franc Šašek, Roza Rajter, Franc Pavlič, Ana Lužar, Janez Šašek, Franc Simončič, Ciril Brsan, Franc Blažič, Franc Lenart, člani Kremena, Novo mesto; Alojz Zupančič, član KZ Krka, Novo mesto; Adam Lipovec, upokojenec iz Črnomlja; Ljerka Mohar in Aljoša Murn, člana Mercatorja, Novo mesto; Vinko Režek in Justj Prhne, člana Dolenjke, Novo mesto; Janez Mavsar, član Belta, Črnomelj; Janez Jerman in Marjan Foršek, člana IMV Novo mesto; Cveta Pavlin, članica Splošne bolnice, Novo mesto; Julij Skubic, član Kovinarja, Novo mesto; Ivan Mirič, član Gorjanecv, Straža.

občine Brežice - Obvestila, reklame in spored kinematografov - 12.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.
TOREK, 26. OKTOBRA: 16.00 do 16.15 Napoved programa in srečanje s kvintetom Avsenik - 16.15 do 17.15 Poročila - Jugoton vam predstavlja - Novo v knjižnici - Tedenski športni komentar - Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista - Obvestila, reklame in filmski pregled - 17.15 do 18.00 Mladinska oddaja - Mladost brez dela (o zaposlovanju mladine v brežiški občini).

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 24. OKTOBRA: 10.30 Reklame in oglasi - Prehrana zdravega in bolnega človeka - Po domače z ansamblom Stije kovačič - 20 minut za pop glasbo - Tone Medved: Promet in mi - Za vsakogar nekaj - Odkritje spomenika narodnemu heroju Milanu Majniku in Jančiju Mevžiju - 12.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I. del - Občinske novice in lokalna poročila - Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II. del - Zaključek oddaje.
SREDA, 27. OKTOBRA: 16.00 Občinske novice in lokalna poročila - Reklame in oglasi - Po domače - Občan in paragrafi - Iz diskoteke naših poslušalcev - Oddaja za najmlajše - Nepozabne melodije do zaključka programa ob 18. uri.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so rodile v brežiški porodnišnici: Ljubica Horvatič iz Pušave - Anito; Jožefa Horvatič iz Mihalovca - Borisa; Angela Marolt iz Leskovca - deklečko; Anica Šliškovič iz Leskovca - Cirila in Metoda; Marija Klakočar iz Jesovca - Karolino; Marica Lukšič iz Kostanjevica - deklečko; Zora Juranko iz Dola - deklečko; Ana Gajšek iz Trebč - Darjo; Štefka Kolman iz Sotelskega - Barbaro; Zlata Požun z Senovega - dečka; Anastazija Rešetar iz Vratnika - deklečko; Tažica Sušič iz Klada - deklečko; Marija Cizel iz Zg. Pohance - dečka; Miroslava Petrišič iz Orešja - Klemena; Milka Dulanovič iz Brežic - dečka; Branka Tašič iz Kraja Donjega - deklečko; Frančiška Gabrič z Senovega - deklečko. - Čestitamo!

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Frančiška Resnik iz Leskovca - Ireno, Katarina Draška iz Starih žag - Brigito, Zalka Črček iz Sadinje vasi - Zalko, Cirila Jakša iz Semiča - Ireno, Cirila Smolič iz Artmanje vasi - Janeza, Marica Gorenčič iz Dešeče vasi - Antona, Jožefa Bevc iz Gorenje vasi - Brigito, Jožica Lukšič iz Dolenjskih Toplic - Moico, Angela Madro-

Mercator
PE Melika
objavlja
prosto delovno mesto
saldokontista
pogoji: ESS, znanje strojepisja, Kandidat je lahko začetenik(ea).
Samsko stanovanje je preskrbljeno.

nič z Bečjega vrha - Renato, Marija Gabriel iz Ljubljane - Darjo, Angela Skedelj iz Čučje mlake - Renato, Darinka Simončič iz Sentjerneje - Boštjana, Ana Klemenčič iz Krškega - Tanjo, Jožica Udovc iz Tržišča - Jožico, Marija Nadu z Malkovca Andruja, Marija Simončič iz Metlike - dečka, Ana Kastelic z Brezove rebri - dečka, Valerija Retelj iz Travnega dola - deklečko, Marija Šašek iz Gabrja - dečka, Stanislava Mihalič iz Durlincev - deklečko, Bernarda Lakner iz Metlike - deklečko, Jožica Kmet z Gornjih Sušic - deklečko, Marija Kramžar iz Sentjanca - dečka, Sonja Gimpelj iz Zabe vasi - deklečko, Jožica Udovc iz Tržišča - Jožico in Martina Fluher iz Sela - deklečko. - Čestitamo!

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ
Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Ana Librič se je opekla z vročo mastjo po desni noži; Avgust Molan se je zaletel z motorjem v voz in si poškodoval levo nogo; Barica Maurič je padla na dvorišču in si poškodovala glavo; Nežo Munič je povozil avtomobil in ji poškodoval glavo ter nogo; Ivana Novoselca je brclni konj v levo nogo; Marija Vahčič je padla z voza in si poškodovala hrbet; Franc Zorko si je pri prometni nesreči poškodoval glavo in zlomil desno nogo; Slavko Koščica je padel z drevesa in si poškodoval desno nogo; Janko Živoder je padel na poti in si poškodoval rebra; Jostpa Krizmanič je podri vlak, pri čemer je dobil poškodbe po glavi; Rihard Senica je padel z motorjem in si poškodoval glavo.

UMRLI SO
Pretekli teden so v brežiški bolnišnici umrli: Veronika Blažević, gospodinja iz Malega Obreža stara 58 let; Ana Sever s Poljanice, stara 73 let; Ana Jelinek, gospodinja s Prilip, stara 73 let; Dominik Fabjančič, upokojenec z Senovega, star 79 let; Štefica Stanič, upokojenka iz Liznika, stara 63 let.

V nepopisni bolečini se spominjam prve obletnice smrti našega toliko objokovanega
ANTONA ZUPANČIČA
iz Sadinje vasi pri Semiču
Njegov lik ne bo zbledel v mojem srcu.
Do groba žalostna Miel

ZAHVALA
Ob nenadni in tragični izgubi našega najdražjega moža, očeta, sina, brata, strica in svaka
ALOJZA AVBARJA
iz Novega mesta
se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znanecem, tovarišu Janku Segini in tovarišu Sinkovcu za pomoč in tolažbo, SGP PIONIR, ki so z nami sočustvovali, nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se vsem, ki so darovali cvetje in vence in spremili pokojnika na zadnji poti. Enaka zahvala pevcem in duhovniku za opravljen obred. Prisrčna hvala vsem,
Novo mesto, Daljni vrh, Dol. Kamence, Gor. Polje, Komen, Tribučje, Črnomelj
V globoki žalosti: žena Marija, sin Lojzek, hčerka Bojanca, oče, mati, bratje in sestre ter drugo sorodstvo

maloglasni

SLUŽBO DOBI

STALNO ZAPOSILIMO dva nekvalificirana delavca. Express avtopralnica, Verbič, Titova 165 a, Ljubljana.
MIZARSKEGA VAJENCA sprejem. Stanovanje v hiši. Franc Trampuš, mizarstvo, Tacenska 59, Ljubljana-Sentvid.
SPREJMEM V UK vajenca avtokleparске stroke. Stanovanje zagotovljeno. Franc Volč, Milana Majcna 29, Ljubljana.
GOSPODINSKO POMOČNICO sprejmem takoj 3-članska družina, starjša, upokojeenci. Lahko začetenik, kmečko dekle ali starejša, lahko tudi upokojenka. Vsa oskrba v hiši. Plača dobra, delo ni težko. Pisnena ali osebne ponudbe na: Franc Senica, Trebnje 28.

IŠČEM ŽENSKO srednjih let za varstvo otroka. Nudim lepo sobo. Japelj, Trdinova 14 c - Novo mesto.
SPREJMEM frizersko pomočnico in vajenka. Frizerski salon „Zlata“, Pugijsva 5, Novo mesto.

SLUŽBO IŠČE

SEM MLAJŠA UPOKOJENKA, za družinsko stanovanje oskrbujem starejše ljudi ali pazim otroke. M. R., pošta Gradac.

STANOVANJA

IŠČEM SOBO in kuhinjo-ali samo večjo sobo z možnostjo kuhe - po možnosti s centralnim ogrevanjem v Novem mestu. Naslov v upravi lista (2236/71).

MLAD PAR - pred poroko - išče neopremljeno sobo s posebnim vvhodom in souporabo kopalnice v središču mesta, na Gemu ali Kandiji. Plačava dobro. Naslov v upravi lista (2221/71).

MLADA ŠIVILJA išče sobo v bližini Jutrarnjke ali Lisce v Sevnici. Naslov v upravi lista (2198/71).

ODDAM samski osebni opremljeno sobo ob cesti Irča vas 33. Novo mesto.

NUJNO POTREBUJEM neopremljeno ali opremljeno garsonjero ali sobo za 1 osebo za dobo 1 leta v Novem mestu. Naslov v upravi lista (2205/71).

ODDAM neopremljeno sobo samski osebni. Naslov v upravi lista (2219/71).

Motorna vozila

UGODNO PRODAM poltovorni avto Kurir, macesnove plohe 5 cm in Fiat - starejši, v dobrem stanju. Naslov v upravi lista (2233/71).

PRODAM 850 Special, rabljen dve leti. Naslov v upravi lista (2237/71).

FIAT 850, letnik 1966, s premično streho, dobro ohranjen, prodam. Dr. Andrej Žagar, Koševje, Ljubljanska c. 25 (tel. 86-211), od 13. do 14. ure.

NUJNO PRODAM 13 mesecev starega fička. Naslov v oglašnem oddelku DL (2225/71).

PRODAM

UGODNO PRODAM skoraj novo peč na olje EMO 5. Informacije na telefon 21-090, interna 24, Novak.

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 22. OKTOBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.35 Od melodijske do melodije, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Jože Maček: Kako preživimo boleznin in kodljivci nekaterih poljščin?, 12.40 „Čez polja in potoke“ z godci in pevci, 13.30 Priporočajo vam..., 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Napotki za turiste, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Clotek in zdravje, 17.20 Operni koncert, 18.15 „Signal“, 19.00 Lahko noč, otroci!, 19.15 Minute z ansambлом in valko gobdo Maksa Kumra, 20.00 Slovenski zbori tekmujejo, 20.30 „Top-pops 13“, 21.15 Oddaja o morju in pomorskih, 22.15 Besede in zvoki z logov domačih.

SOBOTA, 23. OKTOBRA: 9.10 Glasbena matineja, 9.05 Pionirski tednik, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Janez Brlež: Zakaj je potrebno zatirati zajedalce pri domačih živalih, 12.40 „Po domače“, 13.30 Priporočajo vam..., 14.10 Sobotno popoldne za mladi svet, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Vrtljak“, 16.40 Glasbena medigra, 17.10 Gremo v kino, 18.50 Pogovor s poslušalci, 19.00 Lahko noč, otroci!, 19.15 Minute z kvintetom bratov Avsenik, 20.00 Sobotni večer z dirigentom Jožetom Privškem, Plesni orkester RTV Ljubljana in njihovimi gosti, 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 24. OKTOBRA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Joško Lukežič: „Otroci, otroci vsega sveta“, 9.05 Koncert iz naših krajev, 10.05 Spomnite, tovariši... - S. Kuhar-M. Brezovar: Majcnovo življenje in smrt, 10.25 Pesmi bože in dela, 11.15 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 13.30 Nedeljske reportaže, 13.50 Z domačimi ansambli, 15.05 Nedeljsko športno popoldne, 17.30 Radijska igra - Ciril Kosmač-Mitja Mejak: „Tantadiu“, 19.00 Lahko noč, otroci!, 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 „V nedeljo zvečer“, 22.20 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 25. OKTOBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Franc Grum: Kakovost letos analiziranih vzorcev sena in silaže, 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru, 13.30 Priporočajo vam..., 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne, 18.35 „Interna 469“, 19.00 Lahko noč.

otroci! 19.15 Minute z ansambлом Milana Križana, 20.00 Marij Kogoj: „Cme maske“, 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 26. OKTOBRA: 8.10 Operna matineja, 9.35 Slovenske narodne v raznih izvedbah, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Vilko Stern: Kmetija kot stranski obrat in vir dodatnega zaslužka, 12.40 Vedri zvoki z domačimi ansambli, 13.30 Priporočajo vam..., 14.30 Z ansambлом Jožeta Kampeca, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Popoldanski simfonični koncert, 18.15 V torek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s triom Avgusta Stanka, 20.00 Prodajalna melodij, 20.30 Radijska igra - Ivica Ivanec: Revolution number 38., 22.15 Gabriel Faure - Znanilec glasbenega impresionizma.

SREDA, 27. OKTOBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.25 Vesela godala, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Franček Šivic: Uspehi opazovalne službe o gozdnem medenju v 1971, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam..., 14.10 Poje moški pevski zbor „Franc Zgonik“ iz Branika, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Jezikovni pogovori, 18.15 Priljubljene slovenske popevke, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana, 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 28. OKTOBRA: 8.10 Operna matineja, 9.35 Pesmi jugoslovanskih narodov, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Marijan Šavelj: Gobe pomembne gozdni sadeži, 14.10 Iz mladih gri, 14.30 Z ansambлом Jožeta Privška, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Koncert po željah poslušalcev, 18.15 Z ansambлом Silva Stingla, 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s kvartetom Silva Stingla, 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov, 22.15 Iz opusov Milka Kelemena in Iva Malca.

III. del (Lj) - 19.30 Osebná nega - Lasje (Lj) - 19.50 Cikeak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Odporniška gibanja v filmski upodobitvi: Dolga noč leta 1943 - Italijanski film (Lj) - 22.05 Likovni nokturno: Zmago Jeraj (Lj) - 22.15 Poročila (Lj)

SREDA, 27. OKTOBRA
8.15 TV v šoli (Zg) - 14.25 Nogomet Jugoslavija: Luxemburg - prenos (Tg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bg) - 17.05 Šah Fischer: Petrovsjan (do 17.25) (Zg) - 17.50 Andersenova pravljica (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Prijatelji glasbe (Zg) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Od filma do filma (Lj) - 19.20 Po sledih napredka (Lj) - 19.50 Cikeak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 M. Uskovič: Čedomir Ilić - I. del (Lj) - 21.35 Borodin: Knez Igor - I. dejanje (Lj) - 22.40 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 28. OKTOBRA
9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Nemščina (Zg) - 10.45 Angleščina (Zg) - 12.00 Francoščina (Bg) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Nemščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Angleščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Francoščina (do 16.40) (Bg) - 16.35 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg) - 17.15 Šah Fischer: Petrovsjan (do 17.35) (Zg) - 17.45 Ključeve dogodivščine - 4. del (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 S kamero po svetu: Ljudje ob Indijskem oceanu (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Mladi za mlade (JRT) (Lj) - 19.50 Cikeak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 A. P. Čehov: Pozne rože - sovjetska TV igra (Lj) - 21.45 Kulturne diagonale (Lj) - 22.25 Poročila (Lj)

PETEK, 29. OKTOBRA
9.30 TV v šoli (Zg) - 11.00 Angleščina (Bg) - 14.40 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 16.40 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bg) - 17.25 Verne-Kohout: V 80 dneh okrog sveta - II. del (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Glasbeni dnevnik (Lj) - 19.00 Mestec Peyton (Lj) - 19.50 Cikeak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Slavna imena - Richard Burton v filmu Aleksander Veliki

TV

NEDELJA, 24. OKTOBRA

8.55 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bgd) - 9.30 Po domače s Henčkovim ansambлом (Lj) - 10.00 Kmetijska oddaja (Bgd) - 10.45 Mozaik (Lj) - 10.50 Otroška matineja: H. C. Andersen: Jelka, Svet, v katerem živimo (Lj) - 11.40 Mestec Peyton (Lj) - Sportno popoldne (Lj) - 18.15 Pisane hlače - ameriški film (Lj) - 19.45 Cikeak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.30 3-2-1 (Lj) - 20.35 Stare bajte - humoristična oddaja (Bg) - 21.25 Videofon (Zg) - 21.40 Sportni pregled (JRT) - 22.10 Poročila (Lj)

PONEDELJEK, 25. OKTOBRA

9.05 Odrpta univerza (Bg) - 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Nemščina (Zg) - 10.45 Angleščina (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Nemščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Angleščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Francoščina (do 16.40) (Bg) - 16.35 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg) - 17.15 Šah Fischer: Petrovsjan (do 17.35) (Zg) - 17.45 Ključeve dogodivščine - 4. del (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 S kamero po svetu: Ljudje ob Indijskem oceanu (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Mladi za mlade (JRT) (Lj) - 19.50 Cikeak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 A. P. Čehov: Pozne rože - sovjetska TV igra (Lj) - 21.45 Kulturne diagonale (Lj) - 22.25 Poročila (Lj)

TOREK, 26. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 13.50 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 14.40 Ruščina - ponovitev (Zg) - 15.00 TV vrtec (Zg) - 15.15 Ključ: Rokomet Jugoslavija: SZ (ženske) (TV) - 16.15 Angleščina (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.50 T. Janson: Carodejev klobuk - 4. del (Lj) - 18.10 Obzornik (Lj) - 18.25 Stare krčme (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Srčni infarkt -

24. in 25. oktobra 1971

LICITACIJA

pri Carinarnici Ljubljana

Carinarnica Ljubljana bo prodajala dne 24. in 25. oktobra 1971 motorna vozila in ostalo blago:

avtomobile v nedeljo 24. oktobra 1971. v prostorih Solskega centra za tisk in papir, Ljubljana, Pokopališka 33 od 8. ure dalje, a motorna kolesa in ostalo blago 25. oktobra od 8. ure dalje v prostorih carinarnice Ljubljana, Šmartinska 152 a, soba 13/II.

Ogled vozil in ostalega blaga bo v petek, 22. 10. 1971 od 8. do 13. ure in v soboto 23. 10. 1971 od 8. do 13. ure in od 14. do 17. ure v Carinarnici Ljubljana.

AVTOMOBILI	ZAČETNA CENA	AVTOMOBILI	ZAČETNA CENA
1. o. a. Mercedes 250 SE Coupe, letnik 1966, nevozen	25.000	78. o. a. Volkswagen 1500, letnik 1965, karamboliran	2.000
2. o. a. Mercedes 190 D, letnik 1963, nevozen	15.000	79. o. a. Opel Kadett, letnik 1963, karamboliran	1.500
3. o. a. Vauxhall, letnik 1970, nevozen	15.000	80. o. a. DKW Junior F 11, letnik 1962, nevozen	1.500
4. o. a. Ford Taunus 17 M, letnik 1968, karamboliran	11.000	81. o. a. Volkswagen Carman Ghia, letnik 1960, karamboliran	1.500
5. o. a. Opel Olympia, letnik 1968, karamboliran	10.000	82. o. a. Volkswagen 1200, letnik 1960, karamboliran	1.500
6. o. a. Opel Kadett L, letnik 1969, karamboliran	10.000	83. o. a. Ford Taunus 17 M, Caravan, letnik 1963, karamboliran	1.000
7. o. a. Fiat 1100, letnik 1965, nevozen	10.000	84. o. a. Volkswagen 1300, letnik 1966, reg. samo motor	1.000
8. o. a. VW 1600, L, letnik 1966, nevozen	10.000	85. o. a. Puch Steyer 500, letnik 1964, karamboliran	1.000
9. o. a. Ford Capri, letnik 1970, karamboliran	9.500	86. o. a. Ford Falcone, letnik 1964, karamboliran	1.000
10. o. a. Alfa Romeo Giulietta, letnik 1966, nevozen	9.000	87. o. a. Ford Taunus 12 M, letnik 1964, karamboliran	2.000
11. o. a. Ford Taunus Caravan, letnik 1962, nevozen	8.500	88. o. a. Ford Taunus 17 M, letnik 1964, karamboliran	1.000
12. o. a. VW Combi, letnik 1965, nevozen	8.000	89. o. a. Opel Kapitän, letnik 1960, karamboliran	1.000
13. tov. avto Mercedes L 319 Diesel, letnik 1960, karamboliran	8.000	90. o. a. Volkswagen 1300, letnik 1968, karamboliran reg. samo motor	1.000
14. o. a. Mercedes 220 Sb, letnik 1961, nevozen	7.000	91. o. a. Citroen 2. CH spaček, letnik 1963, reg. karoserije	1.000
15. o. a. tov. avto VW kesson, letnik 1965, reg. samo karoserija	7.000	92. o. a. Volkswagen 1600 Variant, letnik 1966, karamboliran	1.000
16. o. a. Ford Escort SR Automatik, letnik 1969, karamboliran	7.000	94. o. a. Ford Taunus 17 M, letnik 1963, karamboliran	1.000
17. o. a. Triumph Spitfire 1300, letnik 1969, karamboliran	7.000	94. o. a. Ford Taunus 17 M, letnik 1963, karamboliran	1.000
18. tov. a. Volkswagen Combi, letnik 1962, nevozen	7.000	95. o. a. Volkswagen 1200, letnik 1960, nevozen	1.000
19. o. a. Fiat 124, letnik 1968, karamboliran	6.000	96. o. a. Volkswagen 1200, letnik 1965, karamboliran, reg. motorja	1.000
20. o. a. Volkswagen 1200, letnik 1962, nevozen	6.000	97. o. a. Volkswagen 1500, letnik 1964, karamboliran, reg. motorja	1.000
21. o. a. Volkswagen Combi bus, letnik 1959, nevozen	6.000	98. o. a. Volkswagen 1200, letnik 1956, nevozen	1.000
22. o. a. Volkswagen Combi bus, letnik 1960, nevozen	6.000	99. o. a. Opel Rekord, letnik 1962, nevozen	500
23. o. a. Opel Rekord 1700, letnik 1959, karamboliran	5.000	100. o. a. Ford Taunus 20 M, letnik 1968, reg. motor	500
24. o. a. BMW 1500, letnik 1964, nevozen	5.000	101. o. a. Volkswagen 1200, letnik 1960, karamboliran	500
25. o. a. VW Combi bus, karamboliran, letnik 1966	5.000	102. o. a. Opel Comodore Coupe, letnik 1967, karamboliran	6.000
26. o. a. Autobianchi Primula, letnik 1966, karamboliran	5.000	103. o. a. Citroen Ds 21, letnik 1965, nevozen	3.000
27. o. a. Fiat 1500 Cabriolet, letnik 1965, karamboliran	5.000		
28. o. a. VW 1200, letnik 1957, nevozen	5.000		
29. o. a. Ford Taunus 17 M, letnik 1966, nevozen	5.000		
30. o. a. Opel Rekord, 1700, letnik 1966, zaleten	5.000		
31. tov. a. Mercedes L 311/36, nosilnost 3 ton, nevozen	5.000		
32. o. a. VW Combi, letnik 1966, nevozen	4.500		
33. o. a. Opel Rekord, letnik 1965, nevozen	4.500		
34. o. a. Mercedes 190 D, letnik 1963, karamboliran	4.500		
35. o. a. Citroen ID 19, letnik 1964, nevozen	4.000		
36. o. a. Mercedes 190 B, letnik 1964, zaleten	4.000		
37. o. a. Volkswagen 1200, letnik 1963, nevozen	4.000		
38. o. a. NSU PRINZ Sport Coupe, letnik 1966, nevozen	4.000		
39. o. a. Opel Rekord, letnik 1962, nevozen	4.000		
40. o. a. NSU Prinz L, letnik 1968, karamboliran	4.000		
41. o. a. Fiat 850 Sport Coupe, letnik 1970, karamboliran	4.000		
42. o. a. Fiat 2100, letnik 1963, nevozen	4.000		
43. o. a. Mercedes 180 D, letnik 1961, nevozen	4.000		
44. o. a. VW 1500, letnik 1966, karamboliran	4.000		
45. o. a. Opel Rekord, letnik 1964, nevozen	4.000		
46. o. a. Ford Taunus 17 M, letnik 1966, karamboliran	4.000		
47. o. a. Opel Rekord, letnik 1965, karamboliran	4.000		
48. o. a. Ford Taunus 12 M Coupe, letnik 1965, karamboliran	4.000		
49. o. a. Mercedes 190, letnik 1960, karamboliran	3.500		
50. o. a. Volkswagen 1200, letnik 1966, karamboliran	3.500		
51. o. a. Ford Taunus 17 M, letnik 1966, karamboliran	3.500		
52. o. a. Volkswagen Combi bus, letnik 1959, nevozen	3.500		
53. o. a. Opel Rekord, letnik 1964, karamboliran	3.500		
54. o. a. Fiat 1100 Neckar, letnik 1964, nevozen	3.500		
55. o. a. Opel Rekord, letnik 1963, karamboliran	3.500		
56. o. a. VW 1200, letnik 1965, nevozen	3.500		
57. o. a. Fiat 500, letnik 1966, nevozen	3.500		
58. o. a. Mercedes 180 D, letnik 1959, nevozen	3.000		
59. o. a. Mercedes 220 Sb, letnik 1964, zaleten	3.000		
60. o. a. Mercedes 220 SL, letnik 1962, nevozen	3.000		
61. o. a. Opel Kadett, letnik 1962, nevozen	3.000		
62. o. a. Opel Rekord, letnik 1964, karamboliran	3.000		
63. o. a. Volkswagen bus, letnik 1965, karamboliran	3.000		
64. o. a. Opel Rekord, Coupe, 1700, letnik 1964, karamboliran	3.000		
65. o. a. Volkswagen 1200, letnik 1960, nevozen	3.000		
66. o. a. Volkswagen 1500, letnik 1964, karamboliran	3.000		
67. o. a. Renault 8 Major, letnik 1964, nevozen	2.500		
68. o. a. NSU Prinz, 1000, letnik 1966, karamboliran	2.500		
69. o. a. Volkswagen 1200, letnik 1960, nevozen	2.500		
70. o. a. Opel Rekord Coupe, 1700, letnik 1966, nekompleten	2.500		
71. o. a. Simca 1000, letnik 1965, karamboliran	2.500		
72. o. a. Volkswagen 1200, letnik 1961, karamboliran	2.500		
73. o. a. Opel Rekord 1700, letnik 1962, nevozen	2.000		
74. o. a. Volkswagen 1200, letnik 1959, nevozen	2.000		
75. o. a. Volkswagen 1500, letnik 1966, zaleten	2.000		
76. o. a. Volkswagen 1200, letnik 1964, nekompleten	2.000		
77. o. a. Ford Taunus 17 M, letnik 1962, nekompleten	2.000		
		104. o. a. Mercedes 280 SE, letnik 1966, nevozen	30.000
		105. o. a. kamion-vlačilec Zastava 620, letnik 1967	15.000
		106. o. a. Volkswagen Combi, letnik 1965, nevozen	9.000
		107. o. a. Volkswagen 1200, letnik 1965, nevozen	6.000
		108. o. a. Peugeot 404, letnik 1967, nevozen	5.000
		109. o. a. Ford Taunus 17 M, letnik 1964, nevozen	5.000
		110. o. a. Renault 8, letnik 1968, karamboliran	5.000
		111. o. a. Simca 1301, letnik 1966, karamboliran	5.000
		112. o. a. Citroen DS 19, letnik 1962, karamboliran	4.500
		113. o. a. Alfa Romeo Super, letnik 1966, karamboliran	4.000
		114. o. a. Opel Rekord Coupe, 1900, letnik 1970, karamboliran	4.000
		115. o. a. Mercedes 220 SE, letnik 1962, karamboliran	4.000
		116. o. a. Fiat 1500, letnik 1965, nevozen	5.000
		117. o. a. Opel Rekord, letnik 1962, nevozen	3.500
		118. o. a. Opel Rekord, Coupe, letnik 1965, nevozen	3.500
		119. o. a. Opel Rekord 1500, letnik 1963, karamboliran	3.500
		120. o. a. Opel Rekord 1500, letnik 1962, nevozen	3.500
		121. o. a. Renault 4 L, letnik 1964, karamboliran	3.000
		122. o. a. BMW 1800, letnik 1965, karamboliran	3.000
		123. o. a. Fiat 1500, letnik 1964, nevozen	3.000
		124. o. a. Mercedes 220 Sb, letnik 1962, karamboliran	

»Tu sem, tu bom ostal«

»Če učitelj ne zaživi s krajem, je kot suha veja na drevesu,« pravi Jože Bavec iz Sentjanža

Jože Bavec že nekaj časa odmerja tri četrtine svojega znanja, sposobnosti in izkušenj kraju, se pravi Sentjanžu, kjer so v pripravah na nedeljsko okritje spomenika partizanskima junakoma Majcnu in Mevžlju pred bivšo Stirnovo trgovino enako potrebni kmet, delavec in izobraževanec. Na osnovni šoli »Milan Majcen« ravnatelj je pač v času, ki mu ga kljub temu še nekaj ostane.

„Marsikdo se mi čudi, češ nisi iz tega kraja, pa se toliko zeneš zanj. Res je, z enim se zanj, kjer je treba, ker čutim, da je to učiteljeva dolžnost. Glejte, Sentjanž sem vzljubil, tu sem prišel na prvo službeno mesto in tu bom ostal. Rad imam ljudi in ljudje mi zaupajo, pridejo po nasvete, ne odrekajo pomoči, če jo potrebujem jaz kot ravnatelj ali pa šola. Pogled sem korenine in čutim, da čedalje bolj pripadam temu kraju, tem ljudem, čeprav je Sentjanž moj drugi dom; doma sem namreč iz Gornjega Leskova pri Senovem.“

Jože Bavec je zaupal, kako je to dosegel in česar mnogi drugi ne zmorejo. „Učitelj, ki se je odločil živeti in opravljati svoj poklic na vasi, mota čimprej postati njen živi del, zelena veja na zdravem drevesu; če

je suha veja, nikomur ne koristi. Da »suhih vej« v učiteljskih vrstah ni malo, potrjujejo podatki o nenehnem priseljevanju in odseljevanju iz učiteljskih kolektivov na podeželju.“

Po komandantu se zgledujejo vojniki: z ravnateljem Jožetom na čelu sodelujejo o pripravah na nedeljsko slavo vsi učitelji – in tudi vsi učenci. O učencih oziroma o pionirskem odredu, ki nosi ime po heroju Milanu Majcnu, govori Jože same pohvale. Pred stirni leti so sami postavili nagrobnik temu partizanskemu junaku in vseskozi sami skrbijo zanj. Zdej bodo dobili v varstvo še Majcnovo in Mevžjevo doprsje, ki ju bodo odkrili pred šolo. Temu pomembnemu dogodku bodo posvetili posebno številko »Prvih korakov“.

„Pa vas prosti čas, tovariš ravnatelj?“

Jože Bavec je bil ves čas, odkar je prišel v Sentjanž, duša kulturno prosvetnega življenja. Reziral je igre in igral. Letos je dobil naslednico: domače dekle, ki je končalo pedagoško akademijo in je spomladi že nastupila prvo delo. Igrali so mladinci. „Če poskusim odgovoriti na vprašanje, prostega časa ni veliko: če učitelj razume svojo vlogo v takem kraju, kot je Sentjanž, na prosti čas skoraj ne pomisli.“

I. ZORAN

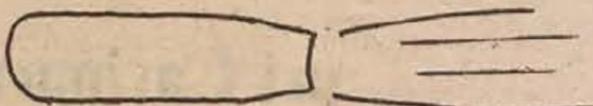
»Leteči krožniki« nad Dolenjsko?

Neznani leteči predmet so v Sevnici opazovali kar 40 sekund

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tov. Kočevar je svoje opazovanje takole opisal: „Z ženo in gostom smo sedeli pri balkonskem oknu v naši hiši pod zdravstvenim domom v Sevnici.

vare, meteorološke balone, oblastne strele, nova neznana letala ali celo za privide nekaterih ljudi. In vendar je profesor Herman Oberth, učitelj slovitega Wernherja von Braunna, na sedmem svetovnem kongresu o neznanih letečih predmetih dejal, da

Take oblike je bil neznani leteči predmet, ki so ga videli nad Sevnico. Skico, ki kaže, da je predmet podoben raketi z izpušnimi plini, je narisal očividec.

Iznenada sem opazil na nebu svetlikajoč se predmet, podoben raketi, ki se je gibal z veliko hitrostjo. Bilo je natanko ob 23.07. Z ženo in gostom smo šli na balkon in 40 sekund opazovali gibanje neznanega letečega predmeta. V sprednjem delu je bil temno rdeč, proti koncu vse bolj svetlo rdeč; videti je bilo kot da predmet izžareva svetlobo. Imel sem dovolj časa, da bi ga fotografiral, vendar nisem imel pri roki pravega filma. Poskušal sem z daljnogledom, toda ob vsem vzemirjenju nisem mogel najti predmeta v objektivu in sem potem raje opazoval s prostim očesom. Občutek sem imel, da je šel NLP čisto blizu, bil je približno to-

likšen, kot je letalo DC-6 na višini tisoč metrov. Več let sem delal na letališču v Cerkljah in poznam silhueto letal, zato zagotovo trdim, da neznani leteči predmet ni bil letalo.“

Tako je povedal tovariš Kočevar, eden izmed mnogih očividcev, ki so na različnih koncih sveta v zadnjih desetletjih videli »leteče krožnike“.

Razlage pa očitno ne vedo niti znanstveniki. Nekateri že vnaprej odklanjajo možnost, da bi bili neznani leteči predmeti resničnost. Pojav pripisujejo celo lovu častnikarjev za senzacijami, češ da hočejo z njimi držati v napetosti bralce v času »kislih kumaric“. Drugi spet domnevajo, da gre za optične pre-

Domneva: neznana letala

Ljubljanski astronom Fran Dominko meni, da je malo verjetna možnost, da bi obstajala visoko razvita civilizacija na kakem planetu nekega drugega osončja. Kot astronom pa vendarle ne more povsem zanikati te možnosti. V sestavku, ki ga je napisal za dnevnik DELO meni, da lahko mirno trdimo, da ni resno utemeljenih dejstev in opazovanj, ki bi potrjevala obstoj neznanih letečih predmetov. Domneva, da gre najbrže za letala neznane pripadnosti, ki krožijo nad našim ozemljem. Nadalje pravi, da je zaskrbljujoča ugotovitev, da naši organi, ki jim je zaupana kontrola neba, ne dajejo uradnega pojasnila. Za uradni molk so morda posebni razlogi. S stališča astronoma, piše Fran Dominko, gre pri neznanih letečih predmetih vendarle za lokalne zadeve zemljanov.

Sin mater z vilami

Pri tragični smrti Marije Malerič v Tuševem dolu je bilo spet po sredi prekletstvo alkohola

7. oktobra ssta se na domačiji v Tuševem dolu 6 pri Črnomlju spet sporekla mati in sin, Marija in Evgen Maleričeva, le da se je tokrat spor nosodno končal.

Prepri med njima so bili pogosti, ker je mati sinu branila pijačo. Ta

so to verjetno vesoljske ladje iz drugih svetov. „Problem je z enakostjo števila moči znanosti“ je pripomnil. Raziskovalec neznanih letečih predmetov ni lahko. Včasih so izpostavljeni celo posmehovanju, češ da se ukvarjajo s stvarmi, ki ne sodijo v znanost. Mednarodna astronavska zveza ni sprejela predloga, da bi ustanovili posebno komisijo za raziskovanje pojave.

V Sovjetski zvezi so s porogom govorili o letečih krožnikih, ki so jih videli na Zahodu, kasneje pa tudi sami ustanovili odbor, ki naj raziše domače primere. Tudi pri nas je slišati glasove, naj bi spremljali pojave, ki jih skušali razjasniti. Profesor dr. Tatomić Andjelic je, kot poročila DELO, predlagal da je treba zaradi nesmiselnih govoric o letečih krožnikih ustanoviti službo, ki bo pojave sproti pojasnjevala in s tem preprečila množično obsedenost ljudi in različne, včasih prav zastrašujoče in neverjetne razlage, ki begajo ljudi.

M. LEGAN

Pečkova mama letos junija ob praznovanju rojstnega dne

Najstarejša Slovenka umrla

Pečkova mama iz Hrovače se je poslovila v 103. letu starosti — Po razpoložljivih podatkih, ki pa niso uradni, je bila najstarejša Slovenka

Česar smo se v zadnjih dneh bali, se je zgodilo. Marija Peček iz Hrovače pri Ribnici, najstarejša Slovenka, je 13. oktobra umrla. Namerila je častljivo starost 102 leti, 4 mesece in 8 dni.

Pečkova mama je bila rojena 5. junija 1869. leta. Njena mladost je bila trda, kot je bilo življenje kmečkih žena. Ob trdem delu, skrbi za družino so tekla leta, desetletja, izteklo se je stoletje in več. Ob slavljenju njene 100-letnice je bila Pečkova mama še dobrega zdravja. Tudi

za 101. in 102. rojstni dan je bila še pri močeh. Res jo je zapustil sluh, videla pa je zelo dobro, kljub visoki starosti.

Vsi, ki so Pečkovo mamo poznali — in teh ni bilo malo — so spoštovali drobno ženicico, ki je imela v sebi toliko življenjske moči, kot zelo redki ljudje v Sloveniji in državi. Pečkovi bodo svojo mamo, staro mamo in prababico pogrešali. Imeli so jo radi in so zelo skrbeli zanj. Prav gotovo je Pečkova mamo dosegla tako visoko starost ne le zaradi trdnega zdravja in življenja v naravi, ampak tudi zaradi dobre družinske oskrbe.

Ob smrti najstarejše Slovenke nam nehote pride na misel, kako je treba živeti, da dočakaš visoko starost. Recepti pokojne Pečkove mame je bil preprost: delo, zmerna prehrana in družinska sreča.

Smrt je prekrizala načrte in upo, da bomo s Pečkovo mamo doživeli še marsikatero pomlad. Naj ji bo lahen sen v domači zemlji, vsem njenim dragim pa iskreno sožalje!

Poziv k odstopu

Občinska skupščina v Brežicah je na ponedeljkovi seji sprejela na priporočilo sveta za gospodarstvo sklep, da so nekateri vodilni delavci pri Ljudski potrošnji odgovorni za neuspeh izid integracije s trgovskim podjetjem »Kiko« in zato neprimerni za nadaljnje vodenje podjetja. Skupščina v drugem sklepu ugotavlja, da je za ponestresen poskus združitve odgovorna Ljudska potrošnja, ne pa vse trgovske organizacije v občini. Za oba sklepa je glasovalo 27 odbornikov, dva sta se izrekla proti, sedem pa se jih je vzdržalo.

J.T.

»Brez, Dolenjca': kot brez žlice v hiši!«

Po nekaj letih zakona je moja žena izgubila dekliske poteze in je postala prava ženska. S tem nočem trditi, da se je postarala, ovenela ali da mora skrivati prve gube na obrazu. Kje neki! Postala je še bolj lepa, zapeljiva in vsi moški se ozirajo za njo. Še sam ne vem, kako se počutim. Enkrat sem ponosen, da imam nekaj takega, kar mi drugi zavidajo, a drugič

koncu le omehčam. Vedno je oblečena elegantno in po zadnji modi. Ne tisti, ki vpije in bode v oči, temveč oni vsakdanji in nekoliko umirjeni.

Vsaka medalja ima dve strani. Tudi pri moji ženi je tako. Za soncem, ki mi sije na cesti, pride v naše družinsko zavetje hlad. Mrzel je njen pogled, ostre so njene besede. No, če je dobre vo-

bi, ko se energija ne more sprostiti in se nabira v zakonskem žulju, kakor pravi temu delu telesa.

Vse to je povzročilo, da sem začel pogledovati za drugimi ženskami in dekletki. Opazil sem, da mi je sosedovo dekle kar všeč. Vedno je z mano ljubezniva in tudi pogovarja se rada. Ob tej ugotovitvi mi je vztrepetalo srce in sklenil sem, da jo

Žena je odšla, vendar nisem bil miren. Previdno sem pogledal, če je zrak čist, kajti skok čez plot le ni kar tako. Strast je končno premagala strah. Izmuznil sem se k sosedu. Dekle me je čakalo. Že v veži sem navalil nanjo in iz previdnosti zaklenil vrata. Zadržala me je: „Ne tukaj!“ Tako sva se oddaljila v prostore, ki so bili bolj prikladni za ljubezen. Kljub temu se mi je zdela še vedno boječa, zato sem uporabil vse načine, da položim njeno orožje. Posrečilo se mi je, da sem odložil nekaj kosov obleke in ostala je samo v spodnjem perilu. Tu se je ustavilo. V naskoku sem se lotil zadnje ovire, kar se je zabliskalo in počilo. Med vrati je stala žena s fotografskim aparatom.

„Ti?“ sem lovil sapo.

„Kaj pa je to takega? Mar ne smem biti pri možu in videti, kako se zabava z drugimi?“

„Kako si le vedela?“ sem še vprašal v trenutku obupa.

„Tepček! Ločiti sem se hotela, pa ne maram biti umazana in česa izgubiti, zato sem se s tole sosedo domenila, da te zapelje. Pri moških to ni težko. Če se boš branil ločitve, uporabim sliko; še zapor se ti obeta, ker diši po sili. Zame ne skrbi, ljubim drugega, vendar pred ločitvijo ne boš zvedel zanj.“

ZABARJEV LENART

PREVARAL SEM ŽENO

me kljuva črv ljubosumnja in se sprašujem, če ni vse to namenjeno še komu drugemu.

Skrivaj sem jo že zasledoval, vendar do danes brez uspeha, zato sem prepričan, da mi je zvesta. Pa vendar. Na nezvestobo me napeljuje le njen odnos do mene, kajti pred drugimi ljudmi je čisto drugačna kot takrat, ko sva sama. Nihče mi ne verjame, kako zna ljubeznivo reči: „Dragi, prosim, pelji me pod roko!“ ali „Oh, ljubček, kako si želim to in ono. Saj je čisto poceni. Drugje je še dražje. Ti ne veš, kako mi pristajajo! Sem že pomenila, in če še oklevam, doda: „Moj ljubi moziček, kaj me nimaš več rad? Menda ne stiskaš denarja za drugo?“

Lestvico prilizovanja poljubno raztegne in pritiska na vse mogoče srčne registre, zato ni čudno, da se na

lje, se temperatura dvigne nekoliko nad ničlo, razgreje se pa nikoli.

Vsega imam dovolj: lepo ženo, opremljeno stanovanje, avto, a kaj, ko z življenjem nisem zadovoljen. Prijatelji me trepljajo po ramenu: „Blagor tebi, ki imaš tako postavno ženo! Ti uživaš v zakonskih dolžnostih...“

Seveda se hvalim, da je vse v redu in da sem srečen, vendar v resnici ni tako. Kadarkoli se v meni prebudi moški in pridem k njej, me vselej odpravi. Enkrat je zaspala, drugič jo nekaj scip-lje, tretjič se za vsak slučaj pravočasno skrega in potem pridejo spet njene stvari, pa je mesec naokoli.

„Vidiš, kako lepo izgledaš! Lepo skrbi zate, kaj?“ mi pravijo ženske, ko vlečem noter trebuh, ki sili iz moje polne postave. Kaj ne

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gačnik, Janez Garinar (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jekc, Franc Lapajne, Lujzka Potrč, Slavko Smerdel, Franc Stajdohar in Ivan Zivie.

UREJUJE UREDNISKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Risa Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Trime, Jože Spilchal, Jožica Tepepy in Ivan Zoran. Tehnični tiskar: Marjan Moškon.

IZDAJA vsak četrtek — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 40 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej — Za inozemstvo 100 dinarjev ali 8 ameriških dolarjev (ali ustreznega drugega valuta v vrednosti 8 ZDA dolarjev); pri čemer je že všteto odstop, ki pa velja samo za tiste, ki plačujejo naročnino v devizah. Nakladišni račun: 321-620-1-32002-10-8-9.

OGLASI: Letni višine v enem stolpcu (45 mm oz. 10 čiseroj) 33 din. 1 cm na določeni strani 45 din. 1 cm na l. srednji in zadnji strani lista 66 din. Vsak mali oglas do 10 besed 10 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 5. 1. 1971 — Za oglase odgovarja Mirko Vesel.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu 321-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 38091 Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (065) 21-227 — Nenaročenih raketopisov in fotografij ne vračamo — Tiska tiskarna »Ljudske pravice« v Ljubljani.